

- วิธีการถนอมรักษาอาหาร
- จรรยาบรรณและการอ้างในการติดฉลาก (labelling integrity and claims)

29. องค์ประกอบของแผนการควบคุมควรจัดทำไว้เป็นเอกสารอย่างเป็นทางการ โดยรวมถึงวิธีการและเทคนิคที่ใช้

เกณฑ์การตัดสิน และการดำเนินการ

30. ควรตั้งเป้าหมายของแผนการควบคุมไปที่ระยะและขั้นตอนการดำเนินงานที่เหมาะสมที่สุดโดยขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ที่จำเพาะ กระบวนการการควบคุมไม่ควรย่อหย่อนในด้านคุณภาพและความปลอดภัยของอาหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีของผลิตภัณฑ์ที่เน่าเสียง่าย

31. ควรมีการวางแผนกำหนดความถี่และความเข้มงวดของการควบคุมโดยใช้ระบบตรวจสอบ โดยคำนึงถึงความเสี่ยงและความน่าเชื่อถือของการควบคุมที่ได้ดำเนินการไปแล้วโดยผู้ที่มีหน้าที่ดูแลจัดการผลิตภัณฑ์ซึ่งได้แก่ ผู้ผลิต โรงงานผลิต ผู้นำเข้า ผู้ส่งออก และผู้จัดจำหน่าย

32. การตรวจทางกายภาพที่ใช้กับสินค้าอาหารนำเข้าควรเป็นไปตามพื้นฐานของความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้า ประเทศผู้นำเข้าควรหลีกเลี่ยงการตรวจทางกายภาพของอาหารนำเข้าอย่างเป็นกฎเกณฑ์ ยกเว้นแต่กรณีที่มีเหตุผลจำเป็น เช่น เป็นผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงในระดับสูง ผลิตภัณฑ์บางชนิดที่สงสัยว่าไม่เป็นไปตามข้อกำหนด หรือ กรณีที่มีประวัติของการไม่ยอมปฏิบัติตามข้อกำหนดของผลิตภัณฑ์ ผู้ผลิต ผู้นำเข้าหรือประเทศ

33. เมื่อจำเป็นต้องดำเนินการตรวจทางกายภาพ การวางแผนสุ่มตัวอย่างสินค้าอาหารที่นำเข้าควรคำนึงถึงระดับของความเสี่ยง ลักษณะและชนิดของสินค้าที่จะเก็บตัวอย่าง ความน่าเชื่อถือของการควบคุมของประเทศผู้ส่งออกและของผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการดูแลจัดการสินค้าในประเทศผู้นำเข้า

34. การกำหนดมาตรการที่จะนำมาใช้กับกรณีพบว่าผลิตภัณฑ์นำเข้าไม่เป็นไปตามข้อกำหนด ควรพิจารณาถึงเกณฑ์ดังต่อไปนี้เพื่อให้แน่ใจว่าการดำเนินการใดๆก็ตามเป็นสัดส่วนที่เหมาะสมกับระดับของความเสี่ยงที่มีต่อสาธารณสุข และความเป็นไปได้ของการปลอมแปลงหรือหลอกลวงผู้บริโภค

- การไม่ยอมปฏิบัติตามข้อกำหนดหลายๆ ครั้งของผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวกัน หรือผลิตภัณฑ์ที่อยู่ในประเภทเดียวกัน
- ประวัติของการไม่ยอมปฏิบัติตามของผู้ที่รับผิดชอบในการดูแลจัดการผลิตภัณฑ์
- ความเชื่อถือได้ของการตรวจที่ดำเนินการโดยประเทศที่เป็นแหล่งที่มาของสินค้า

35. การเพิ่มมาตรการเฉพาะที่นำมาใช้อาจทำได้ตามความจำเป็นและอาจรวมถึง :

กรณีที่ผลิตภัณฑ์ไม่เป็นไปตามข้อกำหนด-

- ข้อกำหนดเพื่อให้ผู้นำเข้ายอมปฏิบัติตาม (เช่น กรณีปัญหาที่เกี่ยวกับการติดฉลากสำหรับให้ข้อมูลแก่ผู้บริโภค และไม่มีผลกระทบต่อการตรวจสอบหรือต่อสุขภาพ)
- การปฏิเสธสินค้าที่ส่งมอบหรือรุ่นของสินค้าทั้งหมดหรือเป็นบางส่วน
- การทำลายสินค้า ในกรณีที่มีความเป็นไปได้ว่าอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงที่รุนแรงต่อสุขภาพ

กรณีของการนำเข้าในอนาคต-

- แผนการควบคุมที่นำไปใช้ปฏิบัติโดยผู้นำเข้าหรือผู้ส่งออกเพื่อรับประกันว่าปัญหาจะไม่เกิดขึ้นอีก
- เพิ่มความเข้มงวดของการตรวจประเภทของผลิตภัณฑ์ที่ถูกระบุว่าไม่เป็นไปตามข้อกำหนด และ/หรือ การดำเนินการที่เกี่ยวข้อง
- การเรียกขอข้อมูลและความร่วมมือด้านผลิตภัณฑ์หรือประเภทของผลิตภัณฑ์ที่พบว่าไม่เป็นไปตามข้อกำหนดโดยหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในประเทศที่เป็นแหล่งที่มา (การตรวจที่เพิ่มขึ้น ณ แหล่งที่มาโดยรวมถึงการควบคุมตามที่ระบุไว้ในวรรค 27 – 28)
- การเยี่ยมชมสถานที่
- กรณีที่ปัญหาที่มีความรุนแรงมากที่สุดหรือปัญหายังคงมีอยู่ อาจระงับการนำเข้าสินค้าจากสถานประกอบการหรือประเทศนั้นได้เป็นการชั่วคราว

36. ในกรณีที่เป็นไปได้และเมื่อมีการร้องขอ ผู้นำเข้าหรือตัวแทนของผู้นำเข้าควรได้รับอนุญาตจากหน่วยงานด้านการควบคุมอาหารของประเทศผู้นำเข้าให้เข้าตรวจดูสินค้าที่ถูกปฏิเสธหรือถูกกัก และในกรณีหลังผู้นำเข้าหรือตัวแทนควรได้รับโอกาสในการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยในการตัดสินใจครั้งสุดท้ายของหน่วยงานควบคุมของประเทศผู้นำเข้า

37. ในกรณีที่สินค้าถูกปฏิเสธ ควรมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลกันตามแนวทางปฏิบัติของโคเด็กซ์เรื่องการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างประเทศด้านการปฏิเสธสินค้านำเข้า⁹

สิ่งอำนวยความสะดวก เครื่องมือ การขนส่ง และการติดต่อสื่อสาร

38. เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบควรมีสิทธิในการเข้าตรวจดูสิ่งอำนวยความสะดวกและเครื่องมือเพื่อดำเนินกระบวนการและระเบียบวิธีของการตรวจสอบ

39. ระบบการขนส่งและการติดต่อสื่อสารที่เชื่อถือได้เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้แน่ใจในการให้บริการการตรวจสอบและรับรอง ณ เวลาและสถานที่ที่ต้องการ และเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการขนย้ายตัวอย่างไปยังห้องปฏิบัติการอีกด้วย

40. ควรจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกในการติดต่อสื่อสารเพื่อรับประกันถึงการดำเนินการที่สอดคล้องตามข้อกำหนดอย่างเพียงพอ และเพื่อแจ้งเสนอถึงการเรียกกลับสินค้าที่อาจมีขึ้นได้ ควรให้การพิจารณาถึงการพัฒนาระบบการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้าเพื่อคุ้มครองสุขภาพของผู้บริโภค และเพื่อปราบปรามการหลอกลวง

ห้องปฏิบัติการ

41. การบริการตรวจสอบควรใช้ห้องปฏิบัติการที่ได้รับการประเมิน และ/หรือได้รับการรับรองภายใต้โครงการที่ได้รับการยอมรับอย่างเป็นทางการ เพื่อให้แน่ใจว่ามีการควบคุมคุณภาพอย่างพอเพียงที่จะให้ความเชื่อถือได้ในผลทดสอบ และควรใช้วิธีการวิเคราะห์ที่ได้รับการยืนยันว่าใช้ได้ถูกต้องในกรณีที่มีวิธีการดังกล่าว

⁹ CAC/GL 25-1997

42. ระบบการตรวจสอบของห้องปฏิบัติการควรใช้หลักการของเทคนิคการประกันคุณภาพที่ได้รับการยอมรับในระดับสากลเพื่อให้แน่ใจในความเชื่อถือได้ของผลการตรวจวิเคราะห์¹⁰

บุคลากร

43. หน่วยงานที่ให้บริการตรวจสอบควรมีหรือสามารถที่จะมี จำนวนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถอย่างเพียงพอในด้านต่างๆ เช่น วิทยาศาสตร์การอาหารและเทคโนโลยี เคมี ชีวะเคมี จุลชีววิทยา สัตวแพทยศาสตร์ การแพทย์ ระบาดวิทยา วิศวกรรมการเกษตร การประกันคุณภาพ การตรวจประเมิน และกฎหมาย บุคลากรควรมีความสามารถและได้รับการฝึกอบรมอย่างถูกต้องในการดำเนินงานของระบบตรวจสอบและควบคุมอาหาร บุคลากรเหล่านี้ควรมีสถานะที่ยืนยันถึงความซื่อตรงและไม่ได้รับผลประโยชน์โดยตรงจากผลิตภัณฑ์หรือสถานประกอบการที่กำลังถูกตรวจสอบหรือขอการรับรอง

ส่วนที่ 7 - ระบบการรับรอง

44. ระบบการรับรองที่มีประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับการมีระบบตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพตามที่กล่าวไว้แล้วข้างต้นในส่วนที่ 6

45. การเรียกขอเอกสารรับรองสินค้าควรมีเหตุผลที่สมควรโดยพิจารณาจากความเสี่ยงต่อสุขภาพ หรือความเสี่ยงของการหลอกลวงหรือปลอมแปลงสินค้า ในกรณีที่ทำได้ควรพิจารณาทางเลือกอื่นที่นอกเหนือจากการรับรอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อระบบตรวจสอบและข้อกำหนดของประเทศผู้ส่งออกได้ถูกประเมินแล้วว่าเท่าเทียมกับระบบและข้อกำหนดของประเทศผู้นำเข้า ความตกลงทวิภาคีหรือพหุภาคี เช่น ความตกลงด้านการยอมรับร่วมกัน หรือความตกลงด้านก่อนการรับรอง (pre-certification) อาจกำหนดให้มีการยกเว้นการรับรอง และ/หรือการออกใบรับรองซึ่งก่อนหน้านี้ถือว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับบางกรณี

46. การรับรองควรให้การรับประกันถึงการปฏิบัติตามข้อกำหนดของผลิตภัณฑ์หรือรุ่นของผลิตภัณฑ์ หรือรับประกันว่าระบบตรวจสอบอาหารเป็นไปตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ และจะตั้งอยู่บนพื้นฐานของสิ่งต่อไปนี้ตามความเหมาะสม:

- การตรวจอย่างสม่ำเสมอโดยหน่วยให้บริการตรวจสอบ
- ผลการวิเคราะห์
- การประเมินของกระบวนการประกันคุณภาพที่เชื่อมโยงกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดที่ระบุไว้
- การตรวจสอบใดๆ ที่จำเป็นเป็นพิเศษสำหรับการออกใบรับรอง

47. หน่วยงานของรัฐควรทำทุกอย่างที่จำเป็นเพื่อรับประกันถึงความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม และความเป็นอิสระของระบบรับรองของทางราชการ และของระบบรับรองที่ได้รับการยอมรับอย่างเป็นทางการ หน่วยงานของรัฐควรประกันว่าบุคลากรที่ได้รับมอบอำนาจให้มีหน้าที่ออกใบรับรองนั้นได้รับการฝึกอบรมมาเป็นอย่างดี และมีสำนึกที่ดีในความสำคัญของเนื้อหาใบรับรองแต่ละใบที่ตนออกให้

48. กระบวนการการรับรองควรรวมถึงกระบวนการที่รับประกันถึงความเป็นของแท้และความถูกต้องและการใช้ได้ตามกฎหมายของใบรับรองในทุกขั้นตอนที่เกี่ยวข้อง และป้องกันการปลอมแปลงใบรับรอง และโดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับบุคลากร:

- ไม่ควรรับรองในเรื่องที่ตนไม่มีความรู้ หรือเรื่องที่ตนไม่สามารถตรวจสอบให้แน่ชัดได้
- ไม่ควรลงนามในใบรับรองที่ยังไม่มีการกรอกข้อมูลหรือยังกรอกไม่สมบูรณ์หรือในใบรับรองสำหรับผลิตภัณฑ์ที่ยังไม่มีการผลิตภายใต้แผนการควบคุมที่เหมาะสม ในกรณีที่ใบรับรองได้รับการลงนามตามหลักการของเอกสารสนับสนุนอีกชุดหนึ่ง เอกสารนั้นควรอยู่ในครอบครองของบุคคลผู้ลงนามในใบรับรอง

¹⁰ Guideline for the Assessment of the Competence of Testing Laboratories Involved in the Import and Export Control of Foods (CAC/GL 27-1997)

ส่วนที่ 8 - การให้ความเชื่อถืออย่างเป็นทางการ

49. ประเทศอาจให้ความเชื่อถืออย่างเป็นทางการแก่หน่วยตรวจสอบหรือหน่วยรับรอง เพื่อให้บริการในนามของหน่วยงานของรัฐ

50. เพื่อที่จะได้รับความเชื่อถืออย่างเป็นทางการ หน่วยตรวจสอบหรือหน่วยรับรองต้องถูกประเมินเทียบกับหลักการของวัตถุประสงค์ และอย่างน้อยต้องสอดคล้องกับมาตรฐานที่กำหนดไว้ในแนวทางปฏิบัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของความสามารถ ความเป็นอิสระ และความยุติธรรมของบุคลากร

51. ความสามารถในการทำงานของหน่วยตรวจสอบและหน่วยรับรองที่ได้รับความเชื่อถืออย่างเป็นทางการ ควรถูกประเมินอย่างสม่ำเสมอโดยหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ และควรริเริ่มระเบียบวิธีการสำหรับแก้ไขข้อบกพร่องและช่วยให้สามารถเพิกถอนการให้ความเชื่อถืออย่างเป็นทางการได้ตามความเหมาะสม

ส่วนที่ 9 – การประเมินและการตรวจสอบความถูกต้องของระบบตรวจสอบและรับรอง

52. ระบบของประเทศควรถูกกำหนดให้มีการตรวจประเมินที่แยกออกจากการตรวจสอบที่เป็นงานประจำ หน่วยบริการด้านการตรวจสอบและรับรองควรได้รับการส่งเสริมให้ดำเนินการประเมินตนเองหรือให้มีการประเมินประสิทธิภาพของตนโดยหน่วยงานภายนอก

53. การประเมินตนเองหรือการประเมินโดยบุคคลภายนอกควรถูกดำเนินการอย่างเป็นระยะๆ ในระดับต่างๆ ของระบบตรวจสอบและรับรอง โดยใช้วิธีการประเมินและการตรวจสอบความถูกต้องที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล หน่วยบริการตรวจสอบของประเทศอาจดำเนินการประเมินตนเองโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทำให้มั่นใจในความพอเพียงของการคุ้มครองผู้บริโภคและเรื่องอื่นๆ ที่เป็นที่สนใจของประเทศ เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพภายในหรือเพื่ออำนวยความสะดวกการส่งออกสินค้า

54. ประเทศที่ปรารถนาจะเป็นผู้นำเข้าในอนาคตควรจัดทำกรอบการทำความตกลงกับประเทศผู้ส่งออกด้านระบบตรวจสอบและรับรองสินค้าไว้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงของประเทศตน ทั้งนี้เพื่อการตัดสินใจวางข้อกำหนดสำหรับสินค้านำเข้าจากประเทศนั้นๆ และควรทำการทบทวนการประเมินอย่างเป็นระยะภายหลังจากการเริ่มดำเนินการค้ากันแล้ว

55. เพื่อเป็นการสนับสนุนให้ประเทศผู้ส่งออกแสดงให้เห็นว่าระบบตรวจสอบและรับรองของตนนั้นเท่าเทียมกันของประเทศผู้นำเข้า ประเทศผู้นำเข้าจึงควรจัดเตรียมข้อมูลด้านระบบตรวจสอบและรับรองและผลงานของระบบไว้ให้พร้อมและพอเพียง

56. ประเทศผู้ส่งออกควรสามารถแสดงให้เห็นถึงการมีเงินทุนที่มากเพียงพอ ความสามารถในการทำงาน และการสนับสนุนทางด้านกฎหมาย นอกเหนือจากการมีระบบบริหารที่มีประสิทธิภาพเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ และประวัติของผลงานในกรณีที่เกี่ยวข้อง

57. แนวทางปฏิบัติด้านระเบียบการสำหรับการประเมินและการตรวจสอบความถูกต้องระบบของประเทศผู้ส่งออกโดยประเทศผู้นำเข้า แสดงไว้ในภาคผนวก

ส่วนที่ 10 - ความโปร่งใส

58. โดยสอดคล้องกับหลักการด้านความโปร่งใสที่เขียนไว้ใน *หลักการสำหรับการตรวจสอบและรับรองการนำเข้าและส่งออกสินค้าอาหาร*² และเพื่อส่งเสริมความเชื่อมั่นของผู้บริโภคในความปลอดภัยและคุณภาพของอาหาร รัฐบาลควรให้ความเชื่อมั่นว่าการปฏิบัติงานของระบบตรวจสอบและรับรองของรัฐนั้นมีความโปร่งใสมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ และในขณะเดียวกันก็ให้ความเคารพต่อข้อบังคับทางกฎหมายของการเก็บรักษาความลับทางวิชาชีพและทางการค้า และหลีกเลี่ยงการก่อให้เกิดอุปสรรคทางการค้าชนิดใหม่ขึ้นจากการชักนำให้เกิดความมึนงงในคุณภาพและความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ที่นำเข้าเมื่อเปรียบเทียบกับผลิตภัณฑ์ที่ผลิตภายในประเทศ

ภาคผนวก

แนวทางปฏิบัติด้านระเบียบการสำหรับการดำเนินการประเมินและตรวจสอบความถูกต้องระบบตรวจสอบและรับรองของประเทศผู้ส่งออก โดยประเทศผู้นำเข้า

1. บทนำ

1.1 ในการประเมินและการตรวจสอบความถูกต้องควรมุ่งเน้นถึงประสิทธิภาพในการดำเนินงานของระบบตรวจสอบและรับรองในประเทศผู้ส่งออกเป็นหลักมากกว่าจะมุ่งเน้นถึงสินค้าเฉพาะชนิดหรือสถานประกอบการเฉพาะแห่ง

1.2 การประเมินและการตรวจสอบความถูกต้องอาจดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ของประเทศผู้นำเข้า หัวข้อของการประเมินและตรวจสอบความถูกต้อง ได้แก่ โครงสร้างพื้นฐานของระบบตรวจสอบและรับรองของประเทศผู้ส่งออก หรือระบบการตรวจสอบและรับรองที่เคร่งครัดเฉพาะด้านซึ่งใช้โดยผู้ผลิตเพียงคนเดียวหรือเฉพาะกลุ่มของผู้ผลิต

2. การเตรียมตัว

2.1 ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบด้านการตรวจประเมิน ควรจัดเตรียมแผนการซึ่งครอบคลุมถึงประเด็นต่อไปนี้

- หัวข้อ ความลึก และขอบเขตของการตรวจประเมิน และมาตรฐานหรือข้อกำหนดที่เทียบกับหัวข้อที่จะถูกประเมิน
- วันที่และสถานที่ของการตรวจประเมิน และตารางเวลา รวมทั้งการส่งรายงานผลฉบับสุดท้าย
- บัตรแสดงตัวของผู้ตรวจประเมินรวมทั้งผู้นำการตรวจถ้าใช้ผู้ตรวจเป็นทีม
- ภาษาที่จะใช้ในการตรวจประเมินและในรายงานที่จะส่ง
- ตารางนัดหมายการประชุมร่วมกับเจ้าหน้าที่และการเยี่ยมชมสถานประกอบการตามความเหมาะสม
- ข้อกำหนดที่เป็นความลับ

2.2 แผนการนี้ควรได้รับการทบทวนล่วงหน้าร่วมกับผู้แทนของประเทศ และถ้าจำเป็นร่วมกับองค์กรที่กำลังถูกตรวจประเมิน

2.3 ในกรณีที่ประเทศผู้นำเข้ามีหน่วยงานต่างกันทำหน้าที่ดูแลแต่ละด้านของการควบคุมอาหารในประเทศ

ของตน หน่วยงานเหล่านี้จะต้องประสานงานกันในการดำเนินการตรวจประเมินเพื่อหลีกเลี่ยงการซ้ำซ้อนเพื่อตรวจประเมินโครงสร้างพื้นฐานของระบบตรวจสอบและนำเข้าของประเทศผู้ส่งออกอย่างซ้ำซ้อน

3. การเปิดประชุม

ควรจัดการเปิดประชุมร่วมกับผู้แทนของประเทศผู้ส่งออกโดยรวมถึงเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบด้านแผนการตรวจสอบและรับรองด้วย ในการประชุมครั้งนี้ผู้ตรวจประเมินมีหน้าที่รับผิดชอบด้านการทบทวนแผนการตรวจประเมินและยืนยันถึงความพร้อมของทรัพยากร เอกสาร และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ ที่จะใช้ในการตรวจประเมิน

4. การตรวจ

การตรวจนี้อาจประกอบขึ้นด้วย การตรวจสอบเอกสารต่างๆ และการตรวจสอบความถูกต้องของสถานที่

4.1 การทบทวนเอกสาร

การทบทวนเอกสารอาจประกอบด้วย การทบทวนเบื้องต้นของระบบตรวจสอบและรับรองของประเทศ โดยเน้นถึงการนำองค์ประกอบของระบบการตรวจสอบและรับรองไปใช้กับสินค้าที่อยู่ในความสนใจ โดยอาศัยพื้นฐานจากทบทวนเบื้องต้นนี้ ผู้ตรวจประเมินอาจตรวจสอบแฟ้มเอกสารด้านการตรวจสอบและรับรองที่เกี่ยวข้องกับสินค้าเหล่านั้น

4.2 การตรวจสอบความถูกต้องของสถานที่

4.2.1 การตัดสินใจที่จะดำเนินงานในขั้นตอนนี้ไม่ควรเป็นสิ่งที่ทำไปโดยอัตโนมัติ แต่ควรมีพื้นฐานมาจากปัจจัยต่างๆ เช่น การประเมินความเสี่ยงของสินค้าอาหาร ประวัติของการปฏิบัติตามข้อกำหนดโดยภาคอุตสาหกรรมหรือโดยประเทศผู้ส่งออก จำนวนของผลิตภัณฑ์ที่ผลิตและนำเข้าหรือส่งออก การเปลี่ยนแปลงภายในโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ การเปลี่ยนแปลงมาเป็นระบบตรวจสอบและรับรอง และการฝึกอบรม(ทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ)ของผู้ตรวจสอบ

4.2.2 การตรวจสอบความถูกต้องของสถานที่อาจรวมถึงเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในโรงงานและการดูแลจัดการอาหารหรือพื้นที่สำหรับการเก็บรักษา ทั้งนี้เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกับข้อมูลที่ให้ไว้ในเอกสารที่กล่าวไว้ในข้อ 4.1

4.3 การตรวจประเมินติดตาม

ในกรณีที่ทำการตรวจประเมินติดตามเพื่อยืนยันถึงการแก้ไขข้อบกพร่อง การตรวจสอบเฉพาะประเด็นที่ตรวจพบมาก่อนว่าต้องการการแก้ไขก็อาจพอเพียง

5. เอกสารสำหรับการทำงาน

5.1 แบบฟอร์มสำหรับรายงานผลการประเมินและข้อสรุปควรจัดทำให้สอดคล้องกับมาตรฐานที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อให้มีการตรวจประเมิน การรายงาน และการประเมินมีความเสมอเหมือนกัน และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เอกสารสำหรับการทำงานควรรวมถึงใบรายการของสิ่งที่ต้องประเมิน ซึ่งใบรายการอาจรวมถึง:

- กฎหมายและนโยบาย
- การกำหนดโครงสร้างและขั้นตอนการทำงาน
- ความพอเพียงของการตรวจสอบและความครอบคลุมของการสุ่มตัวอย่างและมาตรฐานของการตรวจสอบ

- แผนการสุ่มตัวอย่างและผล
- เกณฑ์การรับรอง
- การดำเนินการและขั้นตอนการดำเนินการที่สอดคล้องกับข้อกำหนด
- ขั้นตอนการรายงานและการร้องเรียน
- การฝึกอบรมของผู้ตรวจประเมิน

6. การปิดประชุม

การปิดประชุมควรดำเนินการร่วมกับผู้แทนของประเทศผู้ส่งออก ซึ่งรวมถึงเจ้าหน้าที่รับผิดชอบด้านแผนการตรวจสอบและรับรองอาหาร ในการประชุมนี้ผู้ตรวจสอบควรรับผิดชอบการนำเสนอผลของการตรวจประเมิน รวมทั้งการวิเคราะห์การปฏิบัติตามข้อกำหนดด้วย ลักษณะของการนำเสนอข้อมูลควรมีความชัดเจนและตรงประเด็น เพื่อให้การสรุปผลการตรวจประเมินเป็นที่เข้าใจอย่างชัดเจน ในกรณีที่ทำได้ควรทำความเข้าใจเรื่องแผนดำเนินการสำหรับการแก้ไขข้อบกพร่องที่พบ

7. รายงาน

รายงานฉบับร่างของผลการตรวจประเมินควรถูกส่งต่อไปยังหน่วยงานของรัฐที่เหมาะสมในประเทศทั้งสองอย่างรวดเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ รายงานนี้ควรรวมถึงรายงานผลการตรวจประเมินร่วมกับหลักฐานสนับสนุนสำหรับการสรุปแต่ละเรื่อง และรายละเอียดของความสำเร็จต่างๆ ที่อภิปรายในระหว่างการปิดประชุม ในรายงานฉบับสุดท้ายควรผนวกความคิดเห็นที่เสนอโดยหน่วยงานของรัฐที่เหมาะสมของประเทศผู้ส่งออกไว้ด้วย

8. ความสำเร็จของการตรวจประเมิน

ประเทศที่มีแนวโน้มว่าจะเป็นผู้นำเข้าจะต้องกำหนดความสำเร็จของการตรวจประเมินตามที่ได้ทำความเข้าใจไว้กับประเทศผู้ส่งออก ปัจจัยที่นำมาพิจารณาได้แก่ ผลของการตรวจประเมินในครั้งก่อนๆ และการมีอยู่และควมมีประสิทธิภาพของระบบการตรวจประเมินตนเอง หรือการตรวจประเมินโดยบุคคลภายนอกของระบบควบคุมอาหารของประเทศผู้ส่งออก

แนวทางปฏิบัติสำหรับระบบควบคุมการนำเข้าสินค้าอาหาร

CAC/GL 47-2003

ส่วนที่ 1 - ขอบเขต

เอกสารฉบับนี้ให้โครงสร้างสำหรับการพัฒนาและการปฏิบัติงานของระบบควบคุมการนำเข้าเพื่อเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคและส่งเสริมให้เกิดความยุติธรรมทางการค้าอาหารและในขณะเดียวกันก็เป็นการประกันว่าจะไม่นำมาสู่เทคนิคของการกีดกันทางการค้าอย่างไม่มีเหตุผล แนวทางปฏิบัติฉบับนี้สอดคล้องตามหลักการของโคเด็กซ์สำหรับการตรวจสอบและรับรองการนำเข้าและส่งออกสินค้าอาหาร¹ และให้ข้อมูลเฉพาะด้านการควบคุมสินค้าอาหารนำเข้าซึ่งเป็นบทขยายของ แนวทางปฏิบัติสำหรับการวางแผน การดำเนินงาน การประเมิน และการให้ความเชื่อถือของระบบการตรวจสอบและรับรองการนำเข้าและส่งออกสินค้าอาหาร²

ส่วนที่ 2 – คำจำกัดความ³

ระดับการคุ้มครองที่เหมาะสม (Appropriate Level of Protection; ALOP) คือ ระดับของการคุ้มครองที่ประเทศซึ่งเป็นผู้กำหนดมาตรการสุขอนามัยเชื่อว่ามีความเหมาะสมสำหรับการคุ้มครองชีวิตและสุขภาพของคนภายในอาณาเขตของตน (แนวคิดนี้อาจเรียกได้อีกอย่างว่า “ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้”)

การตรวจประเมิน (Audit)* คือ การตรวจสอบที่เป็นระบบและมีอิสระในการทำงาน เพื่อที่จะตัดสินว่ากิจกรรมและผลของกิจกรรมนั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่

การรับรอง (Certification)* คือ กระบวนการที่ซึ่งคณะกรรมการรับรองของทางการหรือคณะกรรมการรับรองที่ยอมรับอย่างเป็นทางการได้ให้การยืนยันอย่างเป็นทางการเป็นลายลักษณ์อักษรหรือเทียบเท่าว่าอาหารหรือระบบการควบคุมอาหารนั้นเป็นไปตามข้อกำหนด การรับรองอาหารนั้นอาจตั้งอยู่บนพื้นฐานของขอบเขตของกิจกรรมการตรวจสอบตามความเหมาะสม ซึ่งอาจรวมถึงการตรวจสอบทางเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง การตรวจประเมินของระบบประกันคุณภาพ และการตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุดท้าย

การตรวจสอบ (Inspection)* คือ การพิจารณาตรวจสอบอาหารหรือระบบสำหรับควบคุมอาหาร วัตถุประสงค์อาหาร การแปรรูป และการจำหน่ายอาหาร โดยรวมถึงการทดสอบระหว่างกระบวนการผลิตและการทดสอบผลิตภัณฑ์สุดท้ายเพื่อพิสูจน์ยืนยันว่าสิ่งดังกล่าวเป็นไปตามข้อกำหนด

กฎหมาย (Legislation)* รวมถึงพระราชบัญญัติ การกำหนดระเบียบข้อบังคับ ข้อกำหนด หรือขั้นตอนปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับอาหารและครอบคลุมถึงการคุ้มครองสาธารณสุข การคุ้มครองผู้บริโภคและเงื่อนไขของการค้าอย่างยุติธรรม

¹ หลักการสำหรับการตรวจสอบและรับรองการนำเข้าและส่งออกอาหาร (CAC/GL 20-1995)

² แนวทางปฏิบัติสำหรับการวางแผน การดำเนินงาน การประเมิน และการให้ความเชื่อถือของระบบการตรวจสอบและรับรองการนำเข้าและส่งออกสินค้าอาหาร (CAC/GL 26-1997)

^{3*} เป็นคำจำกัดความที่นำมาจากแนวทางปฏิบัติสำหรับการวางแผน การดำเนินงาน การประเมิน และการให้ความเชื่อถือของระบบการตรวจสอบและรับรองการนำเข้าและส่งออกอาหาร (CAC/GL 26-1997)

^{**} เป็นคำจำกัดความที่นำมาจากคู่มือปฏิบัติการของคณะกรรมการโคเด็กซ์ (12th edition)

การให้ความเชื่อถืออย่างเป็นทางการ (Official accreditation)* คือ ขั้นตอนการทำงานซึ่งดำเนินการโดยหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจในการยอมรับอย่างเป็นทางการถึงความสามารถของหน่วยงานตรวจสอบและ/หรือรับรองที่จะให้บริการด้านการตรวจสอบและรับรอง

ระบบการตรวจสอบที่เป็นทางการและระบบการรับรองที่เป็นทางการ (Official inspection systems and official certification systems)* คือ ระบบที่บริหารโดยหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจเด็ดขาดในการออกข้อกำหนดหรือการบังคับใช้หรือทั้งสองอย่าง

ระบบการตรวจสอบที่ยอมรับอย่างเป็นทางการหรือระบบการรับรองที่ยอมรับอย่างเป็นทางการ (Officially recognized inspection systems and officially recognized certification systems)* คือ ระบบที่ได้รับการเห็นชอบหรือยอมรับอย่างเป็นทางการจากหน่วยงานของรัฐบาลที่มีอำนาจในการตัดสินใจ

ข้อกำหนด (Requirements)* คือ เกณฑ์ที่กำหนดขึ้นโดยหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการค้าอาหาร โดยครอบคลุมถึงการคุ้มครองด้านสาธารณสุข การคุ้มครองผู้บริโภค และเงื่อนไขของการค้าอย่างยุติธรรม

การประเมินความเสี่ยง (Risk assessment)* คือ การประเมินความเป็นไปได้และความรุนแรงของผลเสียที่มีต่อสาธารณสุขอันเนื่องมาจากการมีปรากฏอยู่ในอาหารของวัตถุเจือปน สารปนเปื้อน สารตกค้าง สารพิษ และจุลินทรีย์ก่อโรค

การวิเคราะห์ความเสี่ยง (Risk analysis)* คือ กระบวนการที่ประกอบด้วย การประเมินความเสี่ยง การจัดการความเสี่ยง และการสื่อสารความเสี่ยง

ส่วนที่ 3 - ลักษณะทั่วไปของระบบควบคุมการนำเข้าอาหาร

ระบบควบคุมการนำเข้าอาหารควรมีลักษณะที่สำคัญดังนี้

- ข้อกำหนดสำหรับอาหารนำเข้าที่มีความสอดคล้องกับข้อกำหนดสำหรับอาหารที่ผลิตภายในประเทศ
- ความรับผิดชอบที่ระบุไว้อย่างชัดเจนของหน่วยงานราชการที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง
- กฎหมายและขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ระบุไว้อย่างชัดเจนและโปร่งใส
- การให้ความสำคัญกับการคุ้มครองผู้บริโภค
- บทบัญญัติของประเทศผู้นำเข้าสำหรับการยอมรับในระบบควบคุมอาหารที่ใช้โดยหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบของประเทศผู้ส่งออก
- การดำเนินการอย่างสม่ำเสมอทั่วประเทศ
- การดำเนินการซึ่งรับประกันว่าระดับของการคุ้มครองที่บรรลุถึงนั้นสอดคล้องกับของอาหารที่ผลิตภายในประเทศ

* เป็นคำจำกัดความที่นำมาจากแนวทางปฏิบัติสำหรับการวางแผน การดำเนินงาน การประเมิน และการให้ความเชื่อถือของระบบการตรวจสอบและรับรองการนำเข้าและส่งออกอาหาร (CAC/GL 26-1997)

** เป็นคำจำกัดความที่นำมาจากคู่มือปฏิบัติการของคณะกรรมการโคเด็กซ์ (12th edition)

ข้อกำหนดสำหรับอาหารนำเข้าที่สอดคล้องกับเงื่อนไขสำหรับอาหารที่ผลิตในประเทศ

โดยทั่วไปข้อกำหนดถูกแสดงไว้ในรูปของมาตรฐานปลายทาง (end-point standards) ซึ่งมีขอบเขตเฉพาะและระบบการสุ่มตัวอย่างที่เข้มงวด ข้อกำหนดเหล่านี้อาจประกอบด้วยมาตรฐาน ระเบียบสำหรับการสุ่มตัวอย่าง การควบคุมกระบวนการผลิต สภาพของการผลิต การขนส่ง การเก็บรักษา หรือสิ่งเหล่านี้รวมกัน

ขอบเขตและความเข้มงวดของข้อกำหนดที่ใช้ในสภาพการณ์ที่จำเพาะควรเป็นสัดส่วนกับความเสี่ยงและ/หรือการตรวจสอบคุณสมบัติที่เกี่ยวข้องของตัวอย่างผลิตภัณฑ์เมื่อนำเข้า โดยมีข้อสังเกตว่าความเสี่ยงนั้นอาจแปรปรวนไปตามแหล่งที่ผลิต เนื่องจากปัจจัยต่างๆ เช่น สถานการณ์ที่จำเพาะ และ/หรือสถานการณ์ที่เหมือนกับในภูมิภาคของแหล่งที่มา เทคโนโลยีที่ใช้ในการผลิต ประวัติของการยอมรับปฏิบัติตามข้อกำหนด เป็นต้น

ควรใช้ข้อกำหนดกับอาหารที่ผลิตภายในประเทศและอาหารที่นำเข้าอย่างเสมอภาคกันให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ในกรณีที่ข้อกำหนดสำหรับอาหารที่ผลิตภายในประเทศมีความครอบคลุมถึงการควบคุมกระบวนการผลิต เช่น การปฏิบัติที่ดีในโรงงานผลิต (Good manufacturing practices) ก็อาจกำหนดให้ประเทศผู้ส่งออกปฏิบัติตามหรืออาจยืนยันความเท่าเทียมกันโดยการตรวจประเมินระบบการตรวจสอบและการรับรองที่เกี่ยวข้อง รวมถึงเครื่องมืออุปกรณ์และขั้นตอนการผลิตในประเทศผู้ส่งออกตามความเหมาะสม⁴

ความรับผิดชอบที่กำหนดขอบข่ายไว้อย่างชัดเจนของหน่วยงานราชการต่างๆ ที่มีหน้าที่รับผิดชอบ

หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ต่างๆ ในการตรวจสอบสินค้าอาหารนำเข้า ที่ด่านนำเข้า ในระหว่างการเก็บรักษาและจำหน่าย และ/หรือที่จุดขายสินค้า ควรได้รับการระบุถึงความรับผิดชอบและอำนาจหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน การตรวจสอบที่สลับซับซ้อนและการทดสอบซ้ำซ้อนเพื่อตรวจวิเคราะห์สารชนิดเดียวกันจากสินค้าชุดเดียวกันเป็นสิ่งที่ควรหลีกเลี่ยงให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

บางประเทศ เช่น ประเทศที่เป็นสมาชิกของกลุ่มเศรษฐกิจภูมิภาคอาจอาศัยการควบคุมสินค้านำเข้าที่ดำเนินการโดยประเทศอื่น ในกรณีเช่นนี้ ควรระบุหน้าที่ ความรับผิดชอบ และขั้นตอนการปฏิบัติงานที่จัดทำโดยประเทศที่ดำเนินการควบคุมอาหารนำเข้าไว้อย่างชัดเจนและง่ายต่อการเข้าใจสำหรับหน่วยงานรับผิดชอบในประเทศที่เป็นปลายทางสุดท้ายของสินค้า โดยมีจุดประสงค์เพื่อการถ่ายทอดระบบควบคุมการนำเข้าสินค้าอาหารที่มีประสิทธิภาพและโปร่งใส

ในกรณีที่หน่วยงานราชการที่มีหน้าที่รับผิดชอบของประเทศผู้นำเข้าใช้ประเทศที่สามซึ่งเป็นผู้จัดทำระบบการควบคุมสินค้านำเข้ามาเป็นหน่วยตรวจสอบที่ได้รับการยอมรับอย่างเป็นทางการ และ/หรือเป็นหน่วยรับรองที่ได้รับการยอมรับอย่างเป็นทางการ การจัดการดังกล่าวนี้ควรปฏิบัติตามวิธีที่อธิบายไว้ในส่วนที่ 8 ของการให้ความเชื่อถืออย่างเป็นทางการของแนวทางปฏิบัติฉบับที่ CAC/GL 26-1997 หน้าที่ที่พึงปฏิบัติโดยประเทศผู้จัดทำระบบอาจครอบคลุมถึง

- การสุ่มตัวอย่างของสินค้าเป้าหมายที่ส่งลำเลียงมา
- การตรวจวิเคราะห์ตัวอย่าง
- การประเมินการปฏิบัติตามของส่วนที่เกี่ยวข้องหรือทั้งหมดของระบบประกันคุณภาพที่อาจดำเนินการโดยผู้นำเข้าเพื่อให้สอดคล้องกับข้อกำหนดที่เป็นทางการ

⁴ แนวทางปฏิบัติสำหรับการวางแผน การดำเนินการ การประเมิน และการให้ความเชื่อถือของระบบตรวจสอบและรับรองอาหารนำเข้าและส่งออก (CAC/GL 26-1997) วรรค 54

การออกกฎหมายและขั้นตอนการดำเนินการที่กำหนดไว้อย่างชัดเจนและโปร่งใส

เป้าหมายของการออกกฎหมายฉบับนี้คือ เพื่อจัดวางพื้นฐานและอำนาจสำหรับการดำเนินงานของระบบควบคุมอาหารนำเข้า กรอบการทำงานตามกฎหมายอนุญาตให้มีการจัดตั้งหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่และกำหนดกระบวนการทำงานและขั้นตอนที่จำเป็นสำหรับการพิสูจน์ยืนยันการปฏิบัติตามเงื่อนไขของสินค้านำเข้า

กฎหมายควรให้หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบสามารถที่จะ

- แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบอำนาจ
- กำหนดให้มีการประกาศให้ทราบล่วงหน้าถึงการนำเข้าของสินค้าอาหาร
- ตรวจสอบซึ่งรวมทั้งการมีอำนาจเข้าตรวจสอบสถานที่ผลิตภายในประเทศผู้นำเข้า ตรวจสอบลักษณะทางกายภาพของอาหารและบรรจุภัณฑ์ เก็บตัวอย่างและริเริ่มการตรวจวิเคราะห์ ตรวจสอบเอกสารที่จัดทำโดยหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องของประเทศผู้ส่งออกหรือโดยผู้ส่งออกหรือผู้นำเข้า และพิสูจน์ยืนยันรูปพรรณของผลิตภัณฑ์เทียบกับหลักฐานที่แสดงเป็นเอกสาร
- ใช้แผนการสุ่มตัวอย่างตามความเสี่ยง (risk-based sampling plan) โดยพิจารณาถึงประวัติของการปฏิบัติตามข้อกำหนดของอาหารเฉพาะชนิด ความเป็นจริงและการใช้ได้ของใบรับรองที่ให้มากับอาหาร และข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- คำนวณค่าตรวจสอบสินค้าที่ส่งมาและค่าตรวจวิเคราะห์ตัวอย่าง
- ให้การยอมรับแก่ห้องปฏิบัติการที่ได้รับความเชื่อถือ หรือให้ความเชื่อถือแก่ห้องปฏิบัติการ
- ยอมรับ ปฏิเสธ อาศัย ทำลาย ส่งเพื่อทำลาย ส่งเพื่อการปรับปรุงใหม่ ส่งเพื่อการแปรรูป หรือเพื่อการส่งออกไปยังประเทศอื่น ส่งสินค้ากลับไปยังประเทศผู้ส่งออก ระบุว่าใช้เพื่อวัตถุประสงค์อื่นที่ไม่ใช่เป็นอาหาร
- เรียกกลับสินค้าภายหลังจากการนำเข้าแล้ว
- ควบคุมการกักสินค้าที่อยู่ในระหว่างการขนส่งลำเลียงภายในประเทศ หรือระหว่างการเก็บรักษาก่อนการนำเข้าสินค้าทั้งหมด
- ดำเนินมาตรการด้านบริหาร และ/หรือ มาตรการทางกฎหมายเมื่อมีกรณีที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดเฉพาะ นอกจากนี้กฎหมายยังอาจเป็นการเตรียมเพื่อ
- การออกใบอนุญาต หรือ การลงทะเบียนให้แก่ผู้นำเข้า
- การยอมรับระบบการพิสูจน์ยืนยันที่ใช้โดยผู้นำเข้า
- วิธีการฟ้องร้องต่อการดำเนินการของทางราชการ
- การประเมินระบบควบคุมของประเทศผู้ส่งออก และ
- การปรับความเข้าใจด้านการรับรองและ/หรือ การตรวจสอบกับหน่วยงานราชการที่มีหน้าที่รับผิดชอบของประเทศผู้ส่งออก

การให้ความสำคัญแก่การคุ้มครองผู้บริโภค

ในการวางแผนและดำเนินการของระบบควบคุมสินค้าอาหารนำเข้า ควรให้ความสำคัญแก่การคุ้มครองสุขภาพของผู้บริโภคและการรับรองความยุติธรรมทางการค้ามากกว่าการคำนึงถึงเศรษฐกิจหรือการค้าอื่นๆ

ข้อกำหนดของประเทศผู้นำเข้าสำหรับการยอมรับระบบควบคุมอาหารที่ใช้โดยหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบของประเทศผู้ส่งออก

ระบบควบคุมสินค้าอาหารนำเข้าควรรวมถึงข้อกำหนดสำหรับการให้การยอมรับตามความเหมาะสมแก่ระบบควบคุมอาหารที่ใช้โดยหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบของประเทศผู้ส่งออก ประเทศผู้นำเข้าสามารถให้การยอมรับระบบควบคุมอาหารของประเทศผู้ส่งออกได้หลายวิธี ซึ่งช่วยให้สินค้าเข้าสู่ประเทศได้ง่ายขึ้น โดยรวมถึงการใช้บันทึกความเข้าใจ ความตกลงเรื่องการยอมรับร่วมกัน และความตกลงด้านความเท่าเทียมกัน และการยอมรับฝ่ายเดียว ซึ่งการยอมรับดังกล่าวควรครอบคลุมถึงความเหมาะสม การควบคุมที่ใช้ระหว่างการผลิตในโรงงาน การนำเข้า การแปรรูป การเก็บรักษา และการขนส่งผลิตภัณฑ์อาหาร และการพิสูจน์ยืนยันระบบควบคุมอาหารส่งออกที่ใช้

การดำเนินการอย่างสม่ำเสมอทั่วประเทศ

ความสม่ำเสมอของขั้นตอนการทำงานเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง ควรมีการจัดทำกำหนดการและคู่มือการฝึกอบรม และนำมาใช้ในการดำเนินงานเพื่อรับประกันถึงการทำงานอย่างสม่ำเสมอที่ทุกๆด่านนำเข้าของสินค้าและโดยพนักงานตรวจสอบทุกคน

การดำเนินการที่ประกันว่าระดับการคุ้มครองผู้บริโภคนั้นสอดคล้องกับระดับที่ใช้สำหรับอาหารในประเทศ

เนื่องจากประเทศผู้นำเข้าไม่มีอำนาจทางกฎหมายต่อกระบวนการควบคุมที่ใช้ในการผลิตอาหารในประเทศอื่น จึงอาจมีความแตกต่างในวิธีการที่จะเข้าควบคุมการยอมรับปฏิบัติตามของอาหารที่ผลิตภายในประเทศและอาหารที่นำเข้า ความแตกต่างของวิธีการดังกล่าวเป็นสิ่งที่ชอบด้วยเหตุผลถ้าหากว่าความแตกต่างนั้นเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการยืนยันว่าระดับการคุ้มครองที่ได้นั้นสอดคล้องกับระดับการคุ้มครองที่เกิดขึ้นกับอาหารที่ผลิตภายในประเทศ

ส่วนที่ 4 - การดำเนินการของระบบควบคุม

ควรมีการจัดทำขั้นตอนของการดำเนินงานและนำไปปฏิบัติตามเพื่อลดความล่าช้าที่นานเกินความจำเป็นที่ด่านนำเข้าของสินค้าโดยไม่เป็นการทำลายประสิทธิภาพของระบบควบคุมเพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนด การดำเนินงานควรพิจารณาถึงปัจจัยต่างๆ ที่กล่าวไว้ในส่วนนี้และความเป็นไปได้ของการยอมรับการรับประกันจากแหล่งกำเนิดของสินค้า ซึ่งรวมถึงการดำเนินการควบคุมในประเทศผู้ส่งออก

จุดควบคุม

การควบคุมอาหารนำเข้าโดยประเทศผู้นำเข้าอาจทำได้ ณ ที่จุดหนึ่งหรือหลายจุด โดยรวมถึง

- แหล่งต้นกำเนิดของสินค้า ในกรณีที่มีความตกลงกับประเทศผู้ส่งออก
- ด่านนำเข้าของประเทศปลายทาง
- แหล่งการแปรรูปต่อ
- แหล่งการขนส่งและจัดจำหน่าย
- แหล่งการเก็บรักษา และ
- แหล่งขาย (ขายปลีกหรือขายส่ง)

ประเทศผู้นำเข้าสามารถให้การยอมรับการควบคุมที่ดำเนินการโดยประเทศผู้ส่งออกได้ ควรสนับสนุนให้มีการใช้การควบคุมโดยประเทศผู้ส่งออกในระหว่างการผลิตทั่วไป การผลิตในโรงงาน และการลำเลียงขนส่งภายหลังการ

ผลิต โดยมีจุดประสงค์เพื่อระบุและแก้ไขปัญหา ณ เวลาและสถานที่ที่มีปัญหาเกิดขึ้น และสมควรที่จะดำเนินการควบคุมก่อนที่จะจำเป็นต้องเรียกกลับสินค้าอาหารที่วางจำหน่ายแล้วซึ่งมีค่าใช้จ่ายสูง

การออกใบอนุญาตก่อนการขนส่งสินค้า (Pre-shipment Clearance) เป็นกลวิธีที่เป็นไปได้อย่างหนึ่งสำหรับการรับรองถึงการยอมรับปฏิบัติตามข้อกำหนดของบางกรณี เช่น กรณีที่สินค้าถูกบรรจุเป็นหีบห่อขนาดใหญ่และมีมูลค่าสูง ถูกเปิดออกและถูกเก็บตัวอย่างเมื่อเข้าสู่ประเทศย่อมจะทำให้เกิดความเสียหายอย่างมาก หรือในกรณีของผลิตภัณฑ์ที่ต้องการนำออกให้หมดอย่างรวดเร็วเพื่อให้สินค้าคงความปลอดภัยและคุณภาพ

ถ้าระบบการตรวจสอบครอบคลุมถึงการออกใบอนุญาตก่อนการขนส่งสินค้า กรณีเช่นนี้ควรกำหนดหน่วยงานราชการที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการออกใบอนุญาตและควรกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานไว้ด้วย หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบของประเทศผู้นำเข้าอาจเลือกที่จะนำการอนุญาตก่อนการขนส่งจากระบบการรับรองอย่างเป็นทางการของประเทศผู้ส่งออก หรือจากหน่วยงานรับรองของบุคคลภายนอกที่ได้รับการยอมรับอย่างเป็นทางการมาใช้ การอนุญาตก่อนการขนส่งควรมีพื้นฐานอยู่บนผลของการตรวจเอกสารที่มีมาับสินค้า

ข้อมูลเกี่ยวกับอาหารที่จะนำเข้า⁵

ประสิทธิภาพของระบบควบคุมในการใช้มาตรการควบคุมที่มีเป้าหมายและมีประสิทธิภาพนั้นขึ้นอยู่กับข้อมูลของสินค้าที่เข้ามาสู่ขอบเขตของอำนาจ รายละเอียดของสินค้าที่ควรได้มาคือ

- วันที่ และ จุดที่นำเข้าสู่ประเทศ
- วิธีการขนส่ง
- การบรรยายลักษณะของสินค้าอย่างครอบคลุม (รวมถึงการอธิบายสินค้าตัวอย่าง ปริมาณ วิธีการถนอมอาหาร ประเทศที่มา และ/หรือ ประเทศที่เป็นผู้ส่งสินค้า เครื่องหมายสำหรับระบุสินค้า เช่น สิ่งที่ใช้ระบุรุ่นที่ผลิต หรือ หมายเลขประจำเครื่องหมาย (seal identification numbers) เป็นต้น
- ชื่อและที่อยู่ของผู้ส่งออกและผู้นำเข้า
- โรงงานผู้ผลิต และ/หรือผู้ผลิต โดยรวมถึงหมายเลขลงทะเบียนของสถานประกอบการ
- จุดหมายปลายทางของสินค้า และ
- ข้อมูลอื่นๆ

ความถี่ของการตรวจสอบและทดสอบอาหารนำเข้า

ลักษณะและความถี่ของการตรวจสอบ การสุ่มตัวอย่างและการทดสอบอาหารนำเข้าควรมีพื้นฐานตามความเสี่ยงที่มีต่อสุขภาพของคนและความปลอดภัยที่แสดงโดยผลิตภัณฑ์ แหล่งที่มา และประวัติของการทำตามข้อกำหนดและข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ควรวางแผนการควบคุมเพื่ออธิบายถึงปัจจัยต่อไปนี้

- ความเสี่ยงต่อสุขภาพของคนที่เกิดมาจากผลิตภัณฑ์ หรือบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์นั้น
- ความเป็นไปได้ของการไม่ทำตามข้อกำหนด
- กลุ่มผู้บริโภคเป้าหมาย
- ขอบเขตและลักษณะของการแปรรูปผลิตภัณฑ์ต่อไป
- ระบบการตรวจสอบและรับรองในประเทศผู้ส่งออกและการมีอยู่ของความตกลงด้านความเท่าเทียมกัน หรือความตกลงด้านการยอมรับร่วมกัน หรือ ความตกลงทางการค้าอื่นๆ และ

⁵

Generic Official Certificate Formats and the Production and Issuance of Certificates (CAC/GL 38-2001)

- ประวัติของการยอมรับปฏิบัติตามของผู้ผลิต ผู้แปรรูป โรงงานผู้ผลิต ผู้ส่งออก ผู้นำเข้า และผู้จำหน่าย

ในการตรวจลักษณะทางกายภาพของผลิตภัณฑ์ที่นำเข้า โดยมากนิยมใช้แผนการสุ่มตัวอย่างตามหลักสถิติ และควรเป็นเครื่องแสดงให้เห็นถึงวิธีการที่ยังใช้ได้สำหรับการพิสูจน์ยืนยันการยอมรับปฏิบัติตามข้อกำหนดของผลิตภัณฑ์ ดังที่กำหนดไว้โดยประเทศผู้นำเข้า หรือในกรณีของการนำเข้าผลิตภัณฑ์ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อการส่งออกอีกการพิสูจน์ยืนยันควรทำตามข้อกำหนดของประเทศที่เป็นปลายทางสุดท้าย และควรระบุถึงข้อกำหนดดังกล่าวไว้โดยเฉพาะในใบรับรองสำหรับการส่งออกอีก ขั้นตอนของการตรวจสอบควรได้รับการปรับปรุงเพื่อให้รวมถึงความถี่ของการสุ่มตัวอย่างหรือความเข้มของการตรวจสอบ โดยรวมถึงขั้นตอนการตรวจสอบสำหรับผลิตภัณฑ์ที่ส่งออกอีกด้วย

ความถี่ในการสุ่มตัวอย่างของผลิตภัณฑ์ที่จัดส่งมาจากแหล่งผลิตที่ไม่มีประวัติของการยอมรับปฏิบัติตามหรือมีประวัติไม่ดี อาจถูกกำหนดให้มีอัตราสูงกว่าผลิตภัณฑ์ที่มาจากแหล่งผลิตที่มีประวัติของการปฏิบัติตามที่ดี ทั้งนี้สิ่งเหล่านี้จะต้องถูกแสดงเป็นบรรทัดฐานที่โปร่งใสและในเชิงของวัตถุวิสัย (objective criteria) กระบวนการสุ่มตัวอย่างช่วยก่อให้เกิดประวัติของการยอมรับปฏิบัติตาม ในทำนองเดียวกันอาหารที่ได้มาจากผู้จัดส่งสินค้าหรือมาจากการนำเข้าโดยผู้ที่มีประวัติไม่ดีในด้านการยอมรับปฏิบัติตามจึงควรถูกเก็บตัวอย่างมาตรวจในระดับที่เข้มงวดมากขึ้น ในกรณีเหล่านี้สินค้าที่ส่งมาทุกชุดอาจจำเป็นต้องถูกตรวจสอบทางกายภาพจนกระทั่งได้จำนวนของสินค้าที่ส่งมาอย่างต่อเนื่องตามข้อกำหนด อีกนัยหนึ่งขั้นตอนของการตรวจสอบอาจจัดทำขึ้นเพื่อเป็นการอายัดสินค้าโดยอัตโนมัติจากผู้จัดส่งสินค้าที่มีประวัติไม่ดีในด้านการยอมรับปฏิบัติตาม และผู้นำเข้าอาจจำเป็นต้องพิสูจน์ถึงความเหมาะสมของสินค้าที่ส่งมาโดยการใช้อ้างอิงปฏิบัติการ (รวมทั้งห้องปฏิบัติการของทางการ) ที่ได้รับการยอมรับ ได้รับความเชื่อถือ และ/หรือ ถูกจัดอยู่ในบัญชีรายชื่อโดยหน่วยงานราชการที่มีหน้าที่รับผิดชอบจนกระทั่งบรรลุถึงระดับของการยอมรับปฏิบัติตามที่น่าพอใจ

การสุ่มตัวอย่างและการวิเคราะห์

ระบบการตรวจสอบควรอ้างอิงตามหลักการของคณะกรรมการโคเด็กซ์เรื่องแผนการสุ่มตัวอย่างสำหรับการรวมกันของสินค้า /สารปนเปื้อนเฉพาะชนิดในกรณีที่มีการจัดทำไว้ ส่วนในกรณีที่ไม่มีแผนการสุ่มตัวอย่างของโคเด็กซ์ ควรอ้างอิงถึงวิธีการสุ่มตัวอย่างที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากลหรือที่เป็นไปตามหลักการทางวิทยาศาสตร์

การตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างควรใช้วิธีการวิเคราะห์มาตรฐานที่ได้รับการพิสูจน์ในระดับสากลแล้วว่าใช้ได้ หรือวิธีการที่ได้รับการพิสูจน์ว่าใช้ได้โดยหลักการของสากลในกรณีที่มี การวิเคราะห์ควรดำเนินการภายในห้องปฏิบัติการของทางการหรือที่ได้รับความเชื่อถืออย่างเป็นทางการ

การตัดสินใจ

เกณฑ์การตัดสินใจ (โดยปราศจากอคติต่อการใช้ขั้นตอนที่ทำการเป็นประเพณี) ควรถูกพัฒนาขึ้นเพื่อตัดสินว่าสินค้าที่ส่งมานั้นจะได้รับสิ่งต่อไปหรือไม่ :

- การยอมรับ
- การให้เข้าสู่ประเทศ ถ้าผ่านการตรวจสอบหรือการพิสูจน์ยืนยันถึงการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์
- การปล่อยผลิตภัณฑ์ที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหลังจากที่ได้ทำตามมาตรการการปรับปรุงสภาพ และ/หรือ มาตรการการแก้ไขแล้ว
- การแจ้งให้ทราบถึงการปฏิเสธ โดยให้เปลี่ยนทิศทางการใช้ผลิตภัณฑ์เพื่อประโยชน์อื่นที่ไม่ใช่เพื่อการบริโภคของมนุษย์
- การแจ้งให้ทราบถึงการปฏิเสธ โดยมีทางเลือกคือ การส่งสินค้าออกอีก หรือส่งสินค้ากลับไปยังประเทศ

ผู้ส่งออก โดยผู้ส่งออกเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย

- การแจ้งให้ทราบถึงการปฏิเสธโดยมีคำสั่งให้ทำลายสินค้า

ผลของการตรวจสอบและถ้าเป็นที่ยึดถือผลการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการควรมีการนำมาแปลผลอย่างระมัดระวังในการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับหรือปฏิเสธสินค้า ระบบตรวจสอบควรรวมถึงกฎของการตัดสินใจสำหรับสถานการณ์ที่มีผลก้ำกึ่ง หรือการสุ่มตัวอย่างแสดงให้เห็นว่ามีเพียงบางรุ่นของสินค้าชุดที่ส่งมาที่เป็นไปตามข้อกำหนด ขั้นตอนการทำงานอาจรวมถึงการทดสอบและการตรวจประวัติของการยอมรับปฏิบัติตามที่เคยมีมาก่อน

ระบบควรรวมถึงวิธีที่เป็นทางการเพื่อสื่อสารถึงการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาตให้สินค้าผ่านได้ทั้งหมด และสถานภาพของสินค้าที่ส่งมา⁶ ควรมีกลวิธีของการอุทธรณ์ และ/หรือ โอกาสสำหรับทบทวนการตัดสินใจสินค้าอย่างเป็นทางการ⁷ เมื่ออาหารถูกปฏิเสธเนื่องจากไม่เป็นไปตามมาตรฐานแห่งชาติของประเทศผู้นำเข้าแต่เป็นไปตามมาตรฐานสากล ควรให้การพิจารณาถึงทางเลือกของการเพิกถอนสินค้าที่ถูกปฏิเสธ

การจัดการกับสถานการณ์ฉุกเฉิน

หน่วยราชการที่รับผิดชอบควรมีขั้นตอนการทำงานที่สามารถตอบสนองต่อสถานการณ์ฉุกเฉินได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะรวมถึงการกักผลิตภัณฑ์ที่ต้องสงสัยเมื่อส่งมาถึง และขั้นตอนของการเรียกคืนผลิตภัณฑ์ที่ต้องสงสัยที่ได้รับการพิจารณาแล้ว และถ้าเกี่ยวข้อง การประกาศให้ทราบถึงปัญหาอย่างรวดเร็วให้แก่องค์กรสากลและมาตรการที่เป็นไปได้ในการดำเนินการ

ถ้าหน่วยงานที่มีหน้าที่ควบคุมอาหารในประเทศผู้นำเข้าตรวจพบปัญหาในระหว่างการควบคุมการนำเข้าของสินค้าอาหาร ซึ่งหน่วยงานนั้นพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นเรื่องร้ายแรงจนระบุได้ว่าเป็นสถานการณ์ฉุกเฉินของการควบคุมอาหาร ในกรณีเช่นนี้หน่วยงานดังกล่าวควรแจ้งให้ประเทศผู้ส่งออกทราบทันทีโดยการสื่อสารทางไกล⁸

การยอมรับการควบคุมการส่งออก

โดยสอดคล้องกับวรรคที่ 12 ในแนวทางปฏิบัติฉบับนี้ ประเทศผู้นำเข้าควรกำหนดกลวิธีสำหรับการยอมรับระบบควบคุมในประเทศผู้ส่งออกเมื่อระบบเหล่านี้สามารถบรรลุถึงระดับการคุ้มครองเช่นเดียวกับที่กำหนดไว้โดยประเทศผู้นำเข้า ในกรณีนี้ประเทศผู้นำเข้าควรจะ

- พัฒนาขั้นตอนเพื่อดำเนินการประเมินความเสี่ยงของระบบในประเทศผู้ส่งออก โดยให้สอดคล้องกับภาคผนวกของแนวทางปฏิบัติสำหรับการวางแผน การดำเนินการ การประเมินความเสี่ยง และการให้ความเชื่อถือของระบบตรวจสอบและนำเข้าสินค้าอาหาร (CAC/GL 26-1997)
- พิจารณาถึงขอบเขตของการเตรียมการ เช่น มีความครอบคลุมถึงอาหารทุกชนิดหรือมีความเข้มงวดกับสินค้าบางชนิดหรือกับโรงงานผู้ผลิตบางแห่งหรือไม่
- พัฒนาขั้นตอนการอนุญาตให้สินค้าผ่านได้ทั้งหมด (Clearance) ถ้าสินค้านั้นสามารถบรรลุถึงระดับการคุ้มครองที่เหมาะสม ถ้าการเตรียมการที่พัฒนาขึ้นในประเทศผู้ส่งออกมีขอบเขตที่จำกัด

⁶ ในกรณีนี้ควรพิจารณาถึงวรรค 4 ของแนวทางปฏิบัติสำหรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างประเทศด้านการปฏิเสธสินค้าอาหารที่นำเข้า (CAC/GL 25-1997)

⁷ ในกรณีนี้ควรพิจารณาถึงวรรค 6 ของแนวทางปฏิบัติสำหรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างประเทศด้านการปฏิเสธสินค้าอาหารที่นำเข้า (CAC/GL 25-1997)

⁸ แนวทางปฏิบัติสำหรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลในสถานการณ์ฉุกเฉินด้านการควบคุมอาหาร (CAC/GL 19-1995)

- ให้การยอมรับระบบควบคุมการส่งออก เช่น โดยอาศัยการยกเว้นการตรวจสอบการนำเข้าที่เป็นงานประจำ
- ดำเนินขั้นตอนของการพิสูจน์ยืนยัน เช่น การสุ่มเก็บตัวอย่างและการวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์เมื่อสินค้ามาถึงเป็นครั้งแรก (ส่วนที่ 5 และภาคผนวกของ CAC/GL 26-1997 ว่าด้วยบทบัญญัติและการพิสูจน์ยืนยันของระบบที่ให้การรับรองสำหรับอาหารในการค้า)
- ยอมรับว่าการเตรียมการนั้นไม่จำเป็นต้องขึ้นกับการยื่นเสนอใบรับรอง หรือเอกสารที่มากับสินค้าแต่ละชุด เมื่อวิธีการดังกล่าวเป็นที่ยอมรับของทั้งสองฝ่าย

หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบของประเทศผู้นำเข้าอาจพัฒนาความตกลงด้านการรับรองร่วมกับหน่วยงานรับรองของทางหรือหน่วยงานรับรองที่ได้รับการยอมรับอย่างเป็นทางการของประเทศผู้ส่งออก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการรับประกันว่าเป็นไปตามข้อกำหนด ความตกลงดังกล่าวอาจเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นพิเศษในกรณีเช่น เมื่อมีความจำกัดในการเข้าถึงเครื่องมือหรืออุปกรณ์เฉพาะทาง เช่น ห้องปฏิบัติการ และระบบการติดตามสินค้า⁹

การแลกเปลี่ยนข้อมูล

ระบบควบคุมการนำเข้าอาหารเกี่ยวข้องกับการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานราชการที่มีหน้าที่รับผิดชอบของประเทศผู้ส่งออกและผู้นำเข้า ข้อมูลเหล่านั้นอาจรวมถึง

- ข้อกำหนดของระบบควบคุมอาหาร
- ใบรับรองตัวจริงที่ยืนยันถึงการปฏิบัติตามข้อกำหนดสำหรับสินค้าพิเศษ
- ข้อมูลหรือใบรับรองทางอิเล็กทรอนิกส์ถ้าเป็นที่ยอมรับโดยฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
- รายละเอียดเกี่ยวกับสินค้าอาหารที่ถูกปฏิเสธ เช่น การทำลาย การส่งออกอีก การแปรรูป การปรับสภาพสินค้าใหม่ หรือ การเปลี่ยนทิศทางการใช้สินค้าเพื่อประโยชน์อื่นที่ไม่ใช่สำหรับการบริโภคของมนุษย์
- รายชื่อของสถาบันหรือองค์กรที่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของประเทศผู้นำเข้า

ควรมีการสื่อสารถึงการเปลี่ยนแปลงใดๆ ในขั้นตอนการนำเข้า รวมทั้งรายละเอียดที่ระบุถึงเงื่อนไขข้อกำหนดให้ประเทศคู่ค้าทราบทันที โดยอนุญาตให้มีช่วงระยะเวลาเหมาะสมระหว่างการจัดพิมพ์ประกาศกฎข้อบังคับและการนำไปใช้ของประเทศคู่ค้า

ข้อพิจารณาอื่นๆ

หน่วยราชการที่มีหน้าที่รับผิดชอบอาจพิจารณาถึงการพัฒนาการเตรียมการทางเลือกอื่น เพื่อแทนที่การตรวจสอบที่เป็นงานประจำ และอาจรวมถึงความตกลงในกรณีที่หน่วยงานที่รับผิดชอบประเมินการควบคุมที่ผู้นำเข้านำมาใช้กับผู้จัดส่งสินค้าและขั้นตอน ซึ่งนำมาใช้เพื่อยืนยันการยอมรับปฏิบัติตามของผู้จัดส่งสินค้า การเตรียมการทางเลือกอื่นอาจรวมถึงการเก็บตัวอย่างผลิตภัณฑ์ เพื่อการตรวจประเมินมากกว่าเพื่อการตรวจสอบแบบประจำ

หน่วยราชการที่มีหน้าที่รับผิดชอบอาจพิจารณาถึงพัฒนาระบบในกรณีที่การลงทะเบียนของผู้นำเข้าเป็นการบังคับ ข้อดีในการนี้คือ ความสามารถในการให้ข้อมูลแก่ผู้นำเข้าและส่งออกเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเขาและกลวิธีในการรับประกันว่าอาหารที่นำเข้านั้นเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนด

ถ้ามีระบบการลงทะเบียนผลิตภัณฑ์เกิดขึ้นหรือมีการนำมาใช้ เหตุผลสมควรที่ชัดเจนสำหรับการลงทะเบียน

⁹ แนวทางปฏิบัติสำหรับการพัฒนาความตกลงด้านความเท่าเทียมกันที่เกี่ยวข้องกับระบบการตรวจสอบและรับรองการนำเข้า และส่งออกอาหาร (CAC/GL 34-1999)

ผลิตภัณฑ์ดังกล่าวก็ควรมีเกิดขึ้นด้วย (เช่น เรื่องของความปลอดภัยอาหารของเฉพาะด้านหรือที่ได้จัดทำไว้เนเอกสาร)
การลงทะเบียนผลิตภัณฑ์ควรปฏิบัติต่อผลิตภัณฑ์ที่นำเข้าและผลิตภัณฑ์ที่ผลิตภายในประเทศด้วยวิธีการ
เดียวกันหรือเท่าเทียมกัน

การจัดระบบด้วยเอกสาร (Documenting the system)

ระบบการควบคุมการนำเข้าอาหารควรใช้เอกสารจำนวนมาก ซึ่งรวมถึงเอกสารที่อธิบายโดยละเอียดถึง
ขอบเขต การปฏิบัติงาน ความรับผิดชอบ และการดำเนินการสำหรับบุคลากร เพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ
อย่างถูกต้องว่าจะคาดหวังสิ่งใดบ้างจากบุคลากร

การจัดเอกสารของระบบการส่งออกอาหารควรรวมถึง:

- แผนภาพการจัดระบบการตรวจสอบที่เป็นทางการ โดยรวมถึงสถานที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ และบทบาทของ
แต่ละระดับในกลุ่มการปกครองนั้น
- หน้าที่ของงานตามสมควร
- ขั้นตอนการปฏิบัติงาน ซึ่งรวมถึงวิธีการของการเก็บตัวอย่าง การตรวจสอบ และการทดสอบ
- กฎหมายที่เกี่ยวข้องและเงื่อนไขข้อกำหนดที่อาหารนำเข้าต้องทำตาม
- การติดต่อที่สำคัญ
- ข้อมูลที่เกี่ยวข้องด้านการปนเปื้อนของอาหารและการตรวจสอบอาหาร และ
- ข้อมูลที่เกี่ยวข้องด้านการฝึกอบรมบุคลากร

ผู้ตรวจสอบที่ได้รับการฝึกอบรมแล้ว

เป็นสิ่งพื้นฐานที่จะต้องมีการฝึกอบรมด้านการตรวจสอบที่ได้รับการฝึกฝนมาอย่างดีพอเพียงเข้าใจได้ และมี
ระเบียบ พร้อมทั้งมีโครงสร้างพื้นฐานที่ให้การสนับสนุนเพื่อให้เป็นระบบการควบคุมการนำเข้าอาหารเกิดขึ้นได้
การฝึกอบรม การติดต่อสื่อสาร และข้อเสนอแนะต่างๆ ควรจัดให้เป็นระเบียบเพื่อเตรียมการดำเนินการที่สอดคล้องกับ
เงื่อนไขข้อกำหนดให้แก่ผู้ตรวจสอบตลอดระบบของการควบคุมการนำเข้าอาหาร

ในกรณีที่บุคคลภายนอกได้รับการยอมรับอย่างเป็นทางการโดยหน่วยงานการที่รับผิดชอบของประเทศ
ผู้นำเข้าเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบงานที่ระบุไว้ คุณสมบัติของผู้ตรวจสอบอย่างน้อยควรเหมือนกับผู้ตรวจสอบของหน่วย
ราชการซึ่งทำงานในลักษณะเดียวกัน

หน่วยงานราชการของประเทศผู้นำเข้าที่รับผิดชอบด้านการประเมินระบบควบคุมอาหารของประเทศผู้ส่งออก
ควรจ้างบุคลากรที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสม มีประสบการณ์ และได้รับการฝึกอบรมที่จำเป็นสำหรับบุคลากรที่ทำหน้าที่
ประเมินการควบคุมอาหารภายในประเทศ

การพิสูจน์ยืนยันของระบบ

การพิสูจน์ยืนยันระบบควรดำเนินการตามหลักการในส่วนที่ 9 ของแนวทางปฏิบัติสำหรับการวางแผน
การดำเนินการ การประเมิน และการให้ความเชื่อถือของระบบการตรวจสอบและรับรองการนำเข้าและส่งออกสินค้า
อาหาร (CAC/GL – 1997) และระบบการควบคุมการนำเข้าอาหารควรได้รับการประเมินอย่างอิสระเป็นประจำ

ส่วนที่ 5 - ข้อมูลเพิ่มเติม

เอกสารเรื่อง Manual of Food Quality Control Imported Food Inspection ขององค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Nutrition Paper 14/15, 1993) และ World Health Organization / Western Pacific Regional Center for the Promotion of Environmental Planning and Applied Science (PEPAS) : Manual of the Inspection of Imported Food (1992) ให้ข้อมูลที่มีคุณค่าสำหรับผู้ที่ถูกกำหนดให้ทำงานด้านการวางแผนและวางแผนใหม่ของระบบควบคุมการนำเข้าอาหาร

แนวทางปฏิบัติสำหรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างประเทศ
ด้านการปฏิเสธสินค้าอาหารนำเข้า
CAC/GL 25-1997^{1,2}

บทนำ

1. แนวทางปฏิบัติต่อไปนี้จะให้พื้นฐานสำหรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการปฏิเสธสินค้าอาหารนำเข้าที่จัดทำขึ้น เนื้อหาข้อมูลที่สำคัญที่สุดที่พิจารณาในแนวทางปฏิบัตินี้ได้แสดงไว้ในภาคผนวก และรายละเอียดของแต่ละหมวดได้อธิบายไว้ข้างล่างนี้ แนวทางปฏิบัติฉบับนี้มีเจตนารอบคอบอาหารทุกประเภท
2. แนวทางปฏิบัตินี้เกี่ยวข้องกับแต่เพียงการปฏิเสธสินค้านำเข้าอันเนื่องมาจากความล้มเหลวของการปฏิบัติตามข้อกำหนดของประเทศผู้นำเข้าเท่านั้น ส่วนการแลกเปลี่ยนข้อมูลในสถานการณ์ฉุกเฉินของการควบคุมอาหารถูกกำหนดไว้ในแนวทางปฏิบัติสำหรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านสถานการณ์ฉุกเฉินของการควบคุมอาหาร (CAC/GL 19-1995)
3. การใช้แนวทางปฏิบัติสำหรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการปฏิเสธสินค้าอาหารนำเข้ามีเจตนาเพื่อช่วยให้ประเทศปฏิบัติตามหลักการสำหรับการตรวจสอบและการรับรองสินค้าอาหารนำเข้าและส่งออก (CAC/GL 20-1995) โดยเฉพาะข้อกำหนดด้านความโปร่งใสในวรรค 14 ของหลักการ

ข้อพิจารณาทั่วไป

4. เมื่อหน่วยงานด้านการควบคุมอาหารในประเทศผู้นำเข้าปฏิเสธการรับมอบคุณค่าที่ส่งมาเพื่อการนำเข้า หน่วยงานนั้นควรให้ข้อมูลที่อธิบายถึงเหตุผลของการปฏิเสธแก่ผู้นำเข้าสินค้าเสมอ และควรให้ข้อมูลตามสมควรแก่ผู้ส่งออกสินค้าถ้าหน่วยงานด้านการควบคุมอาหารนั้นได้รับการร้องขอ
5. เมื่อการปฏิเสธการรับมอบคุณค่ามีสาเหตุมาจาก :
 - หลักฐานของปัญหาด้านความปลอดภัยอาหารหรือทางสาธารณสุขที่ร้ายแรงในประเทศผู้ส่งออก หรือ
 - หลักฐานของการส่งข้อมูลอย่างบิดเบือนที่ร้ายแรง หรือการหลอกลวงผู้บริโภค หรือ
 - หลักฐานของความล้มเหลวอย่างร้ายแรงในระบบการตรวจสอบหรือควบคุมอาหารของประเทศผู้ส่งออก

หน่วยงานด้านการควบคุมอาหารในประเทศผู้นำเข้าควรแจ้งให้หน่วยงานด้านการควบคุมอาหารในประเทศผู้ส่งออกทราบทันที (โดยการติดต่อสื่อสารทางไกลหรือโดยวิธีการสื่อสารที่รวดเร็วในลักษณะเดียวกัน) ตามรายละเอียดที่ให้ไว้ในภาคผนวกของแนวทางปฏิบัติเหล่านี้

¹ รัฐบาลและองค์กรที่มีความสนใจที่จะได้รายการของการติดต่อสำหรับการควบคุมอาหาร และการแลกเปลี่ยนข้อมูลในสถานการณ์ฉุกเฉินด้านการควบคุมอาหารควรติดต่อ The Codex Contact Point for Australia, Australian Quarantine and Inspection Service, GPO Box 858, Canberra, ACT, 2601, AUSTRALIA. หมายเลขโทรสาร

61-6-272-3103

² แนวทางปฏิบัติของโคเด็กซ์สำหรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างประเทศด้านการปฏิเสธอาหารที่นำเข้าได้รับการยอมรับจากคณะกรรมการโคเด็กซ์ในการประชุม ครั้งที่ 22 ของคณะกรรมการ เมื่อ ค.ศ. 1997 แนวทางเหล่านี้ถูกส่งไปยังสมาชิกทุกชาติ และสมาชิกร่วมของ FAO และ WHO สำหรับเป็นเอกสารแนะนำและเป็นหน้าที่ของแต่ละรัฐบาลที่จะตัดสินใจว่าจะใช้ประโยชน์อย่างไรจากแนวทางปฏิบัติดังกล่าว

6. เมื่อได้รับการติดต่อสื่อสารดังกล่าว หน่วยงานด้านการควบคุมอาหารในประเทศผู้ส่งออกควรดำเนินการสอบสวนที่จำเป็นเพื่อหาถึงสาเหตุของปัญหาใดๆ ที่นำมาสู่การปฏิเสธการรับมอบคุณค่า ถ้ามีการร้องขอหน่วยงานด้านการควบคุมอาหารในประเทศผู้ส่งออกควรให้ข้อมูลแก่หน่วยงานที่รับผิดชอบในประเทศผู้นำเข้าถึงผลสุดท้ายที่ได้จากการสอบสวนที่จำเป็นถ้ามี การปรึกษาหารือร่วมกันระหว่างสองฝ่ายควรดำเนินการตามความจำเป็น

7. ในกรณีอื่นๆ เช่น

- กรณีที่มีหลักฐานของการละเลยครั้งแล้วครั้งเล่าของสิ่งที่แก้ไขได้ (เช่น ข้อผิดพลาดบนฉลาก การเรียงเอกสารผิด) หรือ
- กรณีที่มีหลักฐานของการละเลยระเบียบแบบแผนในการจัดการ การเก็บรักษาหรือการขนส่งภายหลังจากการตรวจสอบ/การรับรองโดยหน่วยงานในประเทศผู้ส่งออกแล้ว

หน่วยงานด้านการควบคุมอาหารของประเทศผู้นำเข้าควรทำการประกาศแจ้งที่สมควรให้แก่หน่วยงานควบคุมอาหารของประเทศผู้ส่งออกด้วย ตามกำหนดเวลาหรือว่าเมื่อมีการร้องขอ

8. นอกจากนี้ ยังเป็นการเปิดกว้างให้แก่ประเทศผู้นำเข้าในการให้ข้อมูลด้านการปฏิเสธแก่ประเทศผู้ส่งออก แม้ในกรณีที่เรื่องนี้จะไม่ได้อุบัติในแนวทางปฏิบัติชุดนี้ก็ตาม

9. ในบางประเทศมีการให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลที่เกิดจากการควบคุมดูแลอาหารของประชาชนอย่างเสรี ในขณะที่ประเทศอื่นมีการบังคับทางกฎหมายซึ่งอาจขัดขวางหรือเข้มงวดต่อการแพร่กระจายข้อมูล เช่น ด้านการปฏิเสธสินค้านำเข้า ให้แก่บุคคลภายนอก ในบางกรณี จะไม่สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลได้จนกว่าช่วงระยะเวลาหนึ่งได้ผ่านพ้นไปแล้ว ประเทศควรพยายามลดความเข้มงวดของการเปิดเผยข้อมูลด้านการปฏิเสธอาหารให้แก่ประเทศอื่นลงอย่างสุดความสามารถ

10. เพื่อให้ FAO และ WHO สามารถช่วยเหลือประเทศผู้ส่งออกในการพยายามที่จะทำได้ตามข้อกำหนดของประเทศผู้นำเข้า จึงควรเตรียมให้ข้อมูลด้านการปฏิเสธสินค้าอาหารนำเข้าให้แก่ FAO และ WHO เมื่อมีการร้องขอ

ข้อมูลโดยละเอียด

การระบุชนิดอาหารที่เป็นปัญหา

11. ข้อมูลพื้นฐานบางส่วนเป็นที่ต้องการเพื่อที่จะสามารถระบุถึงการส่งสินค้าอาหารที่เคยถูกปฏิเสธห้ามเข้าประเทศเมื่อถูกส่งมาเพื่อการนำเข้า ข้อมูลที่สำคัญที่สุดในด้านนี้คือ รายละเอียดของลักษณะและปริมาณของอาหาร การระบุวันที่ผลิตหรือตราประทับเพื่อการระบุวันที่ระบุต่างๆ เครื่องหมายหรือหมายเลข ชื่อและที่อยู่ของผู้ส่งออก และ/หรือผู้ผลิตอาหารหรือโรงงานผลิตอาหาร นอกจากนี้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้นำเข้าหรือผู้ขายก็เป็นประโยชน์เช่นกัน ในกรณีที่รุ่นของอาหารนั้นได้รับการรับรอง หมายเลขของใบรับรองสามารถใช้เป็นวิธีสำคัญของการระบุได้

รายละเอียดของการนำเข้าสินค้า

12. ข้อมูลเกี่ยวกับการนำเข้าสินค้าหรือการนำเสนอเพื่อการนำเข้าสินค้าเป็นสิ่งจำเป็น ข้อมูลที่สำคัญที่สุดในที่นี้

คือ สถานที่และวันที่ของการเข้ามา และรายละเอียดของการระบุถึงและการติดต่อผู้นำเข้า

การตัดสินใจปฏิเสธ

13. เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องได้ข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจเพื่อปฏิเสธการนำเข้าสินค้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งชื่อของหน่วยงานด้านการควบคุมอาหารซึ่งทำหน้าที่ในการตัดสินใจ การตัดสินใจเกิดขึ้นเมื่อใด และสิ่งของที่ส่งมาทั้งหมดหรือเพียงบางส่วนเท่านั้นที่ถูกปฏิเสธห้ามเข้า

เหตุผลของการปฏิเสธ

14. ควรแสดงถึงเหตุผลว่าทำไมสินค้าอาหารที่ส่งมาจึงถูกปฏิเสธห้ามเข้าอย่างชัดเจน และควรมีการอ้างอิงถึงข้อบังคับหรือมาตรฐานที่ถูกละเมิด

15. อาหารอาจถูกปฏิเสธด้วยเหตุผลที่ตรวจพบว่ายอมรับไม่ได้เมื่อนำมาตรวจสอบด้วยวิธีการที่ใช้ประสาทสัมผัสหรืออาหารเหล่านั้นมีข้อบกพร่อง(ตำหนิ)ทางเทคนิค/กายภาพ เช่น มีการรั่วของกระป๋อง ตะเข็บกระป๋องแตก และกล่องฉีกขาดเสียหาย ในกรณีที่การตรวจสอบทางกายภาพนำมาซึ่งการปฏิเสธสินค้า ควรให้คำอธิบายอย่างชัดเจนเกี่ยวกับเกณฑ์ที่ใช้

16. เมื่อตรวจพบว่ามียกระดับของการปนเปื้อนในอาหารสูงกว่าระดับสูงสุดที่อนุญาตให้มีได้ ควรระบุถึงชนิดของสารปนเปื้อน รวมทั้งระดับของสารที่ตรวจพบและระดับสูงสุดที่อนุญาตให้มีได้ ในกรณีของสารปนเปื้อนทางชีวภาพหรือการปนเปื้อนจากชีวพิษที่ไม่มีการกำหนดค่าระดับสูงสุดที่อนุญาตให้มีได้ ควรระบุถึงลักษณะจำเพาะของสิ่งมีชีวิตหรือสารพิษที่เป็นปัญหาอย่างเฉพาะเจาะจงที่สุดเท่าที่จะทำได้ และระบุถึงระดับของการปนเปื้อนที่ตรวจพบตามความเหมาะสม ในทำนองเดียวกันจะต้องระบุถึงการละเมิดต่อกฎข้อบังคับด้านวัตถุเจือปนอาหารหรือมาตรฐานของวัตถุที่ใช้เป็นส่วนประกอบในอาหารไว้ด้วย บางประเทศยอมรับอาหารบางชนิด (เช่น เนื้อสด) เฉพาะที่มาจากสถานประกอบการที่ได้รับการยอมรับโดยเฉพาะในประเทศผู้ส่งออกเท่านั้น ถ้าอาหารดังกล่าวถูกปฏิเสธห้ามเข้าเนื่องจากไม่มีหลักฐานหรือมีไม่เพียงพอที่จะแสดงว่าอาหารนั้นมาจากสถานประกอบการดังกล่าว ก็ควรระบุถึงเหตุผลนี้ไว้ด้วย

17. เมื่อการส่งมอบอาหารที่นำเข้าถูกปฏิเสธตามเหตุผลของการตรวจวิเคราะห์ที่จัดทำขึ้นในประเทศผู้นำเข้า หน่วยงานที่รับผิดชอบของประเทศผู้นำเข้าควรให้รายละเอียดของการสุ่มตัวอย่างและวิธีการวิเคราะห์ที่ใช้และผลการตรวจที่ได้เมื่อมีการร้องขอ

สิ่งที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

18. ควรให้ข้อมูลถึงสิ่งที่ได้ดำเนินการไปแล้วภายหลังจากการปฏิเสธหรือการกักกันสินค้าอาหารที่ส่งมา ซึ่งควรรวมถึง ข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นไปของสินค้าที่ส่งมาชุดนั้น เช่นว่า สินค้าชุดนั้นถูกทำลายไปหรือถูกยับยั้งไว้เพื่อการปรับปรุงใหม่

19. ถ้าอาหารที่ถูกปฏิเสธนั้นถูกส่งออกนอกประเทศผู้นำเข้า ควรมีการชี้แจงถึงเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกอีกนั้น เช่น บางประเทศอนุญาตให้มีการส่งออกสินค้ากลับไปยังประเทศที่มาหรือไปยังประเทศที่ได้มีการแจ้งไว้ล่วงหน้าแล้วว่าพร้อมที่จะรับมอบสินค้าที่ทราบว่าได้มีการปฏิเสธห้ามเข้าจากแหล่งอื่นเท่านั้น

20. นอกจากการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานด้านการควบคุมอาหารระหว่างประเทศผู้ส่งออกและนำเข้าแล้ว ยังอาจเป็นประโยชน์ที่จะให้ข้อมูลแก่สถานทูตหรือหน่วยงานที่เป็นตัวแทนของประเทศผู้ส่งออกทางด้านสถานการณ์ดังกล่าว เพื่อให้ประเทศผู้ส่งออกที่เกี่ยวข้องนั้นสามารถดำเนินการแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องที่พบและหลีกเลี่ยงการปฏิเสธสินค้าที่จะส่งไปในอนาคต

ภาคผนวก

แบบมาตรฐานสำหรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างประเทศด้านการปฏิเสธสินค้าอาหารนำเข้า

ข้อมูลดังต่อไปนี้ควรถูกจัดเตรียมไว้โดยประเทศที่เกี่ยวข้องกับการปฏิเสธสินค้าอาหารนำเข้าเมื่อมีความพร้อมและสมควรกับสถานการณ์

การระบุอาหารที่เป็นปัญหา

- รูปลักษณะและปริมาณของผลิตภัณฑ์
- ชนิดและขนาดของบรรจุภัณฑ์
- การระบุวันที่ผลิต (หมายเลข วันที่ผลิต เป็นต้น)
- หมายเลขกล่อง/ตู้บรรจุสินค้า รายละเอียดของบัญชีรายการของสินค้าที่บรรจุ หรือการขนส่งในลักษณะเดียวกัน
- ตรา เครื่องหมาย หรือหมายเลขประจำรุ่นสินค้า
- หมายเลขใบรับรอง
- ชื่อและที่อยู่ของโรงงานผลิต ผู้ผลิต ผู้ขาย และ/หรือผู้ส่งออก หมายเลขของสถานประกอบการ แล้วแต่สมควร

รายละเอียดของการนำสินค้าเข้า

- ด่านหรือจุดอื่นที่สินค้าเข้าสู่ประเทศ
- ชื่อและที่อยู่ของผู้นำเข้า
- วันที่ที่สินค้าเข้าสู่ประเทศ

รายละเอียดของการตัดสินใจปฏิเสธ

- สินค้าทั้งหมด/ส่วนหนึ่ง(ระบุ) ของสินค้าที่ถูกปฏิเสธ
- ชื่อและที่อยู่ของหน่วยงานควบคุมอาหารที่ทำหน้าที่ตัดสินใจปฏิเสธ
- วันที่ของการตัดสินใจ
- ชื่อและที่อยู่ของหน่วยงานควบคุมอาหารที่สามารถให้ข้อมูลเพิ่มเติมด้านเหตุผลของการปฏิเสธ

เหตุผลของการปฏิเสธ

- การปนเปื้อนด้านชีวภาพ/จุลชีววิทยา
- การปนเปื้อนทางเคมี (สารปราบศัตรูพืช หรือยาสัตว์ตกค้าง โลหะหนัก และอื่นๆ)
- การปนเปื้อนของสารกัมมันตภาพรังสี

- การติดฉลากไม่ถูกต้องหรือทำให้เกิดความเข้าใจผิด
- ความบกพร่องของส่วนประกอบ
- ความไม่สอดคล้องกับข้อกำหนดด้านวัตถุเจือปนอาหาร
- คุณสมบัติด้านประสาทสัมผัส (สี กลิ่น รส ลักษณะสัมผัส) ไม่เป็นที่ยอมรับ
- ความบกพร่องทางเทคนิคหรือทางกายภาพ (เช่น ความเสียหายของบรรจุภัณฑ์)
- การรับรองอาหารไม่สมบูรณ์หรือไม่ถูกต้อง
- อาหารไม่ได้มาจากประเทศ ภูมิภาคหรือสถานประกอบการที่เป็นที่ยอมรับ
- เหตุผลอื่นๆ

ข้อสังเกต : ในกรณีที่อาหารนำเข้าถูกปฏิเสธตามเหตุผลของการสุ่มตัวอย่าง และ/หรือวิธีการตรวจวิเคราะห์ในประเทศผู้นำเข้า ควรจัดเตรียมรายละเอียดด้านการสุ่มตัวอย่างและวิธีการตรวจวิเคราะห์และผลการทดสอบและการระบุห้องปฏิบัติการที่ดำเนินการทดสอบให้พร้อมเมื่อมีการร้องขอ

สิ่งที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

- อาหารที่ถูกทำลาย
- อาหารที่ถูกกักไว้ระหว่างการปรับปรุง/การแก้ไขของข้อบกพร่องในเอกสาร
- อาหารที่ถูกกักไว้ระหว่างการตัดสินใจรอบสุดท้าย
- สถานที่กักอาหารไว้
- การนำเข้ามาเพื่อประโยชน์อื่นที่มีใช้สำหรับการบริโภคของมนุษย์
- การส่งออกที่อนุญาตให้ทำได้ภายใต้บางสภาวะเช่น ส่งไปยังประเทศที่ได้ถูกแจ้งระบุไว้
- การแจ้งไปยังผู้นำเข้า
- การแจ้งไปยังสถานทูต/หน่วยงานควบคุมอาหารของประเทศผู้ส่งออก
- การแจ้งไปยังหน่วยงานในประเทศอื่นที่น่าจะเป็นประเทศปลายทาง
- อื่นๆ

หลักการและแนวทางปฏิบัติสำหรับการแลกเปลี่ยนข้อมูล ด้านสถานการณ์ฉุกเฉินทางความปลอดภัยอาหาร

CAC/GL 19-1995, REV. 1-2004

1. บทนำ

1. เมื่อมีภาวะฉุกเฉินด้านความปลอดภัยของอาหารเกิดขึ้นจำเป็นต้องสื่อสารถึงลักษณะและระดับของปัญหาความปลอดภัยอาหารให้แก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องอย่างรวดเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ ทั้งนี้เพื่อลดความเป็นไปได้ของการเกิดผลกระทบต่อสาธารณสุข การทำงานนี้ต้องเป็นไปในลักษณะที่หลีกเลี่ยงการกระทำอย่างไม่มีมูลเหตุต่ออาหารอื่นๆที่มาจากประเทศเดียวกันหรือประเทศอื่นซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ฉุกเฉิน ธรรมชาติของการค้าอาหารทั่วโลกกำหนดให้การติดต่อสื่อสารนี้มีเกิดขึ้นระหว่างประเทศในระดับหน่วยงานที่เหมาะสมของรัฐบาล
2. เอกสารฉบับนี้ให้แนวทางสำหรับการนำไปใช้โดยรัฐบาลของประเทศและองค์กรแห่งความเสมอภาคทางเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคสำหรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านสถานการณ์ฉุกเฉินทางความปลอดภัยอาหาร

2. ขอบเขต

3. หลักการและแนวทางปฏิบัติเหล่านี้ใช้ได้กับสถานการณ์ที่ซึ่งหน่วยราชการที่มีหน้าที่รับผิดชอบทั้งในประเทศผู้นำเข้าและ/หรือผู้ส่งออกตระหนักได้ถึงสถานการณ์ฉุกเฉินทางความปลอดภัยของอาหาร และต้องลงมือดำเนินการสื่อสารถึงข้อมูลและความเสี่ยงที่ล้อมรอบสถานการณ์ฉุกเฉินนั้น
4. หลักการและแนวทางปฏิบัตินี้นำมาประยุกต์ใช้ได้กับสถานการณ์ที่ซึ่งอันตรายด้านความปลอดภัยอาหาร (เช่น จุลินทรีย์ สารเคมี สารรังสี หรือสารกายภาพ) ได้รับการระบุชนิดแล้วอย่างเฉพาะเจาะจง นอกจากนี้หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติยังใช้ได้กับสถานการณ์ที่ซึ่งอันตรายด้านความปลอดภัยอาหารยังไม่มีการระบุชนิด แต่ข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้องแสดงถึงความเชื่อมโยงระหว่างการบริโภคอาหารและการปรากฏขึ้นของผลเสียอย่างรุนแรงต่อสุขภาพ
5. หลักการและแนวทางปฏิบัตินี้นำมาประยุกต์ใช้ได้กับภาวะฉุกเฉินทางความปลอดภัยของอาหารที่เกี่ยวข้องกับอาหารที่นำเข้าหรือส่งออกหรืออาหารที่มีแนวโน้มว่าจะนำเข้าหรือส่งออก หลักการและแนวทางปฏิบัตินี้ยังนำมาประยุกต์ใช้ได้กับภาวะฉุกเฉินดังกล่าวที่เกี่ยวข้องกับวัตถุดิบอาหารสำหรับใช้เลี้ยงสัตว์เพื่อการบริโภค¹
6. ไม่ใช้หลักการและแนวทางปฏิบัตินี้กับการปฏิเสธอาหารที่ปฏิบัติเป็นประจำในกรณีที่อาหารนั้นไม่เป็นไปตามมาตรฐานของประเทศผู้นำเข้า ซึ่งกรณีเหล่านี้ถูกครอบคลุมอยู่ในแนวทางปฏิบัติสำหรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างประเทศด้านการปฏิเสธสินค้าอย่างนำเข้า (CAC/GL 25-1997)

3. คำจำกัดความ

7. ภาวะฉุกเฉินทางความปลอดภัยของอาหาร : สถานการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดคิดหรือโดยเจตนา ซึ่งถูกระบุ

¹ บทบัญญัติสำหรับสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีผลกระทบต่ออาหารสัตว์ถูกรวมไว้ในร่างประมวลกฎหมาย วิธีปฏิบัติสำหรับการผลิตอาหารสัตว์ที่ดี : มาตรฐาน

4.3.1 "เงื่อนไขพิเศษบังคับแก่สถานการณ์ฉุกเฉิน"

โดยหน่วยงานการที่มีหน้าที่รับผิดชอบว่าก่อให้เกิดความเสี่ยงจากอาหารต่อสาธารณสุขอย่างรุนแรง และจนถึงปัจจุบันยังไม่สามารถควบคุมได้ ซึ่งจำเป็นต้องมีการดำเนินการโดยเร่งด่วน

4. หลักการ

8. ในกรณีที่ภาวะฉุกเฉินทางความปลอดภัยของอาหารได้ถูกระบุแล้ว หลักการต่อไปนี้นำไปประยุกต์ใช้ได้กับการแลกเปลี่ยนข้อมูล

- ก) หน่วยงานราชการที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องควรอธิบายถึงลักษณะและระดับของภาวะฉุกเฉินทางความปลอดภัยของอาหารไว้อย่างชัดเจนและสมบูรณ์ หากทำได้
- ข) การแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านภาวะฉุกเฉินทางความปลอดภัยของอาหารควรเป็นเรื่องระหว่างจุดประสานงานที่เป็นทางการที่กำหนดขึ้นโดยหน่วยงานราชการที่มีอำนาจหน้าที่
- ค) ประเทศที่ตรวจพบสถานการณ์ภาวะฉุกเฉินทางความปลอดภัยของอาหารไม่ว่าจะเป็นประเทศผู้นำเข้าหรือผู้ส่งออกควรแจ้งข้อมูลให้แก่ทุกประเทศที่ทราบว่าจะได้รับผลกระทบและที่มีแนวโน้มว่าจะได้รับผลกระทบโดยไม่มีการล่าช้า
- ง) ข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งหมดควรถูกแบ่งปันโดยหน่วยงานราชการที่ตรวจพบภาวะฉุกเฉินทางความปลอดภัยของอาหาร เพื่อให้ทุกประเทศที่ได้รับผลกระทบและมีแนวโน้มว่าจะได้รับผลกระทบสามารถดำเนินการตัดสินใจในเรื่องการจัดการความเสี่ยงและ/หรือการสื่อสารความเสี่ยงที่ได้รับแจ้งมา
- จ) หน่วยงานราชการที่มีอำนาจหน้าที่ควรจัดเตรียมข้อมูลที่ชัดเจน ตรงกับปัญหา เป็นจริง และทันต่อเวลาให้แก่ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องในระดับเท่าที่จะทำได้
- ฉ) การให้ข้อมูลควรมีความโปร่งใสและต่อเนื่องในระหว่างทุกระยะของสถานการณ์ฉุกเฉินของความปลอดภัยของอาหารเพื่อทำให้การประเมินผลและการพัฒนาของการตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉินเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

5. ลักษณะของภาวะฉุกเฉินทางความปลอดภัยของอาหาร

9. ควรอธิบายลักษณะของภาวะฉุกเฉินทางความปลอดภัยของอาหาร รวมทั้งพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ของมันตามที่มีอยู่อย่างชัดเจน รัดกุม และละเอียดถูกต้อง แม้ว่าในกรณีที่อันตรายของความปลอดภัยของอาหารจะยังไม่ได้ถูกระบุอย่างแน่ชัด ความเชื่อมโยงใดๆที่ชัดเจนและเป็นจริงระหว่างการบริโภคอาหารและการปรากฏขึ้นของผลกระทบที่รุนแรงต่อสาธารณสุข ควรถูกจัดเตรียมโดยหน่วยงานราชการที่มีหน้าที่รับผิดชอบอย่างสอดคล้องกับหลักการที่ร่างไว้ในวรรค 8

10. ในกรณีที่อันตรายด้านความปลอดภัยของอาหารมีความเกี่ยวข้องกับอาหารเฉพาะชนิดหรือหลายชนิด ควรระบุรายละเอียดของอาหารเหล่านี้ให้มากที่สุดเท่าที่จะหาได้ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกต่อการระบุชนิด และการหาแหล่งที่ตั้งของอาหารที่ได้รับผลกระทบ ในกรณีอื่นๆ ที่อันตรายด้านความปลอดภัยของอาหารมีผลกระทบต่ออาหารที่ต่างประเภทกันหลายชนิด และมีแนวโน้มว่าเกี่ยวข้องกับบริเวณภูมิภาคที่แจ้งไว้ ควรระบุชนิดของอาหารที่ได้รับผลกระทบทั้งหมด

6. จุดประสานงานที่กำหนดไว้อย่างเป็นทางการสำหรับการแลกเปลี่ยนข้อมูล

11. แต่ละประเทศควรกำหนดจุดประสานงานหลักที่เป็นทางการสำหรับสถานการณ์ฉุกเฉินด้านความปลอดภัยของอาหาร ซึ่งหน่วยงานนี้สามารถทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางแห่งชาติสำหรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลในสถานการณ์ดังกล่าว ซึ่งรายชื่อของจุดประสานงานหลักที่เป็นทางการสำหรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านสถานการณ์ฉุกเฉินทางความปลอดภัยของอาหารตามที่กล่าวไว้ในหัวข้อ 8 ข. นั้นมีพร้อมและส่งรายชื่อที่ปรับปรุงใหม่ให้แก่รัฐบาลของประเทศต่างๆเป็นระยะๆ ทุกประเทศต้องรับผิดชอบในการจัดเตรียมข้อมูลของจุดประสานงานหลักที่เป็นทางการของประเทศตนให้แก่องค์การอนามัยโลก (WHO) อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้รายชื่อของจุดประสานงานได้ถูกปรับให้ทันสมัยอยู่เสมอ ถึงแม้ว่าจุดประสานงานหลักที่เป็นทางการจะเป็นจุดติดต่อแห่งแรก แต่เป็นที่เข้าใจกันว่าเมื่อมีภาวะฉุกเฉินทางความปลอดภัยของอาหารเกิดขึ้น รัฐบาลอาจพิจารณาที่จะกำหนดจุดประสานงานพิเศษสำหรับภาวการณ์ฉุกเฉินนั้นก็ได้

12. จุดประสานงานที่กำหนดขึ้นสำหรับหน่วยราชการที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการประสานงานการตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉินทางความปลอดภัยของอาหารควรได้รับการระบุไว้อย่างชัดเจน ข้อมูลที่จำเป็นรวมถึงชื่อของหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ และรายละเอียดของการติดต่อได้แก่ ชื่อ ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ หมายเลขโทรสาร และที่อยู่ของไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ของบุคลากรหรือของหน่วยงานที่รับผิดชอบต่อการจัดการสถานการณ์ฉุกเฉิน และบุคลากรที่สามารถให้รายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับอันตรายอาหารที่เกี่ยวข้อง สิ่งที่ได้ดำเนินการไปแล้วและข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ควรให้ที่อยู่บน World Wide Web ไว้ด้วยถ้าใช้ที่อยู่ดังกล่าวเพื่อการให้ข้อมูลที่ทันสมัย

7. การแจ้งข้อมูลให้แก่ทุกประเทศที่ทราบว่าจะได้รับผลกระทบและมีแนวโน้มว่าจะได้รับผลกระทบ

13. เมื่อพิจารณาถึงธรรมชาติของการค้าอาหารทั่วโลก ผลกระทบของภาวะฉุกเฉินทางความปลอดภัยของอาหารอาจแพร่ขยายออกไป หน่วยราชการที่มีหน้าที่รับผิดชอบของประเทศที่มีภาระระบุภาวะฉุกเฉินทางความปลอดภัยของอาหารควรดำเนินงานอย่างสุดความสามารถและมีการประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการกำหนดประเทศทั้งหมดที่มีแนวโน้มว่าจะเป็นผู้รับอาหารที่ต้องสงสัย และประเทศทั้งหมดที่เป็นผู้ส่งออกอาหารหรือส่วนประกอบที่มีแนวโน้มว่าจะมีการปนเปื้อน ข้อมูลทั้งหมดที่ตรงกับปัญหาที่เกี่ยวข้องกับภาวะฉุกเฉินทางความปลอดภัยของอาหารควรถูกมอบให้แก่หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบของประเทศที่ได้รับรู้ไว้

14. ควรดำเนินการติดต่อสื่อสารด้วยวิธีการที่สะดวกเหมาะสมที่สุด รวดเร็วก่อนกำหนดเวลาเท่าที่จะทำได้ และมีการตรวจสอบยืนยันการได้รับข้อมูลโดยฝ่ายที่มีความสำคัญ (key parties) ควรพิจารณาถึงการติดต่อสื่อสารด้วยวิธีต่างๆ เช่นทางโทรศัพท์ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ โทรสารและถ้าจำเป็นทางไปรษณีย์ธรรมดา เพื่อให้การสื่อสารก่อนกำหนดเวลาบรรลุผลสำเร็จและเพื่อประกันว่าข่าวสารที่ส่งไปนั้นได้รับโดยหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบอย่างรวดเร็วเท่าที่จะทำได้

15. เป็นที่ยอมรับว่ามีบ่อยครั้งที่ข้อมูลเริ่มแรกที่ยังไม่สมบูรณ์ และฉะนั้นจึงเป็นความรับผิดชอบของประเทศที่ระบุภาวะฉุกเฉินทางความปลอดภัยของอาหารที่จะประกันว่าการติดต่อสื่อสารแรกเริ่มนั้นจะได้รับ

การแจ้งข่าวเพิ่มเติมต่อไปเมื่อมีข้อมูลรายละเอียดเพิ่มมากขึ้น

16. เป็นที่ยอมรับว่าลักษณะและขอบเขตของข้อมูลที่เปิดเผยให้แก่หน่วยงานที่รับผิดชอบแต่ละแห่งนั้นจะเป็นไปตามที่ตัดสินใจว่าอนุญาตให้เปิดเผยได้โดยหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบด้านการเปิดเผยตามกฎหมายแห่งชาติของตน

8. ข้อมูลที่แลกเปลี่ยน

17. หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบควรแลกเปลี่ยนข้อมูลดังต่อไปนี้กับทุกประเทศที่ทราบว่าได้รับผลกระทบและที่มีแนวโน้มว่าจะได้รับผลกระทบ ตามประเด็นของการระบุภาวะฉุกเฉินทางความปลอดภัยของอาหาร

- ก) ลักษณะของภาวะฉุกเฉินทางความปลอดภัยของอาหารโดยรวมถึงอันตรายและความเสี่ยงที่ถูกระบุไว้ วิธีการที่ใช้และข้อสรุปต่างๆ ที่ทำได้
- ข) การระบุรายละเอียดของอาหารหรือกลุ่มอาหารที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการทำเครื่องหมายของผลิตภัณฑ์ ข้อมูลของใบสำคัญการจดทะเบียน
- ค) กลุ่มประชากรที่ได้รับและมีแนวโน้มว่าจะได้รับผลกระทบ
- ง) การขนส่งสินค้าทางเรือและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น ชื่อและข้อมูลการติดต่อสำหรับผู้ส่งออก ผู้นำเข้า ผู้รับของ และผู้ส่งสินค้า
- จ) สิ่งที่ได้กระทำเพื่อลดหรือกำจัดอันตราย
- ฉ) รายละเอียดทั้งหมดของจุดประสานงานที่มอบหมายอย่างเป็นทางการและหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง

18. การติดต่อสื่อสารในเรื่องของลักษณะและขอบเขตของภาวะฉุกเฉินทางความปลอดภัยของอาหารควรรวมถึงหลักฐานพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์ที่ตรงกับประเด็นปัญหา และการประเมินความเสี่ยงด้วยเมื่อมีข้อมูลดังกล่าว โดยรวมทั้งให้การพิจารณาถึงมาตรฐานระหว่างประเทศอย่างไรบ้าง

19. แนะนำว่าในการแลกเปลี่ยนข้อมูล ทั้งประเทศผู้นำเข้าและผู้ส่งออกควรใช้รูปแบบมาตรฐานสำหรับการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งรูปแบบมาตรฐานตัวอย่างสำหรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลในสถานการณ์ฉุกเฉินทางความปลอดภัยของอาหารได้แสดงไว้ในภาคผนวก กรณีที่มีการใช้แบบให้ข้อมูลอย่างอื่นควรให้ความเอาใจใส่เพื่อให้แน่ใจว่าข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งหมดได้ถูกรวบรวมไว้ และได้รับการนำเสนออย่างชัดเจน

9. บทบาทของหน่วยงานราชการที่มีหน้าที่รับผิดชอบ

20. ในการระบุถึงภาวะฉุกเฉินทางความปลอดภัยของอาหาร หน่วยงานราชการที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการระบุภาวะฉุกเฉินควรสื่อสารและปรึกษาหารือโดยทันทีกับหน่วยราชการที่เหมาะสมของประเทศอื่นที่ได้รับหรือมีแนวโน้มว่าจะได้รับผลกระทบ หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบด้านการประสานคำตอบควรให้ข้อมูลใหม่ถึงสิ่งที่ได้ดำเนินการไปแล้วให้แก่ประเทศที่ได้รับอาหารที่มีผลกระทบตามความเหมาะสม ความถูกต้องและความเชื่อถือได้ของข้อมูลทางวิทยาศาสตร์และข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาวะฉุกเฉินทางความปลอดภัยของอาหารควรได้รับ

การตรวจสอบยืนยัน เพื่อช่วยการตัดสินใจในการประเมินความเสี่ยง การจัดการความเสี่ยง และการสื่อสารความเสี่ยง การให้ข้อมูลที่ผิดพลาดใดๆ ควรได้รับการแก้ไขอย่างทันทีโดยหน่วยงานที่รับผิดชอบ

21. นอกจากนี้ยังเป็นสิ่งจำเป็นว่าผู้ที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ทุกฝ่ายจะต้องได้รับการแจ้งข้อมูลด้านลักษณะและสถานภาพของภาวะฉุกเฉินทางความปลอดภัยของอาหารด้วยตามสมควร ดังนั้นหน่วยงานที่รับผิดชอบควรให้ข้อมูลด้านสถานภาพของภาวะฉุกเฉินทางความปลอดภัยของอาหารที่ชัดเจน ตรงประเด็น เป็นจริง และเหมาะสมกับสถานการณ์แก่ผู้ตักเตือน ผู้บริโภค ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ และสื่อสารมวลชนภายในประเทศของตน

10. การให้ข้อมูล

22. การติดต่อสื่อสารระหว่างประเทศผู้ส่งออกและผู้นำเข้าควรมีความโปร่งใสและต่อเนื่องตลอดทุกระยะของสถานการณ์ฉุกเฉิน นับตั้งแต่การเริ่มแจ้งให้ทราบโดยทั่วกันถึงการเกิดปัญหาด้านความปลอดภัยของอาหาร ซึ่งรวมถึงรายละเอียดของการประเมินความเสี่ยงใดๆ ที่นำมาใช้ถ้าเป็นไปได้ ตลอดจนการแจ้งให้ทราบถึงการแก้ไขปัญหา สิ่งดังกล่าวจะทำให้ประเทศสามารถประเมินผลของการประเมินความเสี่ยง การจัดการความเสี่ยง และการสื่อสารความเสี่ยงได้อีกเมื่อสถานการณ์เปลี่ยนแปลงไป

11. ข้อพิจารณาอื่นๆ สำหรับการแลกเปลี่ยนข้อมูล

ระดับการแพร่กระจายของอาหาร

23. ในการตัดสินใจมาตรการการสื่อสารที่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ หน่วยงานที่รับผิดชอบควรคำนึงถึงปริมาณของอาหารที่เกี่ยวข้อง ขอบเขตของการแพร่กระจาย และระดับที่อาหารถูกแพร่กระจายไป(เช่น การขายส่ง การขายปลีก) ในบางกรณีอาหารที่ได้รับผลกระทบอาจจะยังไม่เข้าสู่ประเทศผู้นำเข้าและการสื่อสารจะเน้นที่ผู้นำเข้าสินค้า อย่างไรก็ตามในกรณีอื่นๆ อาหารจะถูกนำเข้าและถูกแพร่กระจายไปภายในประเทศหรือถูกขนส่งไปยังประเทศอื่นๆ หน่วยงานที่รับผิดชอบควรให้ความสนใจว่าอาหารนั้นได้ถูกแพร่กระจายหรือมีแนวโน้มว่าได้ถูกแพร่กระจายไปถึงระดับขายส่ง ขายปลีก หรือผู้บริโภคแล้วหรือไม่ และควรดำเนินการจัดการความเสี่ยงและการสื่อสารความเสี่ยงอย่างสอดคล้องกัน โดยรวมถึงการประกาศเรียกกลับอาหารที่หนึ่งระดับหรือมากกว่าของการแพร่กระจายอาหาร

การส่งคืนอาหารภายใต้เงื่อนไขของสถานการณ์ฉุกเฉิน

24. อาหารที่ถูกปฏิเสธไม่ยอมให้เข้าสู่ประเทศหรือในบางกรณีอาหารที่ถูกเรียกกลับหลังจากที่เข้าสู่ประเทศของผู้นำเข้ามาแล้วควรจัดการตามแนวทางปฏิบัติสำหรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างประเทศ เรื่องการปฏิเสธอาหารที่นำเข้า(CAC/GL 25-1997) และควรพิจารณาถึง “ประมวลกฎหมายเรื่อง จรรยาบรรณสำหรับการค้าอาหารระหว่างชาติ(CAC/RCP 20-1979. Rev.-1-1985)²

แผนการด้านภาวะฉุกเฉินทางความปลอดภัยของอาหาร

25. ประเทศผู้นำเข้าและผู้ส่งออกควรพัฒนาแผนภาวะฉุกเฉินทางความปลอดภัยของอาหารซึ่งจะบ่งชี้ถึง

ขั้นตอนที่ต้องปฏิบัติตามในกรณีที่เกิดภาวะฉุกเฉินทางความปลอดภัยของอาหาร³ แผนการควรประกอบด้วย บทบัญญัติเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งรวมถึงการให้ประชาชนของตนได้รับทราบข้อมูลด้านภาวะฉุกเฉินทางความปลอดภัยของอาหารตามความเหมาะสม

บทบาทของ FAO และ WHO

26. แม้ว่าองค์ประกอบของการแลกเปลี่ยนข้อมูลของแนวทางปฏิบัติชุดนี้มีเจตนาในเบื้องต้นเพื่อใช้ระหว่างหน่วยราชการที่มีหน้าที่รับผิดชอบของประเทศผู้นำเข้าและผู้ส่งออก แต่ควรจัดทำสำเนาหรือบทสรุปของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับภาวะฉุกเฉินมอบให้แก่ FAO, WHO และองค์กรระหว่างประเทศอื่นๆตามคำร้องขอ ในสถานการณ์ดังกล่าว FAO และ WHO อาจสามารถให้คำแนะนำทางวิชาการและความช่วยเหลือแก่ประเทศที่ได้รับผลกระทบหรืออาจจะได้รับผลกระทบได้หนึ่งประเทศหรือมากกว่า

² การแก้ไขปรับปรุงประมวลกฎหมายฉบับนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการของคณะกรรมการโคเด็กซ์ ด้านหลักการทั่วไปในขณะที่กำลังจัดทำเอกสารฉบับนี้

³ ตัวอย่างเช่น แนวทางปฏิบัติสำหรับการเพิ่มความเข้มแข็งของระบบควบคุมอาหารแห่งชาติ (FAO/WHO); “การคุกคามอาหารของผู้ก่อการร้าย” (WHO)

รูปแบบมาตรฐานสำหรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านสถานการณ์ ฉุกเฉินทางความปลอดภัยของอาหาร

สิ่งดังต่อไปนี้เป็นส่วนประกอบของข้อมูลที่ต้องแลกเปลี่ยนกันระหว่างหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบของทั้งประเทศผู้ส่งออกและประเทศผู้นำเข้าที่เกี่ยวข้องกับภาวะฉุกเฉินทางความปลอดภัยของอาหาร ซึ่งภาวะฉุกเฉินทางความปลอดภัยของคือ สถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นโดยบังเอิญหรือโดยเจตนา ซึ่งได้รับการระบุโดยหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบว่าก่อให้เกิดความเสี่ยงอันเนื่องมาจากอาหารต่อสาธารณสุขอย่างรุนแรง และยังไม่สามารถควบคุมได้จนถึงปัจจุบัน ซึ่งต้องการการดำเนินการโดยเร่งด่วน

1. ลักษณะของภาวะฉุกเฉินทางความปลอดภัยของอาหาร

ควรอธิบายลักษณะของอันตรายต่อความปลอดภัยของอาหารที่ทำให้เกิดภาวะฉุกเฉินทางความปลอดภัยของอาหาร และอาจรวมถึงสิ่งต่อไปนี้

- การปนเปื้อนทางชีวภาพ/ทางจุลชีววิทยา (ระบุชนิดของสิ่งมีชีวิตหรือสารพิษที่เป็นปัญหา)
- การปนเปื้อนทางเคมี (เช่น สารปราบศัตรูพืช สารเคมีที่ใช้ในอุตสาหกรรม สารปนเปื้อนจากสิ่งแวดล้อม)
- การปนเปื้อนทางกายภาพ (เช่น สิ่งแปลกปลอมต่างๆ)
- การปนเปื้อนของสารรังสี (ระบุชนิดของสารกัมมันตภาพรังสีที่เป็นปัญหา)
- สารก่อภูมิแพ้ที่ยังไม่ได้รับการยืนยัน (ควรระบุชื่อของสารก่อภูมิแพ้อย่างชัดเจน)
- อันตรายที่ระบุชนิดอื่นๆ (เช่น สารเคมีที่มีอยู่ตามธรรมชาติในอาหารหรือเกิดขึ้นในระหว่างกระบวนการแปรรูป หรือจากความผิดปกติของการแปรรูป/การบรรจุ)
- สารที่ไม่ทราบชนิด (ระบุผลเสียร้ายแรงต่อสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับการบริโภคอาหารที่ระบุไว้)

ในแต่ละกรณีที่กำลังกล่าวไว้ข้างต้น ควรแจ้งให้ทราบถึงอันตรายต่อความปลอดภัยอาหารที่จำเพาะและระดับหรือความชุกของมันตามพื้นฐานข้อมูลที่มีอยู่ และให้ข้อมูลของการสุ่มตัวอย่างและวิธีที่ใช้ในการวิเคราะห์ตามความเหมาะสมและข้อสรุปต่างๆ ที่ทำได้

2. การระบุชนิดของอาหารที่เป็นปัญหา

ควรอธิบายถึงลักษณะของอาหารที่เกี่ยวข้องไว้โดยละเอียด และถ้ามีควรให้ข้อมูลต่อไปนี้ตามความเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์

- รูปร่างลักษณะและปริมาณของผลิตภัณฑ์ รวมทั้งชื่อยี่ห้อ ชื่อของผลิตภัณฑ์ ที่อยู่ในรายการบนฉลาก ระดับคุณภาพ วิธีการเก็บรักษา (เป็นต้นว่า การแช่เย็นหรือแช่แข็ง) และอายุการเก็บรักษา
- ประเภทและขนาดของบรรจุภัณฑ์
- การระบุรุ่นของสินค้า รวมทั้งรหัสของรุ่น วันที่ผลิตและแปรรูป และการระบุถึงสถานที่ผลิตที่ซึ่งทำการบรรจุหรือแปรรูปครั้งสุดท้าย
- เครื่องหมาย/ตราประทับสำหรับระบุสินค้าอื่นๆ (เช่น บาร์โค้ดส์, รหัสยูพีซี)
- ชื่อและที่อยู่ของผู้ผลิต โรงงาน ผู้บรรจุ ผู้ขาย ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าตามความเหมาะสม

- ภาพเหมือนจริงของผลิตภัณฑ์
- หมายเลขอ้างอิง ใบรับรองการส่งออก ชื่อและเครื่องหมายของหน่วยงานราชการ

ประเทศผู้ส่งออกควรแจ้งไปยังประเทศผู้นำเข้าทันทีที่ทราบปัญหาเพื่อให้ประเทศต่างๆสามารถวินิจฉัยได้อย่างรวดเร็วว่าประเทศของตนมีแนวโน้มจะได้รับผลกระทบหรือไม่ และเพื่อช่วยค้นหาอาหารที่ได้รับผลกระทบ

3. กลุ่มประชากรที่ได้รับผลกระทบหรือมีแนวโน้มว่าจะได้รับผลกระทบ

ภาวะฉุกเฉินทางความปลอดภัยของอาหารอาจมีผลกระทบอย่างชัดเจนต่อประชากรบางกลุ่ม เป็นต้นว่า เด็ก หญิงมีครรภ์ ผู้ที่มีปัญหาด้านภูมิคุ้มกัน หรือผู้สูงอายุ ในกรณีเช่นนี้ควรมีการถ่ายทอดข้อมูลดังกล่าวนี้ด้วย ลักษณะและขอบเขตของผลเสียใดๆ ต่อสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับภาวะฉุกเฉินทางความปลอดภัยของอาหาร เช่น ภาวะแพ้ตัว ความรุนแรง และข้อมูลทางระบาดวิทยาอื่นๆ

4. การขนส่งทางเรือและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

ควรให้ข้อมูลต่อไปนี้:

- ชื่อของผู้ส่งออกและข้อมูลการติดต่อ
- ชื่อของผู้นำเข้าและข้อมูลการติดต่อ
- รายละเอียดของตู้บรรจุสินค้าและการขนส่งทางเรือ โดยรวมถึงท่าเรือที่นำสินค้าลงเรือและท่าเรือปลายทาง
- ผู้รับมอบสินค้า และผู้ขนส่งทางเรือ และข้อมูลการติดต่อ

5. สิ่งที่ได้ดำเนินการไปแล้วโดยประเทศผู้ส่งออกและผู้นำเข้า

ข้อมูลของสิ่งที่ได้กระทำไปแล้ว ได้แก่

- มาตรการที่ใช้ระบุ และป้องกันการขายและการส่งออกของอาหาร
- มาตรการที่ใช้ในการเรียกคืนอาหารจากตลาด โดยรวมถึงว่าการเรียกคืนเหล่านั้นเป็นการทำโดยสมัครใจ หรือโดยการบังคับ
- มาตรการที่ใช้เพื่อป้องกันการเกิดปัญหาต่อไป
- มาตรการที่ใช้เพื่อลดความเสี่ยงโดยการปฏิบัติทางกายภาพที่เหมาะสม
- วิธีการวินิจฉัย และรักษาผู้ที่ได้รับผลกระทบ
- มาตรการที่ใช้ในการจัดการขั้นสุดท้าย (เช่น การทำลายอาหาร)

6. รายละเอียดของจุดประสานงานที่ถูกกำหนดไว้อย่างเป็นทางการ และหน่วยงาน

ที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง

รายละเอียดการติดต่อทั้งหมดโดยรวมถึง : ชื่อของหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบ ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ ที่อยู่ของไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ และหมายเลขโทรสารของบุคลากรหรือสำนักงานที่สามารถให้ข้อมูลเพิ่มเติม ซึ่งอาจจะเป็นที่ต้องการของประเทศที่ได้รับหรือมีแนวโน้มว่าจะได้รับผลกระทบเพื่อช่วยในการจัดการภาวะฉุกเฉินทางความปลอดภัยของอาหาร ควรใช้ที่อยู่บน Website ถ้ามี เพื่อการให้ข้อมูลที่ทันสมัย

แนวทางปฏิบัติสำหรับการตัดสินความเท่าเทียมกันของมาตรการสุขอนามัย ที่เกี่ยวข้องกับระบบการตรวจสอบอาหารและการรับรอง¹

CAC/GL 53-2003

ส่วนที่ 1 - คำนำ

1. มีกรณีบ่อยครั้งที่ประเทศผู้นำเข้าและประเทศผู้ส่งออกดำเนินระบบการตรวจสอบและการรับรองอาหารอย่างแตกต่างกัน เหตุผลของความแตกต่างดังกล่าวได้แก่ ความแตกต่างในด้านความชุกของการเกิดอันตรายด้านความปลอดภัยอาหารเฉพาะเรื่อง การเลือกของชาติเกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงด้านความปลอดภัยอาหารและความแตกต่างในการพัฒนาระบบการควบคุมอาหารในอดีต
2. ในกรณีดังกล่าว และเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกทางการค้าพร้อมกันกับการให้ความคุ้มครองสุขภาพของผู้บริโภค ประเทศผู้ส่งออกและประเทศผู้นำเข้าอาจร่วมกันพิจารณาถึงควมมีประสิทธิภาพของมาตรการสุขอนามัยของประเทศผู้ส่งออกในการบรรลุถึงระดับที่เหมาะสมสำหรับการคุ้มครองสุขอนามัยของประเทศผู้นำเข้า ซึ่งสอดคล้องกับหลักการความเท่าเทียมกันที่กำหนดไว้ในความตกลงด้านการใช้มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชขององค์การการค้าโลก (WTO SPS Agreement)²
3. การใช้หลักการของความเท่าเทียมกันให้ผลประโยชน์ร่วมกันแก่ทั้งประเทศผู้ส่งออกและผู้นำเข้า ในขณะที่ให้ความคุ้มครองแก่ผู้บริโภค หลักการนี้ยังอำนวยความสะดวกทางการค้าและทำให้ค่าใช้จ่ายของการควบคุมดูแลลดลงเหลือน้อยที่สุดให้แก่รัฐบาล อุตสาหกรรม ผู้ผลิต และผู้บริโภค โดยการยินยอมให้ประเทศผู้ส่งออกใช้วิธีการที่สะดวกที่สุดในสถานการณ์ของตนเพื่อให้บรรลุถึงระดับการคุ้มครองที่เหมาะสมของประเทศผู้นำเข้า³
4. ประเทศผู้นำเข้าควรหลีกเลี่ยงการใช้มาตรการที่ไม่จำเป็นเมื่อมาตรการเหล่านั้นได้ถูกดำเนินการเรียบร้อยแล้วโดยประเทศผู้ส่งออก ประเทศผู้นำเข้าสามารถลดความถี่และขอบเขต (ระดับ) ของมาตรการการทวนสอบลงภายหลังการพิจารณาตัดสินความเท่าเทียมกันของมาตรการที่ใช้ในประเทศผู้ส่งออก

ส่วนที่ 2 : ขอบเขต

5. เอกสารฉบับนี้ให้แนวทางปฏิบัติด้านการพิจารณาตัดสินความเท่าเทียมกันของมาตรการสุขอนามัยที่เกี่ยวข้องกับระบบการตรวจสอบและการรับรองอาหาร เพื่อเป้าหมายของการตัดสินความเท่าเทียมกัน มาตรการเหล่านี้จึงได้รับการอธิบายลักษณะอย่างกว้างๆ ว่าเป็นโครงสร้างพื้นฐาน การวางแผนโครงการ การดำเนินการ

¹ ควรอ่านแนวทางปฏิบัติเหล่านี้ร่วมกับเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องของโคเด็กซ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งแนวทางปฏิบัติสำหรับการพัฒนาของความตกลงด้านความเท่าเทียมกันที่เกี่ยวข้องกับระบบการตรวจสอบและการรับรองอาหาร – CAC/GL 34-1999.

² สอดคล้องกับคำจำกัดความของความเท่าเทียมกันในส่วนที่ 3 ควรจำแนกความแตกต่างระหว่างมาตรการที่เท่าเทียมกัน (เช่น มีความแตกต่างจากมาตรการที่ใช้โดยประเทศผู้นำเข้า แม้กระนั้นก็สามารถบรรลุถึงระดับการคุ้มครองที่เหมาะสมของประเทศผู้นำเข้าได้) ออกจากมาตรการที่เหมือนกับมาตรการของประเทศผู้นำเข้า

³ ผลประโยชน์ที่มีต่อประเทศผู้ส่งออกที่ใช้หลักการของความเท่าเทียมกันจะถูกปลงหรือถูกยกเลิก ถ้าการเรียกร้องเพื่อการตัดสินถึงความเท่าเทียมกันถูกใช้ (โดยประเทศผู้ส่งออกเอง) เป็นข้ออ้างสำหรับการทำลายการค้าที่มั่นคง การกระทำดังกล่าวโดยประเทศผู้นำเข้าเป็นการขัดแย้งต่อหลักการของการค้าระหว่างประเทศ

และการตรวจติดตาม และ/หรือข้อกำหนดพิเศษ (อ้างอิงวรรคที่ 13)

ส่วนที่ 3 : คำจำกัดความ

6. คำจำกัดความที่แสดงไว้ในเอกสารนี้มีที่มาจากและสอดคล้องกับคำจำกัดความของคณะกรรมการโคเด็กซ์ และความตกลงด้านการใช้มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชขององค์การการค้าโลก

มาตรการสุขอนามัย : มาตรการใดๆ ที่ใช้เพื่อคุ้มครองชีวิตหรือสุขภาพของมนุษย์ภายในอาณาเขตของประเทศจากความเสี่ยงที่เกิดจาก วัตถุเจือปนอาหาร วัตถุปนเปื้อน สารพิษหรือสิ่งมีชีวิตที่ทำให้เกิดโรคในอาหาร หรืออาหารสัตว์ หรือจากความเสี่ยงที่เกิดจากโรคซึ่งมีอาหารที่มาจากสัตว์ พืช หรือผลิตภัณฑ์ของอาหารดังกล่าวเป็นพาหะ หรือจากความเสี่ยงที่มาจากอันตรายอื่นๆ ในอาหาร

ข้อสังเกต: มาตรการสุขอนามัยหมายถึง กฎหมาย พระราชกฤษฎีกา ข้อบังคับ ข้อกำหนดและขั้นตอนการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องทั้งหมด โดยรวมถึงแต่ไม่จำกัดเฉพาะหลักเกณฑ์การพิจารณาผลิตภัณฑ์สุดท้าย กระบวนการและวิธีการผลิต การทดสอบ การตรวจสอบดูแล การรับรองและขั้นตอนการอนุมัติ การจัดหาวิธีการทางสถิติ; ขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างและวิธีการประเมินความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง และข้อกำหนดของการบรรจุหีบห่อและการปิดฉลากที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับความปลอดภัยของอาหาร

อันตราย : สิ่งหรือสภาพทางชีวภาพ ทางเคมี หรือทางกายภาพที่มีอยู่ในอาหารที่มีความเป็นไปได้ที่จะทำให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพ⁴

ความเสี่ยง : ฟังก์ชันของความน่าจะเป็นของผลเสียต่อสุขภาพและความรุนแรงของผลเสียนั้น ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากอันตรายในอาหาร⁴

การประเมินความเสี่ยง : กระบวนการที่มีพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ซึ่งประกอบขึ้นด้วยขั้นตอนดังต่อไปนี้ :

(i) การระบุอันตราย (ii) การอธิบายลักษณะของอันตราย (iii) การประเมินการได้รับสัมผัส และ (iv) การอธิบายลักษณะของความเสี่ยง⁴

ระดับการคุ้มครองสุขอนามัยที่เหมาะสม (Appropriate level of sanitary protection (ALOP): ระดับความคุ้มครองที่เชื่อว่าจะมีความเหมาะสมโดยประเทศที่เป็นผู้กำหนดมาตรการสุขอนามัยเพื่อคุ้มครองชีวิตและสุขภาพของมนุษย์ภายในอาณาเขตของตน (อีกนัยหนึ่งแนวคิดนี้อาจหมายถึง “ระดับของความเสี่ยงที่ยอมรับได้”)

ความเท่าเทียมกันของมาตรการสุขอนามัย⁵ : ความเท่าเทียมกันคือ สภาพที่มีการใช้มาตรการสุขอนามัยในประเทศผู้ส่งออก ซึ่งแม้ว่าจะแตกต่างจากมาตรการที่ใช้ในประเทศผู้นำเข้าแต่ก็บรรลุถึงระดับความคุ้มครองที่เหมาะสมของประเทศผู้นำเข้าได้ตามที่ประเทศผู้ส่งออกได้พิสูจน์ให้เห็น

ส่วนที่ 4 : หลักการทั่วไปสำหรับการตัดสินความเท่าเทียมกัน

7. การตัดสินความเท่าเทียมกันของมาตรการสุขอนามัยที่เกี่ยวข้องกับระบบการตรวจสอบและการรับรอง

⁴ คณะกรรมการโคเด็กซ์ : คู่มือขั้นตอนการปฏิบัติงาน (พิมพ์ครั้งที่ 12), หน้า 43-44

⁵ คำจำกัดความของความเท่าเทียมกันที่กำหนดไว้ใน CAC/GL 26-1997 คือ “ความสามารถในการบรรลุถึงวัตถุประสงค์เดียวกันของระบบการตรวจสอบและการรับรองที่แตกต่างกัน”

อาหารควรตั้งอยู่บนการใช้หลักการดังต่อไปนี้:

- ก) ประเทศผู้นำเข้ามีสิทธิในการกำหนดระดับของการคุ้มครองสุขอนามัยที่ประเทศผู้นำเข้าเชื่อว่าเหมาะสมสำหรับการคุ้มครองชีวิตและสุขภาพของมนุษย์⁶ ระดับการคุ้มครองสุขอนามัยที่เหมาะสม (ALOP) อาจถูกแสดงไว้ในเชิงคุณภาพหรือในเชิงปริมาณ
- ข) มาตรการสุขอนามัย⁷ ที่ใช้ในประเทศผู้นำเข้าควรบรรลุถึงระดับการคุ้มครองสุขอนามัยที่เหมาะสมของประเทศผู้นำเข้าได้จริงในทางปฏิบัติ และควรประยุกต์ให้สอดคล้องกับข้อ 2.3 ของความตกลงด้านการใช้มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช⁸
- ค) ประเทศผู้นำเข้าควรอธิบายว่ามาตรการสุขอนามัยของตนนั้นบรรลุถึงระดับที่เหมาะสมของการคุ้มครองสุขอนามัยของประเทศตนได้อย่างไร
- ง) ประเทศผู้นำเข้าควรยอมรับว่ามาตรการสุขอนามัยที่แตกต่างจากมาตรการของประเทศตนอาจสามารถบรรลุถึงระดับการคุ้มครองสุขอนามัยที่เหมาะสมของประเทศตนได้ และจะนั้นแสดงว่ามาตรการดังกล่าวมีความเท่าเทียมกัน
- จ) มาตรการสุขอนามัยที่ประเทศผู้ส่งออกเสนอว่าเท่าเทียมกันนั้นต้องสามารถบรรลุถึงระดับการคุ้มครองสุขอนามัยที่เหมาะสมของประเทศผู้นำเข้า
- ฉ) เมื่อมีการร้องขอโดยประเทศผู้ส่งออก ประเทศผู้นำเข้าควรเข้าร่วมการปรึกษาหารือกันอย่างทันที โดยมีจุดมุ่งหมายของการตัดสินความเท่าเทียมกันของมาตรการสุขอนามัยที่ระบุถึงภายในระยะเวลาอันสมควร⁹
- ช) เป็นความรับผิดชอบของประเทศผู้ส่งออกในการพิสูจน์อย่างปราศจากความลำเอียงว่ามาตรการสุขอนามัยของตนสามารถบรรลุถึงระดับการคุ้มครองสุขอนามัยที่เหมาะสมของประเทศผู้นำเข้า
- ซ) การเปรียบเทียบมาตรการสุขอนามัยของประเทศทั้งหลายควรดำเนินการด้วยวิธีที่ปราศจากอคติ
- ฌ) ในกรณีที่ใช้การประเมินความเสี่ยงในการแสดงถึงความเท่าเทียมกัน ประเทศควรพยายามอย่างที่สุดเพื่อให้เกิดความสม่ำเสมอของเทคนิคที่ใช้ โดยการใช้วิธีการที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากลถ้ามี และนำเอกสารของโคเด็กซ์ที่เกี่ยวข้องมาพิจารณาด้วย
- ฎ) ประเทศผู้นำเข้าควรนำความรู้และประสบการณ์ในอดีตต่างๆ ที่ตนมีเกี่ยวกับระบบการตรวจสอบและการรับรองอาหารในประเทศผู้ส่งออกมาร่วมพิจารณาด้วย เพื่อดำเนินการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็วเท่าที่จะทำได้
- ฏ) เมื่อมีการรับรองโดยหน่วยงานควบคุมอาหารของประเทศผู้นำเข้า ประเทศผู้ส่งออกควรให้สิทธิในการเข้าตรวจสอบเพื่อทำให้ระบบการตรวจสอบและการรับรองอาหารซึ่งเป็นประเด็นสำคัญของการตัดสินความเท่าเทียมกันได้รับการตรวจและประเมินได้

⁶ ความตกลงด้านการใช้มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชกำหนดสิทธิและพันธกรณีของสมาชิกองค์การการค้าโลกอย่างสอดคล้องกับการกำหนดระดับการคุ้มครองสุขอนามัยที่เหมาะสม

⁷ ในที่ซึ่งแนวทางปฏิบัติบ่งชี้ถึง “มาตรการ” ในรูปของเอกสารนั้นอาจหมายถึง “มาตรการหลายๆ มาตรการ” หรือ “การกำหนดมาตรการหลายๆ มาตรการ” ตามที่สมควรกับสถานการณ์

⁸ มาตรการที่เท่าเทียมกันอาจบรรลุถึงระดับที่เหมาะสมของการคุ้มครองสุขอนามัยของประเทศผู้นำเข้า (ALOP) หรือเมื่อใช้ร่วมกับมาตรการ อื่นๆ แล้ว มาตรการเหล่านี้จะช่วยทำให้บรรลุถึงระดับ ALOP ของประเทศผู้นำเข้าได้ ในส่วนที่เหลือของแนวทางปฏิบัติฉบับนี้การอ้างอิงใดๆ ถึงสิ่งที่มีมาก่อนควรนำมารวมกับความเป็นไปได้ของสิ่งที่มีภายหลังด้วย

⁹ แนวทางปฏิบัติสำหรับการวางแผน การดำเนินการ การประเมิน และการพิจารณาความน่าเชื่อถือของระบบการตรวจสอบและการรับรองสินค้าอาหารที่นำเข้าและส่งออก – CAC/GL 26-1997

- ฎ) การพิจารณาตัดสินความเท่าเทียมกันทั้งหมดควรพิจารณาถึงวิธีการที่ทำให้ความเท่าเทียมกันนั้นดำรงอยู่ได้
- ฐ) ประเทศควรยืนยันความโปร่งใสทั้งในการพิสูจน์และตัดสินความเท่าเทียมกัน โดยการปรึกษาหารือกับทุกฝ่ายที่ให้ความสนใจในขอบเขตที่ทำได้และตามสมควร ประเทศผู้ส่งออกและผู้นำเข้าควรพิจารณาขั้นตอนการตัดสินความเท่าเทียมกันในลักษณะที่ร่วมมือกัน
- ณ) ประเทศผู้นำเข้าควรให้การพิจารณาในเชิงบวกแก่การเรียกร้องของประเทศผู้ส่งออกที่กำลังพัฒนาเพื่อรับการช่วยเหลือด้านวิชาการที่เหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้การตัดสินความเท่าเทียมกันสิ้นสุดลงอย่างประสบความสำเร็จ

ส่วนที่ 5 – บริบท (เนื้อหา) ของการตัดสินความเท่าเทียมกัน

8. เพื่ออำนวยความสะดวกในการตัดสินความเท่าเทียมกันระหว่างประเทศและเพื่อสนับสนุนให้เกิดความกลมกลืนของมาตรฐานความปลอดภัยของอาหาร สมาชิกของโคเด็กซ์ควรวางพื้นฐานของมาตรการสุขอนามัยตามมาตรฐานและเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องของโคเด็กซ์¹⁰
9. การตัดสินความเท่าเทียมกันจะถูกแสวงหาถึงมาตรการหรือกลุ่มของมาตรการสุขอนามัยใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์อาหารหรือกลุ่มของผลิตภัณฑ์อาหาร มาตรการสุขอนามัยที่เกี่ยวข้องที่ประกอบขึ้นเป็นระบบการควบคุมอาหารในประเทศผู้ส่งออกซึ่งไม่ใช่ประเด็นสำคัญของการตัดสินความเท่าเทียมกันควรเป็นไปตามข้อกำหนดของประเทศผู้นำเข้า
10. ขอบเขตของการตัดสินความเท่าเทียมกันจะขึ้นอยู่กับประสบการณ์ ความรู้ และความเชื่อมั่นที่ประเทศผู้นำเข้าเคยมีมาก่อนเกี่ยวกับมาตรการการควบคุมอาหารของประเทศผู้ส่งออก
11. เมื่อประเทศผู้นำเข้าเคยมีประสบการณ์ ความรู้ และความเชื่อมั่นมาก่อนในเรื่องมาตรการควบคุมอาหารที่เกี่ยวข้องกับมาตรการที่กำลังถูกประเมินความเท่าเทียมกันและประเทศทั้งหลายเห็นพ้องต้องกันว่าข้อกำหนดการนำเข้าสินค้านั้นได้รับการปฏิบัติตามอย่างเต็มที่แล้ว ดังเช่นในกรณีที่ประสบการณ์ด้านการค้ายังคงมีอยู่ การตัดสินความเท่าเทียมกันของมาตรการสุขอนามัยอาจทำได้โดยไม่ต้องมีการพิจารณาเพิ่มเติมถึงมาตรการที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ที่เป็นส่วนประกอบของระบบการควบคุมอาหาร
12. เมื่อประเทศผู้นำเข้าไม่มีประสบการณ์ ความรู้ และความเชื่อมั่นมาก่อนในมาตรการควบคุมอาหารที่เกี่ยวข้องกับมาตรการที่กำลังถูกประเมินความเท่าเทียมกัน และประเทศทั้งหลายไม่ได้ตัดสินว่าข้อกำหนดการนำเข้าสินค้านั้นได้รับการปฏิบัติตามอย่างเต็มที่ เช่นในกรณีที่การค้าผลิตภัณฑ์อาหารหรือกลุ่มของผลิตภัณฑ์อาหารถูกเสนอขึ้นเป็นครั้งแรก การตัดสินความเท่าเทียมกันของมาตรการสุขอนามัยจำเป็นต้องมีการพิจารณาเพิ่มเติมถึงมาตรการที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ที่เป็นส่วนประกอบของระบบการควบคุมอาหาร
13. เพื่อเป้าหมายของการตัดสินความเท่าเทียมกัน มาตรการสุขอนามัยที่เกี่ยวข้องกับระบบการตรวจสอบ

10 ข้อ 3 ของความตกลงด้านการใช้มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชขององค์การการค้าโลกระบุว่าการค้าโลกจะนำเอาข้อเสนอแนะจากสิ่งอื่นแล้วสมาชิกองค์การการค้าโลกจะนำมาใช้หรือคงไว้ซึ่งมาตรการสุขอนามัยที่มีผลให้ระดับการคุ้มครองด้านสุขอนามัยสูงกว่าที่ควรเป็นเมื่อมาตรฐานนั้นตั้งอยู่บนมาตรฐานโคเด็กซ์ ถ้าหากมีการให้เหตุผลทางวิทยาศาสตร์หรือเป็นผลของระดับการคุ้มครองที่สมาชิกได้เลือกไว้ มาตรการดังกล่าวควรมีพื้นฐานอยู่บนการประเมินความเสี่ยงที่สมควรกับกรณีแวดล้อมนั้นๆ

และการรับรองอาหารอาจถูกจำแนกประเภทได้กว้างๆ ดังนี้

- ก) โครงสร้างพื้นฐาน : รวมถึงฐานนิติบัญญัติ (เช่น กฎหมายอาหารและการบังคับใช้) และระบบการบริหาร (เช่น องค์การของชาติและหน่วยงานที่รับผิดชอบในภูมิภาคระบบการบังคับใช้ เป็นต้น)
 - ข) การวางแผนกำหนดการ การดำเนินการและการตรวจติดตามซึ่งรวมถึงระบบการจัดการเอกสาร การตรวจติดตาม ผลงาน เกณฑ์การตัดสินใจและการปฏิบัติ, ความสามารถของห้องปฏิบัติการ, โครงสร้างพื้นฐานของการขนส่ง และ ข้อกำหนดของการรับรองและตรวจสอบ และ/หรือ
 - ค) ข้อกำหนดพิเศษ : ได้แก่ ข้อกำหนดที่นำมาใช้ได้กับสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ (เช่น การออกแบบอาคารสถานที่) อุปกรณ์ (เช่น การออกแบบเครื่องจักรที่สัมผัสกับอาหาร) กระบวนการทำงาน (เช่น แผนการของการวิเคราะห์อันตรายและควบคุมจุดวิกฤต) ขั้นตอนปฏิบัติงาน (เช่น การตรวจสอบตัวก่อนและหลังการฆ่า) การทดสอบ (เช่น การตรวจสอบในห้องปฏิบัติการสำหรับอันตรายทางจุลชีววิทยาและทางเคมี) และวิธีการของการสุ่มตัวอย่างและการตรวจสอบดูแล
14. การจำแนกประเภทของมาตรการสุขอนามัยด้วยวิธีนี้มีความเป็นไปได้อย่างมากที่จะช่วยก่อให้เกิดความตกลงระหว่างประเทศตามหลักการของการเปรียบเทียบของมาตรการสุขอนามัยภายใต้เงื่อนไขของการตัดสินความเท่าเทียมกัน(ดูส่วนที่ 6) นอกจากนี้การจำแนกมาตรการออกเป็นเฉพาะประเภทอาจช่วยประเทศในการทำให้ขอบเขตของการตัดสินความเท่าเทียมกันที่เกี่ยวข้องกับมาตรการสุขอนามัยอื่นๆ ที่เป็นส่วนประกอบของระบบควบคุมอาหาร กระชับขึ้น

ส่วนที่ 6 – หลักการเชิงวัตถุวิสัยของการเปรียบเทียบ (Objective basis of comparison)

15. เนื่องจากมาตรการสุขอนามัยที่ใช้โดยประเทศผู้นำเข้ามีจุดมุ่งหมายที่จะบรรลุให้ถึงระดับการคุ้มครองสุขอนามัยที่เหมาะสมของประเทศตน ประเทศผู้ส่งออกอาจแสดงถึงการบรรลุถึงระดับการคุ้มครองที่เหมาะสมของประเทศผู้นำเข้าได้โดยการแสดงให้เห็นว่ามาตรการที่ตนเสนอว่าเท่าเทียมนั้นให้ผลที่เกี่ยวกับการบรรลุถึงระดับการคุ้มครองที่เหมาะสมของประเทศผู้นำเข้าได้เช่นเดียวกับมาตรการสุขอนามัยที่สอดคล้องกันซึ่งใช้โดยประเทศผู้นำเข้าโดยใช้หลักการเชิงวัตถุวิสัยของการเปรียบเทียบ
16. เมื่อมีการร้องขอของประเทศผู้ส่งออก ประเทศผู้นำเข้าควรระบุให้ชัดเจนที่สุดเท่าที่จะทำได้ถึงหลักการเชิงวัตถุวิสัยสำหรับการเปรียบเทียบมาตรการสุขอนามัยที่เสนอโดยประเทศผู้ส่งออกกับมาตรการของประเทศตน¹¹ การเจรจาระหว่างประเทศผู้ส่งออกและประเทศผู้นำเข้าจะช่วยให้การพัฒนาให้เกิดความเข้าใจและเกิดสิ่งที่สอดคล้องกับความต้องการคือความตกลงด้านหลักการเชิงวัตถุวิสัยของการเปรียบเทียบ ข้อมูลสนับสนุนที่ประเทศผู้นำเข้าควรจัดเตรียมไว้ได้แก่

¹¹ หลักการเชิงวัตถุวิสัยของการเปรียบเทียบมาตรการสุขอนามัยที่ถูกจำแนกประเภทเป็น “โครงสร้างพื้นฐาน” อาจจะมีลักษณะในเชิงคุณภาพ เช่น ความสามารถของกฎหมายควบคุมอาหารในการบรรลุถึงเป้าหมายส่วนใหญ่ของความปลอดภัยของอาหาร หลักการเชิงวัตถุวิสัยของการเปรียบเทียบมาตรการสุขอนามัยที่ถูกจำแนกประเภทเป็น “ข้อกำหนดเฉพาะ” อาจจะมีลักษณะในเชิงปริมาณ เช่น การเปรียบเทียบระดับของการควบคุมอันตรายที่มาตรการสามารถบรรลุถึง หลักการเชิงวัตถุวิสัยของการเปรียบเทียบมาตรการสุขอนามัยที่ถูกจำแนกประเภทว่าเป็น “กำหนดการ” อาจจะมีลักษณะผสมของทั้งเชิงคุณภาพและปริมาณ เช่น การให้หลักการอย่างถูกต้องและการกำหนดค่าวิกฤตที่เหมาะสมในระบบการควบคุมอาหาร HACCP

- ก) เหตุผล/เป้าหมายของมาตรการสุขอนามัย โดยรวมถึงการบ่งชี้ถึงความเสี่ยงจำเพาะที่มาตรการนั้นมีเจตนาที่จะกล่าวถึง
- ข) ความสัมพันธ์ระหว่างมาตรการสุขอนามัยและระดับความคุ้มครองสุขอนามัยที่เหมาะสม เช่น มาตรการสุขอนามัยสามารถบรรลุถึงระดับความคุ้มครองสุขอนามัยที่เหมาะสมได้อย่างไร
- ค) ในที่ที่เหมาะสม การแสดงออกถึงระดับการควบคุมอันตรายในอาหารที่มาตรการสุขอนามัยสามารถบรรลุถึง
- ง) พื้นฐานทางวิทยาศาสตร์สำหรับมาตรการสุขอนามัยที่อยู่ในระหว่างการพิจารณา ซึ่งรวมถึงการประเมินความเสี่ยงตามสมควร
- จ) ข้อมูลเพิ่มเติมต่างๆ ที่อาจช่วยประเทศผู้ส่งออกในการนำเสนอการแสดงให้เห็นในเชิงรูปธรรมของความเท่าเทียมกัน

ส่วนที่ 7 – ขั้นตอนการปฏิบัติสำหรับการตัดสินความเท่าเทียมกัน

17. ประเทศผู้นำเข้าควรจัดเตรียมรายละเอียดของมาตรการสุขอนามัยของตนให้พร้อมสำหรับประเทศผู้ส่งออกเมื่อมีการร้องขอ ประเทศผู้ส่งออกควรทบทวนมาตรการสุขอนามัยทั้งหมดของประเทศผู้นำเข้าที่เหมาะสมสำหรับอาหารที่เกี่ยวข้อง และระบุมাত্রการที่ประเทศของตนจะต้องทำตามและมาตรการที่ตนจะต้องพยายามให้ได้มาซึ่งการตัดสินความเท่าเทียมกัน จากนั้นประเทศผู้นำเข้าและประเทศผู้ส่งออกควรใช้กระบวนการที่เห็นพ้องกันสำหรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่ออำนวยความสะดวกในการตัดสินความเท่าเทียมกัน ข้อมูลนี้ควรจำกัดแต่เท่าที่จำเป็นสำหรับวัตถุประสงค์ในการนี้
18. การตัดสินความเท่าเทียมกันได้รับการอำนวยความสะดวกจากทั้งประเทศผู้ส่งออกและประเทศผู้นำเข้าโดยการปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้ และดังที่แสดงไว้ในรูปภาพที่ 1 ทุกฝ่ายควรทำงานตามขั้นตอนเหล่านี้อย่างร่วมมือกันด้วยจุดประสงค์ของการบรรลุถึงความตกลง
 - ก) ประเทศผู้ส่งออกชี้ระบุถึงมาตรการสุขอนามัยของประเทศผู้นำเข้าที่ตนปรารถนาจะใช้มาตรการที่แตกต่างกันและสอบถามถึงเหตุผล/วัตถุประสงค์ของมาตรการดังกล่าว
 - ข) ประเทศผู้นำเข้าให้เหตุผล/วัตถุประสงค์ของมาตรการสุขอนามัยที่ถูกระบุและข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องตามเนื้อหาใน ส่วนที่ 6
 - ค) ตามเนื้อหาใน ส่วนที่ 6 ประเทศผู้นำเข้าควรระบุอย่างชัดเจนที่สุดเท่าที่จะทำได้ถึงหลักการเชิงวัตถุวิสัยของการเปรียบเทียบระหว่างมาตรการสุขอนามัยที่เสนอโดยประเทศผู้ส่งออกและมาตรการสุขอนามัยของประเทศตน ในกรณีที่เป็นการแรกเริ่มของประเทศผู้ส่งออก ประเทศผู้นำเข้าและส่งออกควรเข้าร่วมเจรจาเกี่ยวกับหลักการเชิงวัตถุวิสัยของการเปรียบเทียบเพื่อที่จะให้ได้มาซึ่งความตกลง
 - ง) ประเทศผู้ส่งออกพัฒนาข้อเสนอโดยใช้วิธีการประเมินความเสี่ยงหรือวิธีการอื่นที่เกี่ยวข้องตามความเหมาะสม เพื่อที่จะแสดงให้เห็นว่าการใช้มาตรการสุขอนามัยที่แตกต่างกันสามารถบรรลุได้ถึงระดับการคุ้มครองที่เหมาะสมของประเทศผู้นำเข้า และยืนยันเสนอสิ่งดังกล่าวให้แก่ประเทศผู้นำเข้า
 - จ) ประเทศผู้นำเข้าทบทวนข้อเสนอ และถ้าเพียงพอใช้ข้อเสนอในการตัดสินว่ามาตรการของประเทศผู้ส่งออกบรรลุถึงระดับคุ้มครองสุขอนามัยที่เหมาะสมของประเทศผู้นำเข้าหรือไม่
 - ฉ) หากประเทศผู้นำเข้ามีข้อกังวลเกี่ยวกับข้อเสนอที่ยื่นมาควรแจ้งข้อกังวลไปยังประเทศผู้ส่งออกอย่าง

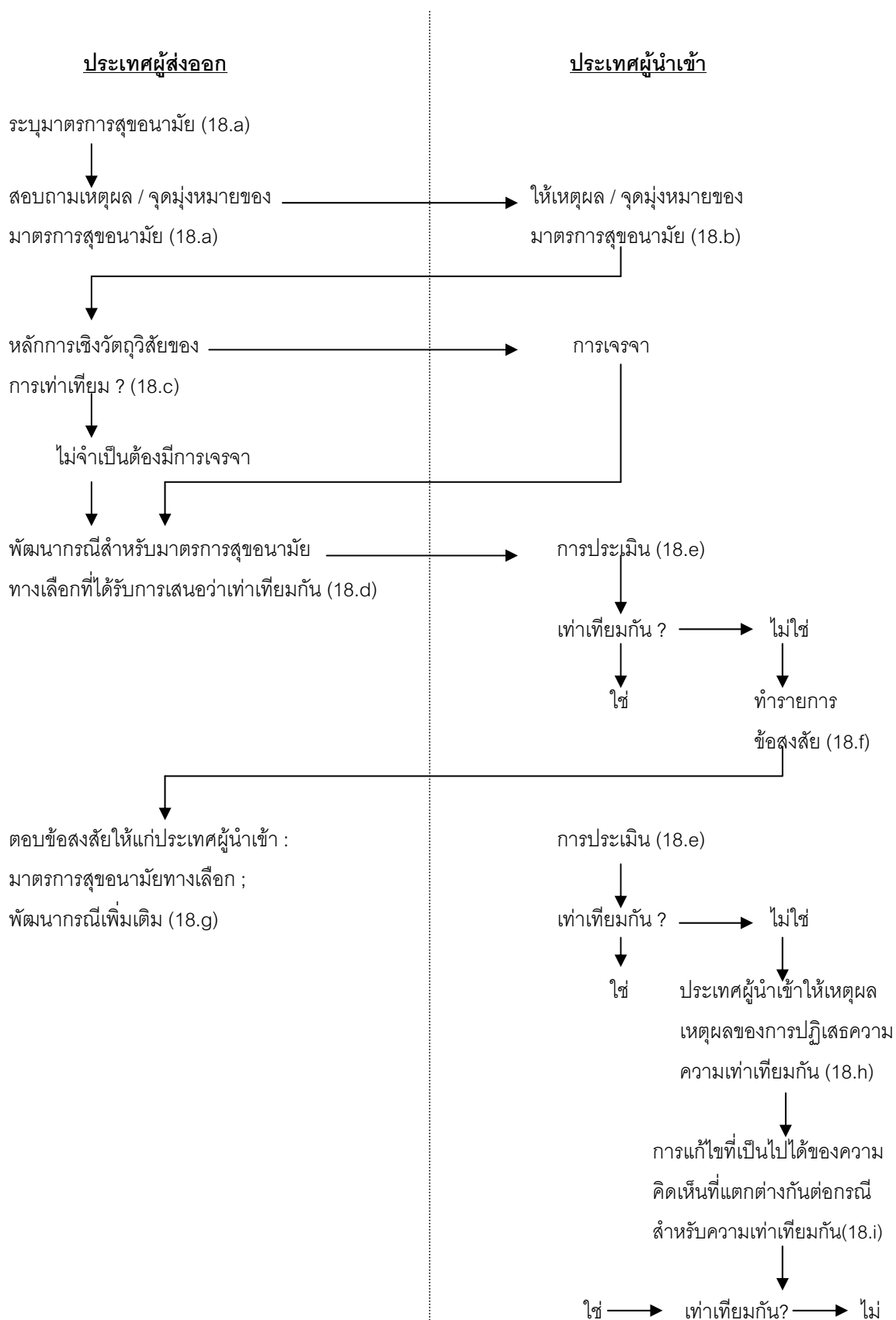
รวดเร็วที่สุด และควรให้รายละเอียดถึงเหตุผลของข้อกังวลด้วย ถ้าเป็นไปได้ประเทศผู้นำเข้าควรแนะนำถึงวิธีการแก้ไขปัญหาคือข้อกังวลด้วย

- ข) ประเทศผู้ส่งออกควรตอบข้อกังวลโดยการให้ข้อมูลเพิ่มเติม ทำการแก้ไขข้อเสนหรือดำเนินการอย่างอื่นตามความเหมาะสม
- ช) ประเทศผู้นำเข้าแจ้งแก่ประเทศผู้ส่งออกถึงการตัดสินใจของตนภายในระยะเวลาที่เหมาะสม และให้เหตุผลของการตัดสินใจถ้าการตัดสินใจนั้นระบุว่ามาตรการสุขอนามัยไม่เท่าเทียมกันนั้นคือ ไม่สามารถบรรลุถึงระดับการคุ้มครองสุขอนามัยที่เหมาะสมของประเทศผู้นำเข้า
- ฅ) ควรพยายามแก้ไขความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับการตัดสินใจเสนอในระหว่างกระบวนการหรือว่าในขั้นตอนสุดท้าย

ส่วนที่ 8 - การตัดสินใจ

19. การตัดสินใจความเท่าเทียมกันโดยประเทศผู้นำเข้าควรมีพื้นฐานอยู่บนกระบวนการวิเคราะห์ที่โปร่งใสซึ่งปราศจากอคติและมีความสม่ำเสมอ และรวมถึงมีการปรึกษาหารือกับทุกฝ่ายที่ให้ความสนใจในขอบเขตที่ปฏิบัติได้และเหมาะสม
20. การตัดสินใจความเท่าเทียมกันของมาตรการสุขอนามัยควรพิจารณาถึง:
 - ก) ประสิทธิภาพ ความรู้ และความเชื่อมั่นในระบบการตรวจสอบและการรับรองอาหารของประเทศผู้ส่งออก (ดูส่วนที่ 5)
 - ข) ข้อมูลสนับสนุนที่ส่งมาโดยประเทศผู้ส่งออก
 - ค) การวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ระหว่างมาตรการสุขอนามัยของประเทศผู้ส่งออกกับการบรรลุถึงระดับการคุ้มครองที่เหมาะสมของประเทศผู้นำเข้าตามที่ได้แสดงไว้ในเรื่องหลักการเชิงวัตถุวิสัยของการเปรียบเทียบ (ดูส่วนที่ 6)
 - ง) ควรระบุตัวแปร (ปัจจัย) นั้นไว้ในเชิงปริมาณในขอบเขตเท่าที่ทำได้
 - จ) ความเพียงพอของการอธิบายในเชิงคุณภาพในกรณีที่ระดับของการควบคุมอันตรายในอาหารไม่ถูกแสดงเป็นปริมาณ
 - ฉ) การพิจารณาถึงความผันแปรและที่มาของความไม่แน่นอนของข้อมูล
 - ช) การพิจารณาถึงผลสุดท้ายที่คาดว่าจะมีทั้งหมดต่อสุขภาพของคนจากการใช้มาตรการสุขอนามัยที่ระบุไว้ของประเทศผู้ส่งออก
 - ฌ) เอกสารของคณะกรรมการโคเด็กซ์ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นความปลอดภัยของอาหารที่กำลังอยู่ภายใต้การพิจารณา
21. ภายหลังจากการตัดสินใจความเท่าเทียมกัน ประเทศผู้ส่งออกและประเทศผู้นำเข้าควรให้คำแนะนำซึ่งกันและกันโดยทันทีถึงการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในโครงการสนับสนุนและโครงสร้างพื้นฐานขององค์กรที่อาจมีผลต่อการตัดสินใจความเท่าเทียมกันที่มีอยู่เดิม

**แผนผังอย่างง่ายสำหรับการตัดสินความเท่าเทียมกัน
(แต่ละขั้นตอนอาจถูกกล่าวซ้ำ)**

**แนวทางปฏิบัติสำหรับการพัฒนาความตกลงด้านความเท่าเทียมกัน
ที่เกี่ยวข้องกับระบบการตรวจสอบและรับรองอาหารที่นำเข้าและส่งออก**
CAC/GL 34-1999¹

ส่วนที่ 1 - ขอบเขต

1. 1. เอกสารฉบับนี้เป็นแนวทางปฏิบัติให้แก่อำนาจที่ประสงค์จะ เข้าร่วมความตกลงระดับทวิภาคี หรือพหุภาคีด้านความเท่าเทียมกันที่เกี่ยวข้องกับระบบการตรวจสอบและการรับรองสินค้าอาหารนำเข้าและส่งออก ความตกลงดังกล่าวอาจเป็นตราสารที่ต้องปฏิบัติตามในลักษณะของ “ความตกลงระหว่างชาติ” ภายใต้การประชุม เวียนนาเรื่องกฎหมายสนธิสัญญา หรืออาจเป็นการจัดทำข้อตกลงที่มีความเป็นทางการน้อยกว่า เช่น บันทึกความ เข้าใจ

2.

ส่วนที่ 2 - คำจำกัดความ

1. 2. **การตรวจสอบประเมิน (Audit)** คือ การตรวจสอบที่เป็นระบบและมีอิสระในการทำงาน เพื่อ ตัดสินว่ากิจกรรมทั้งหลายและผลที่เกิดจากกิจกรรมนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้²

2.

3. 3. **การรับรอง (Certification)** คือ กระบวนการที่ซึ่งคณะกรรมการรับรองของทางการหรือคณะ กรรมการรับรองที่เป็นที่ยอมรับอย่างเป็นทางการให้การยืนยันอย่างเป็นทางการเป็นลายลักษณ์อักษรหรือเทียบเท่าว่าอาหาร หรือระบบการควบคุมอาหารนั้นเป็นไปตามข้อกำหนด การรับรองอาหารนั้นอาจตั้งอยู่บนพื้นฐานของขอบเขตของ กิจกรรมการตรวจสอบ ซึ่งอาจรวมถึงการตรวจสอบทางเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง และการตรวจสอบระบบการประกัน คุณภาพ และการตรวจผลิตภัณฑ์สุดท้ายตามความเหมาะสม

4.

5. 4. **ระบบการรับรอง (Certification system)** หมายถึง ระบบการรับรองของทางการหรือที่เป็นที่ ยอมรับอย่างเป็นทางการ

6.

7. 5. **ความเท่าเทียมกัน (Equivalence)** คือ ความสามารถของระบบตรวจสอบดูแลและระบบการ รับรองที่แตกต่างกันในการบรรลุถึงวัตถุประสงค์เดียวกัน³

8.

¹ แนวทางปฏิบัติของโคเด็กซ์สำหรับการพัฒนาของความตกลงด้านความเท่าเทียมกันที่เกี่ยวข้องกับระบบการตรวจสอบดูแลและระบบ การรับรองการนำเข้าและส่งออกสินค้าอาหาร ได้รับการอนุมัติโดยคณะกรรมการโคเด็กซ์ในการประชุมของคณะกรรมการ ครั้งที่ 23 ค.ศ. 1999 แนวทางปฏิบัติเหล่านี้ถูกส่งไปยังชาติสมาชิก และสมาชิกร่วมของ FAO และ WHO ทั้งหมดเพื่อเป็นเอกสารให้คำแนะนำและเป็นความรับผิดชอบ ของรัฐบาลที่จะตัดสินใจว่าจะใช้ประโยชน์จากแนวทางปฏิบัติอย่างไร

² คณะกรรมการโคเด็กซ์: หลักการสำหรับการตรวจสอบดูแลและการรับรองการนำเข้าและส่งออกสินค้าอาหาร (CAC/GL 20-1995)

³ คณะกรรมการโคเด็กซ์: แนวทางปฏิบัติสำหรับการวางแผน การดำเนินการ การประเมินและการให้ความเชื่อถือของระบบ การตรวจสอบดูแล และการรับรองการนำเข้าและส่งออกสินค้าอาหาร (CAC/GL 26-1997)

9. 6. **การตรวจสอบดูแล (Inspection)** คือ การตรวจสอบอาหารหรือระบบควบคุมอาหาร วัตถุประสงค์ในการแปรรูปและการจำหน่าย รวมทั้งการทดสอบผลผลิตที่ได้ระหว่างกระบวนการและผลผลิตสุดท้าย เพื่อที่จะพิสูจน์ยืนยันว่าสิ่งเหล่านี้เป็นไปตามข้อกำหนด²
- 10.
11. 7. **ระบบการตรวจสอบดูแล (Inspection system)** หมายถึง ระบบการตรวจสอบดูแลของทางการและที่ได้รับการยอมรับอย่างเป็นทางการ
- 12.
13. 8. **ระบบการตรวจสอบดูแลที่เป็นทางการและระบบการรับรองที่เป็นทางการ (Official inspection systems and official certification systems)** คือ ระบบที่บริหารโดยหน่วยงานของรัฐบาลที่มีอำนาจเด็ดขาดในการออกข้อกำหนดหรือข้อบังคับหรือทั้งสองอย่าง²
- 14.
15. 9. **ระบบการตรวจสอบที่ได้รับการยอมรับอย่างเป็นทางการและระบบการรับรองที่ได้รับการยอมรับอย่างเป็นทางการ (Official recognized inspection systems and officially recognized certification systems)** คือ ระบบที่ได้รับการเห็นชอบหรือยอมรับอย่างเป็นทางการโดยหน่วยงานของรัฐบาลที่มีอำนาจในการตัดสินใจ
- 16.
17. 10. **ข้อกำหนด (Requirements)** คือ เกณฑ์ที่กำหนดขึ้นโดยหน่วยงานของรัฐบาลที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการค้าอาหารโดยครอบคลุมถึงการคุ้มครองสาธารณสุข การคุ้มครองผู้บริโภคและเงื่อนไขของการค้าอย่างยุติธรรม
- 18.

ส่วนที่ 3 - เป้าหมายของความตกลง

1. 11. ประเทศ⁴ อาจต้องการเข้าร่วมในความตกลง⁵ ที่เกี่ยวกับระบบการตรวจสอบดูแลและการรับรองการนำเข้าและส่งออกสินค้าอาหารเพื่อที่จะ :
 2. a) (a) จัดหาวิธีการที่เสริมขึ้นมาเพื่อยืนยันว่าผลิตภัณฑ์ที่ส่งออกนั้นเป็นไปตามข้อกำหนดของประเทศผู้นำเข้า
 - b)
 - c) (b) จัดความซ้ำซ้อนของกิจกรรม และใช้ทรัพยากรที่รวบรวมไว้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล
 - d)
 - e) (c) จัดหาคลังสำหรับการแลกเปลี่ยนความร่วมมือด้านความรู้ความชำนาญ ความช่วยเหลือและข้อมูลเพื่อที่ช่วยยืนยันและเพิ่มพูนความสอดคล้องในการปฏิบัติตามข้อกำหนด

⁴ เพื่อจุดมุ่งหมายของแนวทางปฏิบัติดังกล่าวนี้ "ประเทศ" รวมถึงองค์การด้านการบูรณาการทางเศรษฐกิจของภูมิภาคที่กลุ่มประเทศมอบอำนาจให้ดูแลในส่วนที่เกี่ยวกับระบบการตรวจสอบดูแลและระบบการรับรองการนำเข้าและส่งออกสินค้าอาหาร และ/หรือการเจรจาความตกลงด้านความเท่าเทียมกันกับประเทศอื่นๆ

⁵ ดูส่วนที่ 1 – ขอบเขต แม้ว่าในแนวทางปฏิบัติฉบับนี้กล่าวถึง "ประเทศ" และ "ความตกลง" แต่ในหลายๆ กรณีหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบจะเข้าร่วมความตกลงหรือการจัดทำข้อตกลงอื่นๆ

f)

1. 12. โดยทั่วไปแล้วไม่มีเจตนาที่จะให้ความตกลงด้านความเท่าเทียมกันเป็นเงื่อนไขสำหรับการค้าแต่เป็นวิธีการสำหรับการยืนยันว่าข้อกำหนดของประเทศผู้นำเข้านั้นเป็นไปโดยมีการกีดกันทางการค้าน้อยที่สุด ตัวอย่างเช่น ความตกลงดังกล่าวอาจมีผลให้ประเทศผู้นำเข้าลดจำนวนและความถี่ของการตรวจทางกายภาพหรือการสุ่มตัวอย่างเพื่อทดสอบกับสารมาตรฐาน หรือเพื่อหลีกเลี่ยงการรับรองเพิ่มเติมในประเทศที่มาของสินค้า
- 2.

ส่วนที่ 4 – ขอบเขตและประเภทของความตกลง

1. 13. แนวทางปฏิบัติในที่มีเจตนาที่จะครอบคลุมทั้งความตกลงแบบทวิภาคีและพหุภาคี ความตกลงดังกล่าวอาจครอบคลุมการค้าตามแนวทาง(directions)ของประเทศหนึ่งหรือของทั้งสองประเทศที่เป็นคู่ค้าระหว่างกัน
- 2.
3. 14. ตามที่ตกลงกันโดยทุกฝ่าย ความตกลงด้านความเท่าเทียมกันซึ่งครอบคลุมถึงระบบของการควบคุมและการรับรองอาจเกี่ยวข้องกับด้านต่างๆ ของความปลอดภัยทางอาหารหรือข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องสำหรับอาหาร ความตกลงดังกล่าวอาจมีขอบเขตจำกัดเฉพาะเรื่องของการค้าหรือเฉพาะผลิตภัณฑ์ ความตกลงดังกล่าวอาจเป็นกรณีที่มีความเท่าเทียมถูกกำหนดขึ้นอย่างสอดคล้องกับข้อกำหนดบางประการหรือทั้งหมด
- 4.
5. 15. ความตกลงด้านความเท่าเทียมกันอาจรวมถึงข้อกำหนดสำหรับใบรับรองหรือรูปแบบอื่นๆ ของการรับรองผลิตภัณฑ์ที่ซื้อขายกันโดยเฉพาะ หรืออาจเป็นการกำหนดการยกเลิกใบรับรองหรือรูปแบบอื่นๆ ของการรับรอง⁶
- 6.

ส่วนที่ 5 - ข้อพิจารณาก่อนการเข้าร่วมการปรึกษาหารือทวิภาคีหรือพหุภาคี

1. 16. ประเทศผู้นำเข้าพิจารณาและตัดสินใจว่ามาตรการของประเทศผู้ส่งออกเป็นไปตามข้อกำหนดของประเทศผู้นำเข้าหรือไม่ อย่างไรก็ตามการตัดสินใจ ต้องทำตามหลักการของเกณฑ์ทางวัตถุประสงค์ (on the basis of objectives criteria)
- 2.
3. 17. โดยทั่วไป การพัฒนาความตกลงต้องการทรัพยากรจำนวนมาก ดังนั้นประเทศผู้ส่งออกและผู้นำเข้าจึงจำเป็นต้องกำหนดลำดับความสำคัญสำหรับการปรึกษาหารือที่จะนำมาสู่การพัฒนาความตกลงโดยยอมรับถึงการมีทรัพยากรที่จำกัดสำหรับการดำเนินการประเมินที่จำเป็น ซึ่งลำดับความสำคัญดังกล่าวไม่ควรขัดแย้งกับสิทธิและพันธกรณีขององค์การการค้าโลก
- 4.
5. 18. ประเทศอาจปรารถนาที่จะพิจารณาประเด็นต่อไปนี้เป็นบางประเด็นหรือทั้งหมดในการกำหนดลำดับความสำคัญ

- a) (a) ควรให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกแก่ผลิตภัณฑ์บางประเภทหรือไม่เนื่องจากผลิตภัณฑ์นั้นก่อให้เกิด ปัญหาทางสาธารณสุข
 - c) (b) มีการค้าที่มีความนัยสำคัญระหว่างประเทศผู้ส่งออกและประเทศผู้นำเข้าสำหรับผลิตภัณฑ์ที่จะเป็นประเด็นของความตกลงหรือไม่ และความตกลงระหว่างสองประเทศจะช่วยอำนวยความสะดวกแก่การค้าหรือไม่
 - d)
 - e) (c) ดูเหมือนว่าประเทศผู้ส่งออกมีโครงสร้างพื้นฐานและทรัพยากรเพียงพอที่จะดำรงระบบการควบคุมที่เหมาะสมหรือไม่
 - f)
 - g) (d) ผลิตภัณฑ์ของประเทศผู้ส่งออกมีอัตราส่วนของการไม่เป็นไปตามข้อกำหนดของประเทศผู้นำเข้าหรือไม่
 - h)
 - i) (e) ประเทศผู้ส่งออกยอมรับและปฏิบัติตามกฎของโคเด็กซ์เรื่อง จรรยาบรรณของการค้าอาหารระหว่างประเทศหรือไม่
 - j)
 - k) (f) อันเนื่องมาจากผลของความตกลง ทรัพยากรที่สำคัญได้รับการอนุรักษ์ไว้หรือไม่
 - l)
1. 19. ประเทศที่เข้าร่วมการปรึกษาหารือในเรื่องความตกลงด้านความเท่าเทียมกันควรเตรียมการเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่การประเมินและการทวนสอบกิจกรรมทั้งก่อนหน้าและภายหลังการสรุปความตกลง⁷
 - 2.
 3. 20. ประเทศที่ยังไม่พร้อมที่จะเข้าร่วมในความตกลงด้านความเท่าเทียมกันอาจปรารถนาที่จะเข้าร่วมทำงานในด้านการพัฒนาความตกลงดังกล่าว ในระหว่างสิ่งอื่นๆ การแลกเปลี่ยนข้อมูล การร่วมมือกัน การประสานงานทางวิชาการ และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบการควบคุมอาหาร อาจเป็นรากฐานสำหรับการพัฒนาความตกลงได้ต่อไป ประเทศผู้นำเข้าที่พัฒนาแล้วควรพิจารณาการให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่ประเทศผู้ส่งออกที่เป็นประเทศกำลังพัฒนา เพื่อก่อตั้งระบบที่ช่วยให้สินค้าอาหารส่งออกสามารถเป็นไปตามข้อกำหนดของประเทศผู้นำเข้าและเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาความตกลงด้านความเท่าเทียมกัน
 - 4.

ส่วนที่ 6 - การริเริ่มการปรึกษาหารือเพื่อนำไปสู่ความตกลงด้านความเท่าเทียมกัน

1. 21. ประเทศผู้ริเริ่มการเจรจาเพื่อนำไปสู่ความตกลงด้านความเท่าเทียมกันควรระบุถึง :
 - 2.
 - a) (a) ประเภทของความตกลงด้านความเท่าเทียมที่ยื่นเสนอไว้
 - b)
 - c) (b) ผลิตภัณฑ์ (ทั้งหลาย) ที่ถูกรวบคลุม

⁷

ดู CAC/GL 26-1977 สำหรับแนวทางปฏิบัติด้านการดำเนินการประเมินและการพิสูจน์ยืนยันกิจกรรม

- d)
- e) (c) หน่วยงาน (ต่างๆ) ที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบสำหรับผลิตภัณฑ์แต่ละอย่าง และ
- f) (d) ขอบเขตของข้อกำหนดที่ถูกละเมิดไว้ในความตกลง (เช่น สุขภาพและความปลอดภัย ระบบการประกันคุณภาพ การติดฉลาก กล้องของผู้บริโภค เป็นต้น)
- h)
1. 22. ประเทศที่ได้รับการติดต่อดังกล่าวควรให้คำตอบอย่างทันต่อเวลา
 - 2.
 3. 23. ในกรณีที่ประเทศผู้รับการติดต่อดังกล่าวมีความลำบากใจในการให้คำตอบในเชิงบวก ประเทศนั้นควรแถลงถึงเหตุผลและให้ข้อเสนอแนะต่างๆ ที่เกี่ยวข้องที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาความตกลงด้านความเท่าเทียมกันต่อไปในอนาคต
 - 4.
 5. 24. ทั้งสองฝ่ายควรตรวจสอบยืนยันว่ามีหน่วยงานที่รับผิดชอบอย่างถูกต้องตามกฎหมายที่จะดำเนินการปรึกษาหารือและเข้าร่วมความตกลงดังกล่าวได้อย่างต่อเนื่อง

ส่วนที่ 7 - กระบวนการหารือสำหรับความตกลงด้านความเท่าเทียมกัน

1. 25. ในขั้นตอนแรกของกระบวนการหารือ ประเทศผู้นำเข้าควรจัดเตรียมความพร้อมของเนื้อหาของมาตรการควบคุมที่เกี่ยวข้องและระบุถึงวัตถุประสงค์ของมาตรการเหล่านี้ สำหรับมาตรการควบคุมความปลอดภัยของอาหาร ประเทศผู้นำเข้าควรระบุความเสี่ยงต่อสุขภาพที่เสนอไว้ในแต่ละมาตรการ ในกรณีที่อันตรายต่อสุขภาพนั้น (เช่น เชื้อโรคที่มีต้นกำเนิดมาจากอาหาร) เป็นที่รู้กันดีว่ามีเกิดขึ้นในประเทศผู้ส่งออกและไม่มีเกิดขึ้นในประเทศผู้นำเข้า อันตรายเหล่านั้นและมาตรการที่เสนอถึงอันตรายเหล่านั้นควรได้รับการระบุ
- 2.
3. 26. ประเทศผู้ส่งออกควรให้ข้อมูลที่แสดงว่าระบบควบคุมความปลอดภัยของตนนั้นบรรลุถึงวัตถุประสงค์และ/หรือระดับการคุ้มครองของประเทศผู้นำเข้าตามสมควร
4.
 - ความตกลงด้านความเท่าเทียมกันสำหรับมาตรการควบคุมความปลอดภัย (สุขอนามัย) ของอาหาร ผู้นำเข้าการหารือ หลังจากประเทศผู้นำเข้าตัดสินใจว่ามาตรการการควบคุมของประเทศผู้ส่งออก ซึ่งแม้ว่าจะแตกต่างจากมาตรการของประเทศผู้นำเข้าก็บรรลุได้ถึงระดับการคุ้มครองสุขภาพที่เหมาะสมของประเทศผู้นำเข้า
 - ความตกลงด้านความเท่าเทียมกันสำหรับข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องอื่นๆ สำหรับอาหารถูกนำเข้าสู่การหารือ หลังจากประเทศผู้นำเข้าตัดสินใจว่ามาตรการการควบคุมของประเทศผู้ส่งออก ซึ่งแม้ว่าจะแตกต่างจากมาตรการของประเทศผู้นำเข้าก็บรรลุได้ถึงเป้าหมายของประเทศผู้นำเข้า
5. 27. การพัฒนาความตกลงด้านความเท่าเทียมกันถูกทำให้ง่ายขึ้น โดยการใช้มาตรการ ข้อเสนอแนะ และแนวทางปฏิบัติของโคเด็กซ์โดยทั้งสองฝ่าย
- 6.
7. 28. เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่กระบวนการหารือ ควรมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลในด้านต่อไปนี้อย่างเหมาะสม
- 8.

- a) (a) โครงร่างกฎหมาย โดยรวมถึงตัวบทของกฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ซึ่งให้พื้นฐานทางกฎหมายสำหรับการใช้ระบบควบคุมอาหารที่เป็นประเด็นสำคัญของความตกลง⁸ ได้เหมือนกันและสม่ำเสมอ
- b)
- c) (b) แผนการการควบคุมและการดำเนินงาน โดยรวมถึงตัวบทของมาตรการที่เกี่ยวข้องโดยตรงของประเทศผู้ส่งออก ซึ่งกำลังจะเป็นประเด็นสำคัญของความตกลง และสิ่งอื่นๆ อีกที่เกี่ยวข้องกับแผนการการควบคุมและการดำเนินการ
- d)
- e) (c) เกณฑ์การตัดสินและการปฏิบัติ⁹
- f)
- g) (d) อุปกรณ์อำนวยความสะดวก เครื่องมือ การขนส่ง และการคมนาคม อีกทั้งข้อมูลพื้นฐานและคุณภาพน้ำ¹¹
- h)
- i) (e) ห่วงปฏิบัติการ โดยรวมถึงข้อมูลด้านการประเมินผล และ/หรือการให้ความเชื่อถือของห้องปฏิบัติการและหลักฐานที่แสดงว่าห้องปฏิบัติการเหล่านั้นใช้เทคนิคการประกันคุณภาพซึ่งเป็นที่ยอมรับของสากล¹²
- j)
- k) (f) รายละเอียดของระบบของประเทศผู้ส่งออกสำหรับการรับรองการตรวจสอบแลที่มีความสามารถและมีคุณสมบัติถูกต้องตามเกณฑ์โดยดูจากการฝึกอบรมที่เหมาะสม การรับรอง และการให้อำนาจแก่บุคลากรทำหน้าที่ตรวจสอบแล และจำนวนและการกระจายของผู้ตรวจสอบ
- l)
- m) (g) รายละเอียดของขั้นตอนสำหรับการตรวจสอบระบบที่ดำเนินการโดยรัฐบาลของประเทศผู้ส่งออก ซึ่งรวมถึงการรับรองถึงความซื่อสัตย์ และการไม่มีความขัดแย้งของบุคลากรที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ¹⁴
- n)
- o) (h) รายละเอียดของโครงสร้างและการปฏิบัติงานของระบบแจ้งเตือนเร่งด่วน (rapid alert systems) ในประเทศผู้ส่งออก
- p)
1. 29. ประเทศอาจประสงค์ที่จะจัดทำตาราง side-by-side เพื่อจัดระเบียบของข้อมูลที่กำลังกล่าวมาข้างต้นและระบุความแตกต่างระหว่างระบบควบคุมของทั้งสองประเทศ
 - 2.
 3. 30. ประเทศผู้นำเข้าและประเทศผู้ส่งออกควรระบุกระบวนการสำหรับการพิจารณาถึงความแตกต่างในด้านมาตรการ/ข้อกำหนด

⁸ ดูวรรค 20 –23 ใน CAC/GL 26-1997

⁹ ดูวรรค 24 –29 ใน CAC/GL 26-1997

¹⁰ ดูวรรค 30 –37 ใน CAC/GL 26-1997

¹¹ ดูวรรค 38 –40 ใน CAC/GL 26-1997

¹² ดูวรรค 41 –42 ใน CAC/GL 26-1997

¹³ ดูวรรค 43 ใน CAC/GL 26-1997

¹⁴ ดูวรรค 47 และ 52 – 57 ใน CAC/GL 26-1997

- 4.
5. 31. ผู้แทนจากประเทศผู้นำเข้าควรมีโอกาสที่จะทำให้ตนเองพอใจว่าระบบการควบคุมของประเทศผู้ส่งออกดำเนินการตามที่ได้วางโครงร่างไว้ ซึ่งสิ่งดังกล่าวสามารถทำให้สำเร็จได้โดยการประเมินที่เหมาะสมและทวนสอบกระบวนการตามที่กล่าวไว้ในส่วนที่ 9 และในภาคผนวกที่เกี่ยวข้องของแนวทางปฏิบัติสำหรับการวางแผนการดำเนินการ การประเมิน และการให้ความเชื่อถือของระบบการตรวจสอบดูแลและการรับรองสินค้าอาหารที่นำเข้าและส่งออก
- 6.
7. 32. ประเทศที่มีส่วนร่วมในความตกลงควรกำหนดขั้นตอนปฏิบัติงานเพื่อ:
8.
 - a) (a) ตรวจสอบและทวนสอบอย่างเป็นระยะๆ ว่าความเท่าเทียมนั้นยังคงมีอยู่ภายหลังการสรุปความตกลงด้านความเท่าเทียมกันแล้ว และ
 - b)
 - c) (b) แก้ไขปัญหาต่างๆ ที่ถูกระบุระหว่างการตรวจสอบและการทวนสอบ
 - d)
1. ขั้นตอนการแก้ไขปัญหาคควรถูกพัฒนาขึ้น โดยรวมถึงบทบัญญัติสำหรับประเทศผู้ส่งออกในการตรวจสอบผลิตภัณฑ์อีกครั้งเพื่อพิสูจน์ว่าประเทศผู้ส่งออกได้แก้ไขข้อบกพร่องของงานแล้ว
- 2.
3. 33. ประเทศผู้มีส่วนร่วมในความตกลงควรปรึกษากันและตัดสินใจว่าควรหรือไม่ควรที่ความตกลงด้านความเท่าเทียมกันจะรวมถึงบทบัญญัติสำหรับการใช้รายชื่อของสถานประกอบการที่ได้แสดงให้เห็นแล้วว่ายินยอมปฏิบัติตามมาตรการควบคุมของประเทศผู้ส่งออกเพื่อเพิ่มเติมหรือใช้แทนใบรับรอง ประเทศผู้นำเข้าสามารถใช้รายชื่อของสถานประกอบการเพื่อตรวจสอบติดตามการขนส่งสินค้าที่นำเข้าได้ ประเทศผู้ส่งออกจะรับผิดชอบในการจัดเตรียมรายชื่อและปรับปรุงให้ทันสมัยเมื่อสมควรให้แก่ประเทศผู้นำเข้า ประเทศผู้นำเข้ายังคงมีสิทธิที่จะปฏิเสธการนำเข้าสินค้าจากสถานประกอบการและมีสิทธิที่จะทำความตกลงกับประเทศผู้ส่งออกในการคัดชื่อของสถานประกอบการออกจากรายชื่อ โดยให้เหตุผลประกอบด้วย
- 4.
5. 34. ประเทศผู้มีส่วนร่วมในความตกลงควรเห็นด้วยกับขั้นตอนการปฏิบัติสำหรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลในกรณีภาวะฉุกเฉินของการควบคุมอาหาร¹⁵
- 6.
7. 35. ประเทศผู้มีส่วนร่วมในความตกลงควรเห็นด้วยกับขั้นตอนการปฏิบัติ เพื่อทำตามในกรณีที่พบว่าสินค้าอาหารที่ส่งมานั้นไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในความตกลงด้านความเท่าเทียมกัน
- 8.
9. 36. ประเทศผู้มีส่วนร่วมในความตกลงควรเห็นพ้องกับขั้นตอนการปฏิบัติสำหรับการยุติความตกลงในกรณีที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่พอใจที่เงื่อนไขของความตกลงที่กำลังเผชิญอยู่
- 10.
11. 37. เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นของประชาชนในความตกลง ในขณะที่ยังคงไว้ซึ่งการเก็บรักษาความลับ

15

ดูแนวทางปฏิบัติของโคเด็กซ์สำหรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลในภาวะฉุกเฉินของการควบคุมอาหาร (CAC/GL19-1995)

ตามกฎหมาย หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบที่เกี่ยวข้องของประเทศที่มีความเคร่งครัดในเรื่องนี้ควรให้โอกาสแก่ประชาชนซึ่งรวมถึงผู้บริโภค อุตสาหกรรม และผู้อื่นที่ให้ความสนใจ ในการวิพากษ์วิจารณ์ถึงเนื้อหาของความตกลงที่ยื่นเสนอไปในเวลาที่เหมาะสม¹⁶

12.

ส่วนที่ 8 - การศึกษานำร่อง

1. 38. ก่อนที่จะเข้าร่วมความตกลง หน่วยงานที่รับผิดชอบในประเทศผู้นำเข้าและประเทศส่งออกอาจเห็นด้วยที่จะทำการศึกษาทดลองหรือนำร่อง

2

3. 39. ร่างความตกลงและอนุสัญญาในการศึกษานำร่องอาจรวมถึง แต่ไม่จำกัดอยู่เพียงข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับ

4.

a) (a) ลักษณะ และกรอบระยะเวลาของโครงการทดลอง

b)

c) (b) บทบาทและความสามารถของรัฐบาลและองค์กรเอกชนที่เป็นที่ยอมรับของทางราชการที่เกี่ยวข้อง

d)

e) (c) ขั้นตอนการปฏิบัติสำหรับการตรวจสอบดูแลและการรับรอง

f)

g) (d) ขั้นตอนการปฏิบัติ และความถี่ของการตรวจสอบ

h)

i) (e) ลักษณะของการฝึกอบรมหรือความต้องการข้อมูล

j)

ส่วนที่ 9 - การร่างความตกลง

1. 41. การประกาศให้ทราบถึงความตกลง หรือเนื้อหาของความตกลงควรถูกจัดพิมพ์โดยรัฐบาลผู้ลงนาม เนื้อหาของความตกลงควรถูกจัดทำไว้ให้เป็นประโยชน์แก่ประชาชนของแต่ละประเทศในภาษาที่เป็นทางการของประเทศนั้นๆ

2.

3. 42. หลังจากที่มีความตกลงมีผลเริ่มใช้ แต่ละฝ่ายควรแจ้งไปยังอีกฝ่ายหรือฝ่ายอื่นๆ โดยทันทีถึงมาตรการที่ยื่นเสนอใหม่หรือได้รับการทบทวน ซึ่งเกี่ยวข้องกับ ความตกลง

ภาคผนวก A

สาระของความตกลงด้านความเท่าเทียมกัน

ข้อมูลต่อไปนี้นี้อาจถูกรวมอยู่ในความตกลงด้านความเท่าเทียมกันตามความเหมาะสม

- (a) ชื่อเรื่อง: ชื่อของความตกลงอาจเปลี่ยนแปลงได้ ขึ้นอยู่กับความชอบและข้อเรียกร้องทางกฎหมายของผู้มีส่วนในความตกลง
- (b) ผู้ที่เข้าร่วม: ชื่อของผู้ที่เข้าร่วมในความตกลงระดับทวิภาคีหรือพหุภาคี
- (c) จุดมุ่งหมาย: การแถลงสั้นๆ ถึงจุดมุ่งหมายเฉพาะของความตกลง
- (d) ขอบเขต: การระบุถึงผลิตภัณฑ์และมาตรการที่เป็นประเด็นของความตกลง บันทึกการยกเว้นในกรณีที่เป็น
- (e) คำจำกัดความ: ให้คำจำกัดความของเงื่อนไขในความตกลงตามที่จำเป็น ในที่ที่ทำได้ควรใช้คำจำกัดความที่กำหนดไว้ในเอกสารของ WTO และ Codex
- (f) พันธกรณีที่สำคัญ: การพรรณนาอย่างครอบคลุมถึงพันธกรณีและความรับผิดชอบพิเศษของผู้มีส่วนร่วมแต่ละฝ่าย
- (g) หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ: ชื่อของหน่วยงานราชการแต่ละแห่งที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติตามความตกลง
- (h) ข้อสรุปความเท่าเทียมกัน: การแถลงถึงระบบควบคุมหรือส่วนของระบบที่ได้พบว่าเท่าเทียมกันโดยฝ่ายผู้นำเข้าในความตกลง
- (i) บทบัญญัติการประเมินและการทบทวน: การบรรยายถึงวิธีการที่พิสูจน์ยืนยันการปฏิบัติตามข้อกำหนดของความตกลง โดยรวมถึงขั้นตอนการตรวจสอบ และ/หรือบทบัญญัติสำหรับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการใช้ประโยชน์จากบุคคล (ฝ่าย) ที่สามซึ่งเป็นที่ยอมรับอย่างเป็นทางการ (ได้แก่ หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบของประเทศที่ไม่ได้ลงนามในความตกลงที่ยอมรับอย่างเป็นทางการ) แผนการของการดำเนินการทบทวนต่อไปควรได้รับการอธิบายไว้อย่างชัดเจน
- (j) เกณฑ์สำหรับการรับรอง: เมื่อใบรับรองเป็นส่วนหนึ่งของความตกลงเพื่อเป็นไปตามเงื่อนไข หน่วยงานที่รับผิดชอบของประเทศผู้ส่งออกและประเทศผู้นำเข้าควรจัดทำรายการของเกณฑ์มาตรฐานตามคุณสมบัติ เพื่อตัดสินว่าผลิตภัณฑ์นั้นเป็นไปตามมาตรฐานของประเทศผู้นำเข้าหรือไม่
- (k) การจัดเก็บตัวอย่าง: การลงรายการลำดับขั้นตอนของการอ้างอิงและตัวอย่างที่ประเทศผู้นำเข้า และ/หรือประเทศผู้ส่งออกจะใช้สำหรับการทดสอบและ/หรือการออกไปรับรอง
- (l) วิธีวิเคราะห์และวิธีการอื่นๆ: การลงรายการตามลำดับขั้นตอนของวิธีและความเท่าเทียมกัน ซึ่งหน่วยงานรับผิดชอบที่มีส่วนร่วมในความตกลงจะใช้เพื่อตัดสินถึงการเป็นไปตามความตกลงของผลิตภัณฑ์ที่อยู่ภายใต้ความตกลง
- (m) ขั้นตอนการบริหาร: ขั้นตอนและการแนะนำสำหรับการดำเนินการและการใช้ความตกลงในทางปฏิบัติ
- (n) การแลกเปลี่ยนข้อมูลและการให้ความร่วมมือ: การทำรายการประเภทของการแบ่งปันความรู้ความชำนาญ การให้ความช่วยเหลือ และการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่จะช่วยยืนยันถึงคุณภาพและความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ที่ครอบคลุมโดยความตกลง
- (o) ความโปร่งใส: การพรรณนาถึงประเภทของข้อมูลที่จะแลกเปลี่ยนกันตามปกติ โดยรวมถึงแต่ไม่

จำกัดเพียง กฎหมายและมาตรฐานที่ได้รับการทบทวน ผลการตรวจวิเคราะห์และผลของการตรวจสอบดูแล

- (p) *การประกาศ:* การพรรณนาถึงประเภทของข้อมูลที่ควรแลกเปลี่ยนกันตามปกติ การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ที่เป็นสินค้า สถานการณ์ซึ่งมีการระบุถึงความเสี่ยงต่อสุขภาพอย่างร้ายแรงที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ที่เป็นสินค้า และขั้นตอนต่างๆ ที่ได้กระทำไปเพื่อแก้ไขสถานการณ์ดังกล่าว
- (q) *การระงับกรณีพิพาท:* การบรรยายถึงขั้นตอนของการปรึกษาหารือ คณะกรรมการร่วม และ/หรือกลไกอื่นๆ ที่ควรใช้โดยผู้มีส่วนร่วมเพื่อการแก้ไขกรณีพิพาทที่อยู่ภายใต้ความตกลง ขั้นตอนและกลไกดังกล่าวไม่ควรจำกัดสิทธิและหน้าที่ของฝ่ายที่อยู่ใต้ความตกลงขององค์การการค้าโลก
- (r) *เจ้าหน้าที่ผู้ประสานงาน:* สำหรับแต่ละหน่วยงานที่รับผิดชอบที่รวมอยู่ในความตกลง ควรมีเจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานอย่างน้อยหนึ่งคนโดยระบุ ยศ/ตำแหน่ง ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ หมายเลขโทรสาร และที่อยู่ของไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์
- (s) *การเริ่มมีผลบังคับใช้:* วันที่ซึ่งบทบัญญัติของความตกลงเริ่มมีผลบังคับใช้
- (t) *การทบทวน การดัดแปลง และการยุติ:* วิธีของการทบทวน การดัดแปลง และการยุติความตกลง
- (u) *การลงนาม:* ลายเซ็น ตำแหน่ง และชื่อของเจ้าหน้าที่ผู้แทนของหน่วยงานที่รับผิดชอบซึ่งมีส่วนร่วมในความตกลง และวันที่ของการลงนาม

**แนวทางปฏิบัติสำหรับการประเมินความสามารถของห้องปฏิบัติการทดสอบที่
เกี่ยวข้องกับการควบคุมการนำเข้าและส่งออกอาหาร
CAC/GL 27-1997¹**

ขอบเขต

1. แนวทางปฏิบัตินี้ให้กรอบการปฏิบัติงานสำหรับการดำเนินการของมาตรการประกันคุณภาพ เพื่อที่จะประกัน (รับรอง) ความสามารถของห้องปฏิบัติการทดสอบที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการนำเข้าและส่งออกอาหาร
2. แนวทางปฏิบัตินี้มีเจตนาเพื่อช่วยประเทศในการประยุกต์ใช้ข้อกำหนดสำหรับการค้าด้านอาหาร เพื่อที่จะคุ้มครองผู้บริโภคและอำนวยความสะดวกทางการค้า

ข้อกำหนด

3. ห้องปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการนำเข้าและส่งออกอาหารควรปฏิบัติตามเกณฑ์คุณภาพดังต่อไปนี้:
 - ปฏิบัติตามเกณฑ์ทั่วไปสำหรับห้องปฏิบัติการทดสอบที่ระบุไว้ใน ISO/IEC Guide 25:1990 “General requirements for the competence of calibration and testing laboratories”
 - เข้าร่วมในโครงการทดสอบความชำนาญ (Proficiency testing) ด้านการตรวจวิเคราะห์อาหารที่เหมาะสมที่เป็นไปตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ใน “The International Harmonized Protocol for the Proficiency Testing of (Chemical) Analytical Laboratories”, Pufe & Appl. Chem. 65 (1993) 2132 – 2144.
 - ในกรณีที่ได้ให้ใช้วิธีการวิเคราะห์ที่ได้รับการยืนยันความถูกต้องตามหลักการที่กำหนดไว้โดยคณะกรรมการโคเด็กซ์ และ
 - ใช้กระบวนการควบคุมคุณภาพภายใน ดังเช่นที่กล่าวไว้ใน “Harmonized Guidelines for Internal Quality Control in Analytical Chemistry Laboratories” Pure & Appl. Chem. 67 (1995) 649-666.
4. หน่วยงานที่ประเมินห้องปฏิบัติการดังกล่าวข้างต้นควรปฏิบัติตามเกณฑ์ทั่วไปสำหรับการรับรองห้องปฏิบัติการ ดังเช่นตามที่ระบุไว้ใน ISO/IEC Guide 58:1993: “Calibration and testing laboratory accreditation systems – General requirements for operation and recognition”.

¹ แนวทางปฏิบัติของโคเด็กซ์สำหรับการประเมินความสามารถของห้องปฏิบัติการทดสอบที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการนำเข้าและส่งออกอาหารได้รับการอนุมัติโดยคณะกรรมการโคเด็กซ์ในการประชุมครั้งที่ 22 ค.ศ. 1997. แนวทางปฏิบัตินี้ได้ถูกส่งให้แก่ชาติสมาชิกและสมาชิกร่วมของ FAO และ WHO เพื่อเป็นเอกสารแนะนำ และเป็นหน้าที่ของรัฐบาลของแต่ละประเทศที่จะตัดสินใจว่าจะนำแนวทางปฏิบัติไปใช้อย่างไร

ถอดเทปการสัมภาษณ์

สถาบันอาหาร คุณ อรพรรณ แก้วประกายแสงกุล

๑. ก. ได้ทราบรายละเอียดแล้วทุกฉบับ

ข. เกี่ยวข้องทุกข้อ (เกี่ยวกับอาหารนำเข้า-ส่งออก)

GL-20 เกี่ยวข้องในการแบ่งประเภท lab ในนั้น

เกี่ยวข้องในเรื่อง GL-20, GL-27, Risk based เอาผล lab ไปประเมินความเสี่ยง

ค. สถาบันอาหาร

- Risk-based : ทำการสุ่มตัวอย่างอาหาร (เพื่อเผยแพร่ความรู้แก่ผู้บริโภค) ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2541 เก็บตัวอย่างจากตลาดในประเทศ โดยดูจาก event – ข้อกำหนด (ทั้งใน – ต่างประเทศ) เพื่อนำมาพิจารณาความเสี่ยง เช่น เรื่องสี, aflatoxin เขียนเป็นคอลัมน์ลงในไทยรัฐ แต่การสุ่มไม่ได้เป็นตาม risk analysis แต่ขึ้นเฉพาะขั้นตอนการตรวจ เป็นตามการสุ่มที่ถูกต้อง (ตาม CODEX) งบประมาณใช้ของสถาบันเอง สะสมหลายปีเป็น risk base ได้
- เป็น technical support ให้กับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ช่วยในการจัดทำระบบหรือให้คำแนะนำ (ระบบGMP, HACCP, ISO 17025 เป็นต้น) โดยมากเป็นโรงงานขนาดใหญ่และหน่วยงานของภาครัฐ

ง. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

- ห้องปฏิบัติการในประเทศไทยมีเพียงพอแล้วแต่กระจุกตัวอยู่ในกรุงเทพฯและเขตปริมณฑลเท่านั้น ในต่างจังหวัดยังต้องการมากกว่านี้

๒. ก. สัมควร

ข. มีความเป็นไปได้เพราะตอนนี้ทุกหน่วยงานมีศักยภาพพอเพียงแต่ยังไม่ประสานงานกันในรูปแบบที่เป็นรูปธรรมมากนัก ทั้งการเชื่อมกันเองระหว่างหน่วยงานและการเชื่อมต่อกับภาคการส่งออกและนำเข้า (ควรจัดให้มีนโยบายที่ชัดเจนในเรื่องดังกล่าว)

ค. กระทรวงสาธารณสุข มีหน้าที่โดยตรง รวมทั้งภาครัฐต่างๆที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักคณะกรรมการอาหารและยา, กองงานด้านอาหารและยา, กระทรวงเกษตรฯ, กระทรวงพาณิชย์, กรมศุลกากร เป็นต้น

ง. ขาดนโยบายในการเชื่อมโยงระบบเข้าด้วยกัน หากเกิดขึ้นได้ยังต้องอาศัยเวลาในการปรับเปลี่ยนในแง่การปฏิบัติอีกราว 5 ปี

จ. เกี่ยวข้องในเรื่องการเป็นจุดสนับสนุนในเรื่องข้อมูล ผลการวิเคราะห์ ที่จะส่งให้กับหน่วยงานต่างๆได้อย่างรวดเร็วเพื่อพิจารณาดำเนินการขั้นต่อไป

- ฉ. ร่วมมือในด้าน
1. เผยแพร่ข้อมูล กฎระเบียบจากของประเทศต่างๆ แก่ประชาชนในทุกทาง
 2. จัดสัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบใหม่ที่จะออกมาบังคับใช้
 3. จัดฝึกอบรมเรื่องกฎระเบียบให้แก่ภาครัฐและเอกชน รวมทั้งวิเคราะห์ว่าหน่วยงาน

โดบบ้างที่เกี่ยวเนื่องกับระบบของ CCFICS

ข. ประเด็นที่ต้องมีการศึกษาวิจัยเพิ่ม

ด้านนิติศาสตร์ ควรแก้ไขช่องโหว่ทางกฎหมายของ พ.ร.บ. อาหาร ปี พ.ศ. 2522 ในเรื่องการสร้างความเชื่อมโยงระหว่างองค์กรและหน่วยงานต่างๆ

ด้านเศรษฐศาสตร์ ในแง่ของการคุ้มครองผู้บริโภค – ด้านดุลการค้าระหว่างประเทศในกรณีที่จะมีการสร้าง Equivalence หรือ FTA

ด้านวิทยาศาสตร์ งานวิจัยที่มีมาตรฐานที่จะนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานให้กับประเทศไทยในการโต้แย้งหรือเจรจากับประเทศคู่ค้ายังไม่เพียงพอ การใช้ข้อมูลของ Codex บางครั้งยังไม่เหมาะสมกับประเทศไทย

๓. ด้านการส่งออก

- ด้านการประสานงาน ยังขาดการเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานที่เป็นรูปธรรม(กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, กรมปศุสัตว์, กรมประมง, กรมวิชาการเกษตร เป็นต้น)
- ด้านกฎหมายและมาตรฐานต่างๆ ยังไม่มีการจัดรวบรวมให้เป็น data base เดียวกันที่ง่ายและสะดวกในการสืบค้น และใช้งาน ในเรื่อง “มาตรฐานอาหารของประเทศไทย” รวมทั้งเรื่องของระบบการตรวจสอบ-รับรองอาหารนำเข้า - ส่งออก
- การรวบรวมผลการตรวจอาหารจากห้องปฏิบัติการที่เป็นที่ยอมรับว่าได้มาตรฐาน นำเอาข้อมูลมาจัดทำ base on risk , การประเมินความเสี่ยง ของประเทศ เพื่อใช้ประโยชน์ในการนำข้อมูลไปต่อรอง - เจรจากทางการค้าได้

ข้อเสนออื่นๆ

- การริเริ่มจัดทำระบบอาจเริ่มจากการเลือกทำ model จำลองจากส่วนย่อยของหน่วยงานทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องก่อน เพื่อหาข้อบกพร่องปรับแก้ไข หรือกันก่อนที่จะนำมาประยุกต์ใช้กับระบบของทั้งประเทศต่อไป
- จัดให้มีการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับระบบการตรวจสอบรับรองอาหารมาตรฐานอาหาร กฎระเบียบต่างๆรวมทั้งเรื่องของหน่วยงานทั้งในประเทศและระดับสากล ให้กับวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง ได้รับทราบ
- เรื่องการตกลงความเท่าเทียมกัน

ควรร่วมกันหรือ รับรู้ข้อมูลในทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดท่าทีการเจรจา โดยในปัจจุบันยังไม่มีข้อตกลงความเท่าเทียมกันในแบบ multilateral เป็นเพียงการตกลงกันในบางสินค้าของบางหน่วยงานแบบ bilateral ยกเว้นทางห้องปฏิบัติการที่มีการยอมรับกันในมาตรฐานเดียวทั่วโลก รวมทั้งของทางสถาบันอาหารที่ได้บรรลุการจัดทำ MRA (mutual recognition arrangement) โดยหน่วยงานที่เป็น accreditation body ของประเทศไทย(สมอ., กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์) กับ Asian pacific

laboratory accreditation cooperation (APLAC) และจากนั้นก็มีการทำ MRA ของ APLAC กับ ILAC (international laboratory accreditation cooperation) จึงเกิดเป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วโลก

สำนักมาตรฐานการการค้า (กรมการค้าต่างประเทศ) กระทรวงพาณิชย์

๑. ก. ไม่เคยรับทราบมาก่อนทั้ง 10 ฉบับ

ข. มีส่วนเข้าร่วมในการเสนอความคิดเห็นของการพิจารณาจัดทำมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารกับสำนักมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติในบางโอกาสทำหน้าที่ประสานงานระหว่างหน่วยงานเอกชนในประเทศกับสำนักงานพาณิชย์ในต่างประเทศ ในด้านการเตือนภัยให้กับเอกชนในเรื่องของกฎระเบียบใหม่ที่จะนำออกมาบังคับใช้ในการนำเข้า – ส่งออกอาหาร รวมทั้งพิจารณาถึงกฎระเบียบนั้น ว่ามีการขัดต่อหลักการของการกีดกันทางการค้าที่มากเกินไปหรือไม่ เพื่อนำไปศึกษาและดำเนินการช่วยเหลือภาคเอกชนที่เสียผลประโยชน์ต่อไป รวมทั้งให้ข้อมูลทางด้านระเบียบทางการค้าของแต่ละประเทศแก่ กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศเพื่อนำข้อมูลไปประกอบการเจรจาการค้าต่อไป

๒. ก. สมควรจัดทำระบบ

ข. เป็นไปได้ ขึ้นกับความพร้อมของแต่ละหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบ – ควบคุมอาหารนำเข้าและส่งออก จากการศึกษาในเรื่องของยุทธศาสตร์การใช้มาตรการของไทย พบว่ายังมีความไม่พร้อมของบุคลากรและอุปกรณ์ในการตรวจสอบ, ด้านเทคโนโลยีที่ยังด้อยกว่าต่างประเทศของบางหน่วยงาน(ควรส่งเสริมด้านงบประมาณและด้านความรู้แก่เจ้าหน้าที่)

ค. ควรเป็นกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกับกระทรวงสาธารณสุขในการรับผิดชอบจัดทำและดูแลระบบ

ง. ยังขาดความรู้และเทคโนโลยี, งบประมาณ, จำนวนบุคลากร ในบางหน่วยงาน เช่น หน่วยงานที่ดูแลด้านการบริการชายรังสีในผัก – ผลไม้เพื่อการส่งออก

จ. เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการวิเคราะห์วางแผนยุทธศาสตร์ให้กับหน่วยงานอื่นนำไปปฏิบัติ โดยควบคุมการใช้พระราชบัญญัติการนำเข้า – ส่งออกสินค้าในพระราชอาณาจักร พ.ศ. 2522 และออกประกาศให้กับหน่วยงานอื่นที่ไม่มีอำนาจทางกฎหมาย

ฉ. ให้คำปรึกษาหารือในการจัดทำระบบ การออกไปอนุญาตต่างๆ

ช. ประเด็นที่ควรศึกษาวิจัยเพิ่มเติม

- วิจัยระบบควบคุมการนำเข้า – ส่งออก ให้เกิดการประสานงานกันอย่างมีประสิทธิภาพ ลดการกระจายตัวกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรืออาจจัดตั้งหน่วยงานกลางที่มีอำนาจในการประสานงานระหว่างองค์กรต่างๆที่เกี่ยวข้อง มีการเพิ่มการดูแลการตรวจสอบการทำงานให้เข้มงวดรัดกุมมากขึ้น

๓. การจัดทำระบบตรวจสอบและรับรองสินค้านำเข้าและส่งออกของประเทศไทย

ไม่มีความคิดเห็น เนื่องจากเป็นหน่วยที่ไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ในการตรวจสอบและรับรองอาหาร

๔. ด้านการตกลงความเท่าเทียมกัน

- ให้ข้อมูลที่ใช้ในการเจรจาตกลงทางการค้า เช่น FTA ผ่านทางสำนักสิทธิประโยชน์ทางการค้า โดยปัจจุบันมีการตกลงทางการค้าแบบ bilateral ในแต่ละรายการสินค้ากับประเทศคู่ค้า (ไม่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ เพียงแต่ให้ข้อมูลความคิดเห็นด้านประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับประเทศไทย)

สำนักมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

รอง ผอ. สมชาย ชาญณรงค์กุล

๑. รับทราบ CCFICS แล้วทุกข้อ

- เกี่ยวข้องโดยเป็น contact point และมีผู้แทนประเทศไทยไปประชุม จากการจัดตั้งคณะอนุกรรมการ โดยหารือกำหนดทำที่ก่อนเข้าประชุมหาจุดยืนดูจากความเคลื่อนไหว เรื่องที่กำหนดทำที่ต้องผ่านการเห็นชอบจากคณะอนุกรรมการมาตรฐานอาหารก่อน และหารือกับผู้แทนทั่วไปที่เกี่ยวข้อง จัดทำหนังสือเวียนแล้วส่งมาพิจารณาในการประชุม
 - เกี่ยวข้องกับทุกมาตรการ ไม่เป็น CB แต่เป็น AB
1. CAC/GL 26 ในด้านงานรับรอง CB อีกชั้นเกี่ยวข้องทั้งโดยอ้อมและโดยตรงเพื่อที่จะสามารถรับรองมาตรฐานได้ รับรองตั้งแต่ปัจจัยการผลิตจนถึงระบบการผลิตทั้งห่วงโซ่อาหาร(form farm to table) เพื่อแก้ไขได้ทั้งระบบเพื่อให้เกิดความมั่นใจในความปลอดภัยตามขั้นตอนของ Codex
 2. Traceability จัดตั้งมาตรฐานอาหารต่างๆรวมทั้งเรื่อง (tracing requirment) ตาม มาตรฐาน Codex ในฐานะเลขานุการสำนักมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ดำเนินการทั้ง 8 ขั้นตอนก่อนจะออกมาตรฐาน
 3. Contact point เป็น
 - 3.1 focal point กับสามองค์การนานาชาติว่าด้วยมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร (OIE, Codex, IBPC) เกี่ยวข้องที่จะไปดำเนินการเรื่องทำที่ต่างๆ การเจรจาเพื่อให้ประเทศไทยไม่เสียหายและปฏิบัติตามได้
 - 3.2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการเจรจาแก้ไขกรณีมีปัญหาจากการส่งออก - นำเข้าอาหารเพื่อเจรจาแก้ไข กรณีอาหารส่งออกที่มีปัญหากระทรวงเกษตรจะเป็นคนดูแลรวมทั้งที่จะนำอาหารเข้ามาแปรรูปเพื่อส่งออก การนำเข้าก็จะทำงานร่วมกันกับ อย. แต่ในการตรวจคนละอย่าง เป็นผู้ประสานงานในระดับภูมิภาค Asian food safety network เป็นเวทีแลกเปลี่ยนข้อมูลก่อนจะไปร่วมกับระดับโลก
 - 3.3 ในกรณีฉุกเฉินจะเป็นตัวเชื่อมโยงเจรจาแล้วรายงานให้กับองค์กรที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป
 4. เป็นแหล่งข้อมูลในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวกฎระเบียบทางการค้าแก่ผู้ประกอบการ (steak holder)
 5. ด้านเชิงรุกทำ MRA หรือ MOU กับประเทศคู่ค้า

ข้อเสนอแนะ

- การมีการตรวจสอบจากหลายหน่วยเป็นข้อจำกัด เป็นข้อดีแต่ยังขาดประสิทธิภาพและอำนาจการตัดสินใจในการต่อรองทางการค้าเพราะแต่ละหน่วยมีนโยบายที่ไม่ชัดเจนไปในทางเดียวกัน ทำให้ไม่สนับสนุนการส่งออกเท่าที่ควร
- อย. ควบคุมแรงงานคุ้มครองผู้บริโภคให้มากกว่าปัจจุบัน เน้นสินค้าที่วางขายตามตลาดสด, อาหารข้างทาง การดูแลการซื้ออาหารเองของประชาชนก่อนที่จะเข้าไปเน้นการดูแลการสินค้าจากผู้ประกอบการที่มีคุณภาพแล้ว การกำหนดเงื่อนไขการนำเข้าเพราะจุดนี้มีเรื่องผลประโยชน์ทางการค้ามาเกี่ยวข้อง ควรกำหนด borderly เพียงจุดเดียวจะเกิดประโยชน์

การทำความเท่าเทียม

กรมวิชาการเกษตร ความเท่าเทียมในด้านการใช้หลักการหรือข้อตกลงใดมาใช้ในการควบคุมการนำเข้า และส่งออก สินค้าที่เป็นผัก-ผลไม้สด อย. ดูแลด้านสินค้าสำเร็จรูป ร่วมกับทั้งองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้องมกอช. เป็นคนประสานงาน

การดำเนินการในความเท่าเทียมกันแบ่งเป็น

1. ขอข้อมูลระบบการตรวจสอบรับรองความปลอดภัยอาหาร
 2. ส่งแบบสอบถามไป พร้อมกับเข้าไปตรวจสอบโรงงาน ระบบการจัดการ โดยมี มกอช. ประสานงานในการตรวจสอบ โดยมีเรื่องเจรจาด้านการค้าร่วมด้วย
- ความคิดเห็นด้าน

Traceability : บางธุรกิจที่มีขนาดใหญ่มีประสิทธิภาพที่สามารถดำเนินการได้แล้ว แต่มีความแตกต่างของระบบการผลิตสินค้ามากในรายย่อยดำเนินการ trace back ได้ยากต้องไปแก้ตั้งแต่การจัดการฟาร์ม การจดทะเบียน การจัดระบบทั้งประเทศต้องใช้เวลาในการดำเนินการ

Risk base : ไทยมีความพร้อมพอที่จะดำเนินการได้แล้วเพราะปัจจุบันมีการใช้อยู่แล้วในระดับหนึ่ง

หัวข้องานวิจัย

- งานด้าน traceability
 1. การสร้างฐานข้อมูล บันทึกและตรวจสอบข้อมูลได้ตั้งแต่ระดับฟาร์ม
 2. การจัดการระบบโดยรวมของประเทศให้เชื่อมกับระดับผู้ประกอบการที่เป็น individual ได้
- Capacity ความพร้อมของแต่ละส่วนในความเข้าใจกัน บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกระดับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ความสามารถในการรองรับงานในด้านของตนเอง
- ความเข้าใจตรงกันในระบบการตรวจสอบ – รับรอง ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับผู้ประกอบการพัฒนาไปสู่การรับรองตนเองให้ brand ของตนน่าเชื่อถือ ซึ่งจะก่อให้เกิดความน่าเชื่อถือของประเทศไทยตามมา

สำนักมาตรฐานสินค้านำเข้าส่งออก

นายอาคม สัททิม และ นายก่อเกียรติ วิริยะกิจพัฒนา

ความเกี่ยวข้องกับด้านอาหารดูแลมาตรฐานการส่งออกของอาหาร (regulatory body) และเป็น cb ในเรื่องมันสำปะหลัง เกี่ยวกับพืช 12 ชนิดที่เป็นพืชไร่ส่วนใหญ่ สำหรับสำนักนี้จะดูแลมาตรฐานสินค้าส่งออกที่เป็น final product ช่วยอำนวยความสะดวกทางการค้า ไม่ใช่กระบวนการประเมินความเสี่ยง เพราะจะเป็นการเพิ่มอุปสรรคทางการค้า โดยดูแลตามมาตรฐานทางกายภาพขึ้นกับความต้องการของตลาดและความต้องการของประเทศคู่ค้า วางคุณสมบัติให้น้อยที่สุดเพื่อลดอุปสรรคทางการค้าและลดภาระการตรวจสอบ การกำหนดผู้ตรวจสอบมีรัฐมนตรีเป็นคนกำหนด โดยปัจจุบันกำหนดให้สินค้าทั่วไป บริษัท survey ดำเนินการตรวจสอบตามความต้องการของผู้ส่งออกในแต่ละประเภทสินค้าแล้วส่งให้หอการค้าไทยทำหน้าที่ในการออกไปรับรองยกเว้นสินค้าที่เป็น แป้งมันสำปะหลังให้สำนักงานมาตรฐานทำหน้าที่ตรวจสอบรับรองและออกใบอนุญาต ส่วนในเรื่องการตรวจสอบทางด้านอื่นๆเป็นหน้าที่ของกระทรวงเกษตร ตรวจสอบด้านเทคนิค จะเป็นแค่การตรวจสอบไปรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเท่านั้น ให้ความเชื่อมั่นจากต่างประเทศ เพื่อผลประโยชน์สะท้อนถึงเกษตรกร ในด้านการนำเข้าจะเกี่ยวข้องกับสำนักบริหารการนำเข้าส่งออกสินค้าทั่วไป

การยอมรับและการทำความเท่าเทียมกัน

- การทำความตกลงเท่าเทียมกันยังไม่มี แต่มีความเป็นไปได้

-มีการแจ้งประกาศการออกกฎระเบียบในการส่งออกให้ทราบทั่วกัน สินค้ามีการตรวจสอบตามมาตรฐานของไทยก่อนส่งออกเป็นมาตรฐานเดียวกันแต่การยอมรับจากประเทศคู่ค้ายังไม่มากพอ ในประเทศอื่นจะตรวจสอบซ้ำอีกครั้งและประเทศคู่ค้าจะยึดเอาค่าที่ตรวจเป็นมาตรฐานในการกำหนดราคาในบางสินค้าประเทศนั้นกำหนดไว้ โดยอาจเป็น TBT ให้กรมเจรจาทางการค้าไปตกลง ภายใต้การเจรจาต่างๆ และมีสำนักงานตอบโต้ทางการค้าเป็นคนดูแล เช่น มันสำปะหลัง ยุโรปเป็นตลาดเดียวที่มีการซื้อเข้าจึงมีอำนาจต่อรองทางการค้าประกอบกับเคยมีปัญหาของสินค้าที่ส่งไปว่ามีน้ำหนักได้ไม่เท่ากับก่อนการขนส่ง ไปจึงมีการตรวจสอบซ้ำและยึดเอาค่าที่ตรวจได้มาเป็นเกณฑ์กำหนดราคา

๓. การจัดทำระบบควบคุมสินค้านำเข้า - ส่งออก (ดูแลด้านส่งออก)

- ประเทศไทยสมควรจัดทำระบบตรวจสอบดูแลเหมือนประเทศอื่นที่ใช้อยู่
- มีความเป็นไปได้แต่ต้องมีกระบวนการตรวจสอบที่ทัดเทียมกับต่างประเทศมีความแม่นยำสูงและรวดเร็วเพราะสินค้าเกษตรเน่าเสียได้ง่าย ควรมีความเด็ดขาดในการตรวจสอบ ดำเนินการทำลายส่งกลับสินค้าที่ไม่ได้คุณภาพอย่างเข้มงวดเพิ่มขึ้น

๔. การวิจัยศึกษาเพิ่มเติม

- การศึกษาถึงปัญหาในแต่ละสินค้าที่ส่งออกปัจจุบันแล้วมีปัญหา เช่น สารหนู, สารตะกั่วในมันเส้นที่ยังไม่รู้แหล่งปนเปื้อน เชื่อมโยงกับเรื่อง traceability

- ประเทศไทยยังขาดระบบการทำงานที่ชัดเจนของการจัดทำระบบ การเข้าร่วมประชุมแต่ละด้านยังไม่ใช้หน่วยงานเดียวกัน บางหน่วยงานก็ไม่มีกฎหมายรองรับ
- ด้านการศึกษาตั้งแต่ระบบการผลิตที่ถูกต้องทางสำนักมีการไปตรวจระบบควบคุมคุณภาพตั้งแต่การผลิตโดยตรวจตั้งแต่ฟาร์ม ต้องร่วมกับ มกอช. โดยไปสร้างความเข้าใจการให้ความรู้แก่เกษตรกรจนกระทั่งระดับผู้ส่งออก จัดทำการรับรองฟาร์ม, โรงสี ด้วยควบคู่กันไป
- ศึกษาพัฒนาความพร้อมของระบบการตรวจสอบของไทยให้พร้อม โดยอาจร่วมมือจากเอกชนโดยการรับรองเอกชน แล้วนำไปเจรจาตกลงกันทางการค้าต่อไป
- ศึกษากระบวนการเชื่อมโยงของข้อมูลภาพรวมทั้งประเทศ เพื่อใช้เจรจากำหนดท่าทีของประเทศไทยให้ชัดเจน ระหว่างกระทรวงยังไม่มี การเชื่อมโยงที่ชัดเจนพอ ความต่อเนื่องของผู้ที่มีประสบการณ์ในการเข้าร่วมประชุม

* ควรใส่ใจการดูแลอาหารในประเทศให้ดีขึ้นกว่าปัจจุบัน และดำเนินการต่อเนื่องไม่ใช่แค่การแจ้งเตือน *
โดยเฉพาะผู้ค้ารายย่อยในเรื่อง สารปนเปื้อน, สี, สารเจือปน

- การรับรองสินค้าเกษตรที่เป็น organic ของไทยยังไม่มี การรับรอง ค่าใช้จ่ายสูงต้องให้ต่างประเทศมารับรองจากสถาบันของต่างประเทศ ควรจัดทำให้เป็นที่ยอมรับของประเทศคู่ค้า
- ศึกษาว่าประเด็นใดบ้างที่มีระดับการตรวจสอบเทียบเท่ากับต่างชาติแล้วแต่ถูกกีดกันทางการค้า เพื่อรวบรวมนำไปทำความเข้าใจความตกลงความเท่าเทียมกันต่อไป

สถาบันคลังสมองแห่งชาติ รศ. ดร. ทรงศักดิ์ ศรีอนุชาติ

๑. ก. ได้รับทราบทั้ง 10 ฉบับ

ข. งานของสถาบัน ทางสถาบันภายใต้สังกัดกระทรวงศึกษาธิการมีส่วนเกี่ยวข้องในด้านโครงการวิจัย มี เครื่องมือที่พอจะ ขณะนี้กำลังสร้างเครือข่ายระหว่างสถาบันกับมหาวิทยาลัยต่างๆ สถาบันการศึกษา ระดับอุดมศึกษาต่างๆทั่วประเทศในการทำงานวิจัยในเรื่อง Food safety อยู่ในปัจจุบันและจะสร้าง เครือข่ายเหล่านี้ให้แข็งแรงพอที่จะช่วยเหลือด้านดูแลการนำเข้า – ส่งออกอาหารในอนาคตในด้านของการ ตรวจทางห้องปฏิบัติการ ในทุกภูมิภาคของประเทศไทยโดยการกำหนดจุด focal point ขึ้นในแต่ละจุด เนื่องจากปัจจุบันสถานศึกษามีศักยภาพช่วยเหลือได้เพียงแต่ขาดการติดต่อประสานงานและหารือกัน

ค. ไม่ได้นำเอาหลักการของ CCFICS มาใช้โดยตรง

๒. สมควรจัดทำระบบ ประเทศไทยมีความพร้อมในบางส่วนอยู่แล้ว การจะจัดตั้งระบบต้องเกิดจากความ ร่วมมือของสององค์กรหลัก คือ กระทรวงสาธารณสุข โดย องค์การอาหารและยา ร่วมกับ กระทรวง เกษตรและสหกรณ์ โดย มกอช. อาจจะทำให้เกิดการควบคุมในระบบต่างๆที่เหมาะสม

ระบบการนำเข้าอาหาร : มีระบบการตรวจสอบอยู่แล้ว แต่ยังมี การดูแลในด้านความเข้มงวดในการ ตรวจสอบที่ไม่สม่ำเสมอ ระบบยังมีความสับสนอยู่บ้างในการควบคุมเพราะ เนื่องจากการรับผิดชอบงาน มีการกระจายตัวไปในหลายองค์กรขาดการประสานงานและรับรู้บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง กับการทำงานของหน่วยงานตนเอง ในบางหน่วยงานขาดอำนาจกฎหมายในการทำงานที่สอดคล้องกับ การทำงาน

ด้าน traceability ปัจจุบันมีการใช้อยู่แล้วในประเทศที่พัฒนาแล้ว แต่ยังไม่ถึงเกณฑ์กลาง ขณะนี้มีการ กำหนดให้เป็น one step backward – one step forward ขณะนี้มีความพยายามที่จะปรับระบบทั้ง ประเทศให้เป็นระบบเดียวกันแต่ทั้งประเทศเป็นระบบใหญ่ต้องใช้ระบบใดที่จะสามารถเชื่อมโยงกับประเทศ คู่ค้าได้โดยไม่ติดขัด ควรริบดำเนินการเพราะ Codex ใกล้จะผ่านมติ และมีเหตุผลของการปรับการ ดำเนินการให้เหมาะสมกับประเทศไทย

ด้านการตรวจทางห้องปฏิบัติการ ประเทศไทยมีความพร้อมสำหรับการตรวจสอบทั่วไป แต่ในการ ตรวจสอบระดับที่ใช้เทคโนโลยีสูงๆ ที่มีความจำเพาะนั้นยังไม่เพียงพอ จำเป็นต้องมีการวางแผนพัฒนา กำหนดจุดที่จะสามารถตรวจสอบมารองรับให้เพียงพอในแต่ละภูมิภาคของประเทศไทยโดยเฉพาะจุดที่มีด้าน ตรวจสอบ หากไม่สามารถทำได้ควรสร้างระบบเชื่อมโยงกันหรือมีการตรวจเบื้องต้นในการคัดกรอง อาหาร(screening test)

ข้อดี : มีการทำงานของหลายองค์กรจะได้คำแนะนำที่ดีมีประโยชน์จากผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่าน

ข้อเสีย : ขาดความคล่องตัวในการทำงาน ดำเนินงานได้ช้าเพราะต้องผ่านการตรวจสอบหลายขั้นตอน

ข้อเสนอ : น่าจะมีการพัฒนาระบบการนำเข้าอาหารเพิ่มเติม การดำเนินการจริงเป็นความรับผิดชอบของกระทรวงสาธารณสุข (ออกกฎหมายมาบังคับใช้) แต่อาจมีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานอื่นมาช่วยเหลือได้ร่วมกับการสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงกับสถานการศึกษาในเรื่องความช่วยเหลือทาง

ห้องปฏิบัติการ

การศึกษาเพิ่มเติม

ด้านการนำเข้า

- การจำแนกกลุ่มประเภทของอาหารนำเข้าหลักๆให้ชัดเจน เช่น ingredient, raw material, process food เพื่อต่อการจัดการระบบการตรวจสอบรับรอง
- ศึกษาการกำหนดมาตรฐานที่จะนำมาใช้กับประเทศไทย อาจประยุกต์มาจากมาตรฐานของ Codex
- การศึกษาการปนเปื้อนของสารบางอย่าง เช่น dioxin ศึกษาแหล่งที่มาของการปนเปื้อน ระดับความปลอดภัย ความเป็นพิษซึ่งเป็นข้อมูลของประเทศไทย โดยความร่วมมือของภาครัฐและหน่วยสิ่งแวดล้อม
- พัฒนาความรู้ของบุคลากร จำนวนบุคลากรในด้านการจัดการความเสี่ยงอาหาร การประเมินความเสี่ยงของทั้งสามส่วนหลัก คือ องค์การปกครองท้องถิ่น, กระทรวงเกษตรฯ, กระทรวงสาธารณสุข โดยเฉพาะการศึกษาในระดับที่ลึกซึ้งลงไปในเรื่องต่างๆ (Biological, chemical, GMO)

ด้านการส่งออก

- ด้านความเท่าเทียม ศึกษาเพิ่มเติมในด้านพัฒนาระบบรับรองและตรวจสอบอาหารของประเทศ ไทยให้ประเทศคู่ค้าเกิดความเชื่อมั่นในระบบเพื่อลดค่าใช้จ่ายและระยะเวลาในการตรวจสอบลงทั้งในเรื่องของ(traceability, lab, quarantine assurance เป็นต้น) เพื่อพัฒนาไปสู่ความตกลงความเท่าเทียมกัน
- การพัฒนาระบบการดูแลมาตรฐานอาหารส่งออกของไทย

นายสัตวแพทย์ บุญเพ็ง สันติวัฒนธรรม

ในฐานะที่เป็นผู้แทนบริษัทเจริญโภคภัณฑ์

๑. การรับทราบเกี่ยวกับ CCFICS มีการจัดตั้งคณะทำงานขึ้นมาเพื่อติดตามความเคลื่อนไหวของกฎระเบียบการค้าของสากลและมีการสัมมนาโดยผู้รู้จากภายนอกองค์กรให้ความรู้แก่พนักงานเป็นประจำทุกเดือน รวมทั้งเผยแพร่ข่าวสารในองค์กรรูปแบบของข้อมูลทาง internet มีการ update ประมาณ 80% ของทั้งหมด โดยเฉพาะฉบับใหม่มีความจำเป็นที่จะนำมาใช้ประมาณ 70% ที่เกี่ยวข้องในฐานะผู้ส่งออกอาหารเพื่อเตรียมการปรับตัวก่อนมีการออกบังคับใช้

CAC/GL 25 : สำคัญมากสำหรับบริษัท ไทยมีจุดยืนจากผู้ประกอบการมีความเกี่ยวข้องมากเนื่องจากประสบปัญหาการถูกทำลายสินค้าโดยไม่มีการชี้แจงเหตุผล เนื้อหาของฉบับนี้ประเทศไทยพอปฏิบัติได้

CAC/GL 19, 25 : ประเทศไทยยังมีการนำมาปฏิบัติน้อยมาก ควรเป็นหน้าที่ของหน่วยงานราชการปัจจุบันเอกชนต้องดิ้นรนเองมาก

CAC/GL 20 : มีในหลักการทั่วไปทางการค้าตามระเบียบของ WTO อยู่แล้ว จะมีผลตอนจะทำความตกลงความเท่าเทียมกันของระบบตรวจสอบรับรองอาหาร

CAC/GL 27 : เกี่ยวข้องกับห้องปฏิบัติการในการตรวจยาสัตว์ตกค้าง เป็นการชิงความได้เปรียบทางวิทยาการก่อนหน้า การมีข้อบัญญัติเป็นสิ่งที่ดีในแง่ผู้ส่งออกอาหาร เป็นเวทีที่จะพูดคุยตกลงกันได้

CAC/GL 53, 34 : ถ้ามีการทำให้เป็นรูปแบบก็定会เกิดประโยชน์กับผู้ส่งออก เป็นผลกระทบในแง่ดีของการออกกฎฉบับนี้ ยังไม่มีระบบ equivalence กับต่างชาติยกเว้นกรมประมงที่ได้รับการยอมรับในด้านการตกลงความเท่าเทียมกันกับประเทศในแคนาดาในระดับที่สูง แต่ไม่ 100% ในส่วนของกรมปศุสัตว์เป็นไปในรูปของการตกลงกันทั้งสองฝ่าย (Bilateral agreement) ในระดับประเทศกับประเทศคู่ค้าในเรื่องต่างๆ เช่น เรื่องมาตรฐานของสารบางชนิด

กฎระเบียบบาช่อ, เรื่องของการรับรองมาตรฐาน เป็นต้น

Traceability : ประเทศไทยมีความพร้อมพอสมควรในการจัดทำเรื่องนี้ ก่อนหน้ามีความไม่พร้อมต้องมีการยืดเวลาออกไป โดยที่ว่ารัฐบาลควรประคองผู้ประกอบการรายย่อยให้ทัดเทียม ไม่ให้บริษัทใหญ่ต้องรอการพัฒนาของรายย่อยเพื่อที่จะพัฒนาไปก่อนประเทศข้างเคียงที่มีสินค้าคล้ายคลึงเพื่อชิงความได้เปรียบทางการค้า อาจนำเอารายได้มาช่วยเหลือผู้ส่งออกรายย่อย การประกาศจะเป็นผลดีเพราะมีเกณฑ์กลางในการตกลงกันสะดวกขึ้นในการตรวจสอบย้อนกลับเวลาจะตกลงการค้ากัน

Base on risk : ประเทศไทยยังขาดความพร้อมในเรื่องนี้มาก ควรมีการเตรียมพร้อมทั้งข้อมูลและผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนี้เพื่อสร้างฐานข้อมูล การที่เราจะดำเนินการต้องมีข้อมูลของคนไทยในการเจรจาตกลงทางการค้า การตอบโต้ทางการค้าที่มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น การบอกสถานะภาพความเสี่ยงของอาหารในประเทศ (risk base $\neq$ base on risk) ทางบริษัทมีความเกี่ยวข้องน้อยกว่าหน่วยงานทางราชการที่จะต้องศึกษาข้อมูล การที่ยังไม่ประกาศถือว่าดีเพราะบริษัทยังไม่พร้อม

ในฐานะที่เป็นรองประธานกลุ่มอุตสาหกรรมอาหาร)

๑. ได้รับทราบครบทุกเรื่อง เนื่องจากมีผู้แทนไปประชุม CCFICS มาอย่างต่อเนื่องมีการสรุปรายงานการประชุมแล้วนำมาสร้างความเข้าใจและ update อยู่ตลอดกับสมาชิก แต่เนื่องจากเป็นกลุ่มใหญ่อาจมีไม่ทั่วถึงบ้าง ที่เกี่ยวข้องหลักๆ คือ CCFICS, สารตกค้างในอาหาร, general principle เรื่องทั่วไปทุกคนจะรู้ทั่วกัน ส่วนในเรื่องที่จำเพาะเจาะจงจะให้ข้อมูลกับผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง

๒. ความพร้อมของประเทศไทยในการจัดทำระบบความเริ่มพิจารณาจาก CAC/GL 47 ว่าไทยจะพร้อมและปฏิบัติได้มากน้อยเพียงใด ไทยน่าจะมีเกิน 80% แล้ว กรมปศุสัตว์ยังไม่มี การนำมาจัดทำ การสร้างระบบ การที่เราทำปรับตามระเบียบที่ออกมาได้ก็เป็นประโยชน์กับประเทศไทย สิ่งที่ทำไม่ได้ควรมีเหตุผลชี้แจงได้และแจ้งต่อ มกอช. เพื่อแก้ไขปรับปรุงในการประชุม Codex ได้ ต้องย้อนดูกฎระเบียบการปฏิบัติของไทยว่ามีมากน้อยเพียงใดแต่น่าจะมีมากพอควรแล้วแต่ต้องดูต่อนำมาใช้มากระดับใด รวมทั้งการข้อตกลงสมัยใหม่ เช่น rule of origin เช่นหมู ที่ไม่ได้เกิดในประเทศไม่สามารถส่งมาขายประเทศไทยไม่ได้แต่ไทยหย่อนยานในการเข้มงวดในการตรวจสอบโรงงาน กรมปศุสัตว์ยอมให้นำเข้าได้

๓. งานวิจัยเพื่อการจัดทำระบบ

- ควรศึกษาว่าจะกระจายความเข้าใจตามที่ Codex ประกาศใช้ไปได้อย่างไรอย่างทั่วถึง ขณะเดียวกันควรมีการคิดสร้างสรรค์โดยอาจมีคนที่ทำหน้าที่ด้านนี้โดยตรงเพื่อเป็นผู้นำในการเจรจาในเวที Codex

- ศึกษาการจัดทำฐานข้อมูลของประเทศ เพื่อพิสูจน์ความปลอดภัยของอาหารประเทศไทยควบคู่กับเรื่องสิ่งแวดล้อม ข้อมูลควรมีการปกปิดเป็นความลับเพื่อประโยชน์ของประเทศ เพื่อเป็นการเตือนรัฐบาลอย่างนุ่มนวลดีกว่าการโจมตี

กองควบคุมอาหาร (สำนักคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข)

ดร. ทิพวรรณ ปริญาศิริ และ คุณ พัทธี อินทรลักษณ์

๑. - มีการรับทราบในหลักการแล้วทั้ง 10 ฉบับ

- **หน้าที่ความรับผิดชอบของสำนักคณะกรรมการอาหารและยา(อย.)** ทำหน้าที่ที่ได้รับมอบอำนาจ พ.ร.บ. อาหารและยา โดยตัวกฎกระทรวงว่าด้วยการดูแลมาตรฐานผลิตภัณฑ์อาหารเพื่อคุ้มครองผู้บริโภคทั้งในและนอกประเทศที่กำหนดหน้าที่ของผู้นำเข้า – ส่งออกให้ดำเนินการติดต่อขออนุญาตกับ อย. , กองงานด้านอาหารและยาทำหน้าที่ตรวจสอบอาหารและยาตามกฎระเบียบที่ อย. ประกาศไปปฏิบัติ, รวมทั้งการควบคุมคุณภาพอาหารในประเทศก็นำหลักการเดียวกันไปปฏิบัติโดยเป็นหน้าที่ของกองอาหาร ในส่วนของส่วนดูแลตรวจสอบอาหารภายหลังการออกสู่ตลาด(post marketing) โดยจะอยู่ในรูปของประกาศกระทรวง รวมถึงการกระจายงานไปยังส่วนท้องถิ่น (สาธารณสุขจังหวัด) การควบคุมกำกับอาหาร ทั้งที่ก่อนนำเข้าประเทศ, ภายหลังจากที่นำเข้าประเทศแล้วและที่จำหน่ายสู่ท้องตลาดบนพื้นฐานของ SPS และข้อมูลการประเมินความเสี่ยง ในการออกกฎระเบียบจะเอาพื้นฐานมาจากข้อมูลที่มีอยู่ในประเทศที่ได้จากการประเมินความเสี่ยงและบางส่วนจากมาตรฐาน ของ Codex โดยขั้นตอนการออกประกาศใช้กฎหมายต่างๆจะปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับกฎหมายมหาชนที่ต้องจัดให้มีการพิจารณาในส่วนของในประเทศจะเชิญทั้งหน่วยงานและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อแก้ไขให้ทุกฝ่ายเห็นชอบก่อนนำมาประกาศบังคับใช้ ในต่างประเทศจะนำเข้าสู่ WTO จากนั้นจะเชิญให้ focal point ของแต่ละประเทศเข้าร่วมพิจารณาโดยมีระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 60 วัน ยกเว้นในกรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องออกประกาศฉุกเฉินก็สามารถทำได้โดยหลังจากนั้นต้องมีการทบทวน – เขียนหนังสือ เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมต่อไป

อย. แบ่งการทำงานออกเป็น 3 ส่วน คือ

1. ส่วนของการออกระเบียบมาตรฐานต่างๆ กฎ เกณฑ์มาตรฐานทั้งของกรรมวิธีการผลิตและส่วนของตัวผลิตภัณฑ์ ที่เกี่ยวกับอาหารและยา โดยทำหน้าที่รับผิดชอบดูแลในบางส่วน เช่นการตรวจสอบอาหารในท้องตลาด

(pre-marketing, post-marketing)

2. ส่วนของการกระจายงานสู่เจ้าหน้าที่ในส่วนกลางตามหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ , กรมประมง, กรมวิชาการเกษตร, กรมปศุสัตว์ และกรมศุลกากร

3. ส่วนสาธารณสุขจังหวัด โดยหน้าที่ของกลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภค ในจุดนี้มีเพียง กทม.ที่เริ่มมีการดำเนินการไปบ้างแล้ว

- กฎหมายฉบับอื่นเกี่ยวข้อง ได้แก่ พ.ร.บ. สาธารณสุข ของกรมอนามัย ที่เกี่ยวข้องในเรื่องของสุขภาพสำหรับคนและสถานประกอบการ ในส่วนนี้ก็มีมีการกระจายไปสู่ส่วนท้องถิ่นด้วย

โดยกองควบคุมอาหารมีส่วนเกี่ยวข้องกับ CCFICS ทุกฉบับแต่ที่เกี่ยวข้องมากคือ CAC/GL 47, 26

CAC/GL 47 ลักษณะทั่วไปของระบบควบคุมการนำเข้าอาหาร

- มีข้อกำหนดของการตรวจสอบอาหารนำเข้าที่เทียบเท่ากับอาหารภายในประเทศ เช่น ใช้มาตรฐานเดียวกันในการตรวจ end point standard , มาตรฐานอาหารทั่วไป, วิธีการควบคุมการผลิต เช่น ระบบ GMP, HACCP โดยกองควบคุมอาหารดูแลในเรื่องของการตรวจสอบเอกสารการรับรองมาตรฐานอาหารต่างๆของประเทศคู่ค้า(GMP, ISO, หนังสือรับรองสถานที่ผลิตจากประเทศผู้ส่งออก, ออกใบรับรองสินค้า, การออกใบอนุญาตนำเข้าสินค้าอาหาร (หน้าที่ของหน่วย pre marketing) เป็นต้น
- ในด้านการดำเนินการร่วมกับกองงานด่าน กรณีที่สินค้าอาหารไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้จะดำเนินการกับ ตัวผลิตภัณฑ์และกับผู้ประกอบการ เจ้าหน้าที่กองควบคุมอาหารจะมีหน้าที่ในการตรวจสอบอาหาร ณ โกดังที่เก็บอาหารที่มีการถนอมอายุแล้ว รวมทั้งที่นำเข้ามาเก็บก่อนจำหน่ายสู่ท้องตลาด และจัดให้มีการตรวจติดตามอาหารชนิดนั้น ในการเรียกคืนสินค้าทั้งกองงานด่านและกองควบคุมอาหารสามารถดำเนินการได้
- ในส่วนของการประเมินระบบควบคุมของประเทศผู้ส่งออก ยังไม่มีการดำเนินการในการเข้าตรวจยังประเทศผู้ส่งออกเป็นเพียงการตรวจสอบเอกสารและการให้การรับรองแก่หน่วยงานตรวจสอบของประเทศผู้ส่งออก ในการเตรียมความพร้อมขณะนี้ได้มีการออกประกาศในการที่จะให้อำนาจและเป็นการบอกกล่าวประเทศคู่ค้าให้ทราบว่าจะมีการเข้าตรวจสอบ โดยแยกเป็นเฉพาะเรื่อง เช่น เรื่องของวัวบ้า(BSE)
- บทบัญญัติสำหรับการยอมรับระบบควบคุมอาหารของหน่วยงานรัฐในประเทศส่งออก เพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้า ยังไม่มีระบบการยอมรับในเรื่องต่างๆ เช่น MOU, MRA, equivalence agreement แต่ขณะนี้หลายประเทศที่ต้องการยื่นข้อเสนอให้ประเทศไทยพิจารณาในการจัดทำความเท่าเทียมกัน
- วิธีการยืนยันความเท่าเทียมกันของระดับการคุ้มครองผู้บริโภคของอาหารนำเข้ากับระดับอาหารที่ผลิตภายในประเทศ เป็นส่วนหนึ่งของหน้าที่ของกองควบคุมอาหาร โดยยืนยันได้จากการที่ผ่านมาตรฐานและได้รับการจดทะเบียนของ ออย. ซึ่งเป็นมาตรฐานเดียวกับที่ใช้กับทั้งในประเทศและที่นำเข้าประเทศ

CAC/GL 26 การจัดทำระบบควบคุมสินค้านำเข้า

1. มีระบบการนำเข้าอยู่แล้วแต่ในบางส่วนยังไม่ครบถ้วนตาม CCFICS เช่น แผนในการสุ่มเก็บตัวอย่างเพื่อนำไปวิเคราะห์ (sampling plan) เป็นต้น
2. ในด้านความพร้อม มีความพยายามในการสร้างระบบให้สอดคล้องกับ CCFICS เช่น การปรับปรุงระบบ post marketing ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น, การจัดให้มีระบบรับรองด้วยความสมัครใจ เช่น GMP , ระบบรับรองมาตรฐานต่างๆ, มีการร่างกฎหมายฉบับใหม่ให้มีความสอดคล้องกับ CCFICS มากขึ้น
3. การวางแผนระบบและการดำเนินการ ในด้านการควบคุม การประเมินสถานประกอบการ การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ การตรวจสอบโดยที่มีการจัดทำเอกสารอย่างเป็นทางการที่มีการระบุวิธีและเทคนิคที่ใช้ (check lists, คู่มือการตรวจของเจ้าหน้าที่) ซึ่งพยายามปรับระบบการตรวจให้สอดคล้องกับระบบ ISO

จัดให้มีประกาศสำนักงาน/การรับประเมินระบบโดยภาครัฐบาล เพื่อเป็นการลดค่าใช้จ่ายแก่ผู้ผลิต เพื่อเป็นการสนับสนุนผู้ผลิตในการจัดทำระบบ HACCP โดยที่กองควบคุมอาหารมีส่วนเกี่ยวข้องกับการประเมินระบบเป็นหลัก

CAC/GL 34/53

กองอาหารรับข้อมูลทางอ้อมจากหน่วยงานที่ติดต่อกับต่างประเทศแล้วนำมาดำเนินการ ยังไม่มีช่องทางในการติดต่อโดยตรงในฐานะที่เป็น FDA ของประเทศ

อุปสรรคในการจัดทำระบบ

- ขาดแคลนอัตรากำลังเจ้าหน้าที่, วิชาชีพอื่น ๆ ที่มีข้อกำหนดไว้ในกรอบอัตรากำลัง
- ในเรื่องของช่องว่างและจุดอ่อนของพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ.2522 เช่น ในการกำหนดหน้าที่ที่ชัดเจนในการทำงานโดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับ CCFICS, ผลผลิตทางการเกษตรก่อนที่จะเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรม ยังไม่มีการดูแลและรับรองที่ชัดเจน ทำให้ยากแก่การตรวจสอบย้อนกลับในกระบวนการผลิต, ขาดการรวบรวมและพบ.วัตถุอันตราย ซึ่งมีหลายหน่วยงานที่นำมาใช้โดยการแบ่งหน้าที่ที่ชัดเจน การที่ มกอช. เสนอร่าง พรบ.เกษตรอาหารฉบับใหม่ที่มีการซ้ำซ้อนเป็นต้น โดยก่อนหน้านี้ประมาณ 5 ปี ได้มีการผลักดันในการร่างกฎหมายอาหารฉบับใหม่เสนอคณะรัฐมนตรี แต่ยังไม่ได้รับการอนุมัติ
- อาหารนำเข้าบางชนิดยังมีการกำหนดด้านและวิธีการตรวจสอบที่ไม่ชัดเจน ทั้งในด้านพืช สัตว์ ประมง และขาดการบูรณาการในการวางแผนระบบร่วมกันของแต่ละหน่วยงาน เกิดการตรวจสอบหลายขั้นตอนจากแต่ละหน่วยงาน (ในด้านอาหารสำเร็จรูป เป็นหน้าที่ของกองควบคุมอาหาร ซึ่งไม่พบปัญหาความซ้ำซ้อนในการตรวจสอบ)
- ไม่มีห้องปฏิบัติการตรวจสอบของตนเอง อาศัยกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ในการตรวจสอบ บางครั้งอาจจะเป็นหน่วยงานของเอกชนที่ได้รับการรับรองมาตรฐานทางห้องปฏิบัติการมาช่วยตรวจสอบ
- ขาดแคลนห้องปฏิบัติการในแง่การสุ่มตรวจตัวอย่าง
- ขาดงบประมาณ หน่วยงานไม่มีกำลังเจ้าหน้าที่เฉพาะด้านเพียงพอ

ประเด็นงานวิจัยที่ควรเพิ่มเติม

- ศึกษาวิจัยการจัดทำระบบกฎหมายให้เกิดความชัดเจน, ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพในการบังคับใช้
- ศึกษาด้านความกลมกลืนในการทำงานของหลายๆองค์กรร่วมกัน อาจจัดทำระบบ Integrated agency อย่างชัดเจน ตามมติกรม.ฉบับใหม่ จัดให้มีการประเมินองค์กรเพื่อนำข้อดีไปใช้ในการบริหารจัดการอาจมีการจัดตั้งหน่วยงานที่มีอำนาจดูแลทุกองค์กรที่เกี่ยวข้องขึ้นอีกชั้นหนึ่ง เพื่อกระจายงานและประเมินการทำงานของแต่ละองค์กร

- ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมในด้านต่างๆ การรวบรวมทรัพยากรในด้านต่างๆนำมาบริหารให้เกิดประโยชน์ อาจร่วมมือกับภาคการศึกษาในการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจถึงความจำเป็นในการปฏิบัติให้ได้มาตรฐานในภาคเกษตรกรรมและภาคธุรกิจรายย่อย
- จัดทำ national survey เพื่อใช้เป็นข้อมูลของทางประเทศ ในด้านจุลินทรีย์ การตกค้างของยาฆ่าแมลง ยาสัตว์ตกค้าง โลหะหนัก (แคดเมียม, ปรอท) ที่มีการปนเปื้อนสู่กระบวนการผลิต ในเชิงระบาดวิทยา เพื่อประเมินสถานการณ์ความปลอดภัยอาหารของประเทศไทยในปัจจุบัน ในกรณีที่เกิดอุบัติการณ์อาหารเป็นพิษขึ้นในประเทศไทย ยังขาดการจัดทำข้อสรุป รวมทั้งยังขาดการเชื่อมโยงระหว่างโรคที่เกิดขึ้นว่ามีสาเหตุมาจากอาหารหรือไม่
- วิจัยถึง situation analysis ในเชิงต่างๆ เพื่อหาข้อสรุปที่ชัดเจน เพื่อนำมาบริหารงบประมาณ ให้เกิดประโยชน์ สะท้อนภาพรวมแก่รัฐบาล เพื่อการปรับกรอบอัตรากำลังกำหนดหน่วยงานต่างๆ

กองงานด้านอาหารและยา

ผอ. สาทิส ตริสตัยาเวทย์ และ คุณ สุวิมล จกานโรดม

๑. ฉบับที่เกี่ยวข้อง มีฉบับที่ 47 (food import control)

CAC/GL 26, CAC/GL 25 ยังไม่เป็นระบบ กำลังจะจัดทำระบบการแลกเปลี่ยนข้อมูล โดยเริ่มกับประเทศ สิงคโปร์

CAC/GL 19 มีระบบ rapid alert ร่วมกับ กองควบคุมอาหาร

- หน้าที่ควบคุมการนำเข้าทุกผลิตภัณฑ์ที่องค์การอาหารและยารับผิดชอบ ให้ประชาชนในประเทศได้รับสินค้าผลิตภัณฑ์ ที่ดีมีคุณภาพ, มีประโยชน์และความปลอดภัย ป้องกันการลักลอบนำเข้าสินค้า ปัจจุบันมีอยู่ 26 ด้าน มีนโยบายจะให้ครอบคลุมในปี พ.ศ. 2552 ทำหน้าที่ในการตรวจสอบสินค้าเบื้องต้น แล้วส่งตรวจยืนยันกับกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์และห้องตรวจเอกชนที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดโดยมีการว่าจ้างแต่ไม่มีการผูกขาดสัญญา
- การเข้าไปตรวจสอบประเทศผู้ผลิต (audit) ไม่ใช่หน้าที่ของกองด่าน เท่าที่ทราบยังไม่มี การดำเนินการ น่าจะเป็นหน้าที่ของกองบรรจุภัณฑ์ที่เป็นคนออกใบอนุญาต ในกรณีที่ตรวจพบความผิดในการนำเข้าสินค้าตัวกองด่านอาจร่วมกับกองบรรจุภัณฑ์ไปตรวจประเทศผู้ผลิต ในเรื่องนี้กองอาหารกำลังมีการออกประกาศและอยู่ในระหว่างการตกลงกันก่อนไปดำเนินการ โดยประเทศสหรัฐต้องการให้มีการตรวจเพียงตัวแทนโรงงานบางแห่งแล้วรับรองทั้งระบบ ตามมติ ครม. 2545 กองด่านจะดูแลสินค้าอาหารทั่วไป ยกเว้นอาหารที่เป็น เนื้อโค ไก่ ปลาทูน่า จะตรวจสอบเพียงใบอนุญาตที่เป็นหน้าที่ของกระทรวงเกษตรฯ แต่หากพบว่ามีความผิดปกติจะมีการตรวจสอบหรือส่งต่อไปดำเนินการร่วมกับกรมศุลกากรช่วยตรวจสอบ ดำเนินคดีกรณีที่ไม่นับเป็นไปตามกฎหมายประเทศไทย
- การเก็บตัวอย่างจะมาจากแผนการเก็บตัวอย่างที่ศึกษาข้อมูลจากต่างประเทศ การวิจัยจัดทำกรอบการเก็บตัวอย่างมาประมาณ 1 ปีซึ่งมีระยะเวลาศึกษา 2 ปีโดยร่วมกับภาคการศึกษา ในบัญชีสินค้าที่มี

ความเสี่ยงโดยเฉพาะสินค้าที่มีความเสี่ยงมากทำการแบ่งกลุ่มและตรวจอย่างละเอียด แต่การเก็บไม่เป็นไปตามหลักการเก็บตัวอย่างของ Codex และยังขาดความชัดเจนของ Codex ในเรื่องความเสี่ยง

- ส่วนของ General principle ในการเก็บตัวอย่างนั้น กองงานด้านไม่ได้ปฏิบัติตาม แต่ปฏิบัติตามของหลัก WHO ร่วมกับการพิจารณาอาหารที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคหรือการปนเปื้อนเน่าเสีย ประกอบกับประวัติการนำเข้าสินค้า จะลดความถี่การสุ่มตรวจลงในสินค้าที่มีประวัติดี(อาศัยวิจารณ์ญาณมากในการเลือกเก็บสินค้า) ในกรณีที่ตรวจพบว่าตกมาตรฐานจะเข้าสู่ระบบกักกันและอายัดสินค้าไว้ จนกว่าจะผ่านการตรวจสอบสามครั้งตามหลัก WHO ในการให้เวลาในการแก้ไขจึงออกจากระบบกักกัน สินค้าที่ตกมาตรฐานจะมีการเรียกเก็บสินค้าคืนจากท้องตลาดโดยร่วมกับกลุ่ม post marketing ของกองอาหารในการดำเนินการที่ท้องตลาดในการเก็บตัวอย่าง ส่วนกองด่านจะไปคัดล้างสินค้าของบริษัทนำเข้า
- ในกรณีที่มีการตกมาตรฐานและได้ผลการตรวจแล้วจะประสานงานทันทีกับศุลกากร ที่ด่านตรวจและกองอาหารในการดำเนินการสุ่มตรวจสินค้าในท้องตลาดและการเรียกเก็บสินค้า มีนโยบายที่จะติดต่อประสานงานในการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับต่างประเทศ โดยปัจจุบันมีการให้ข้อมูลให้มีการแก้ไขแต่ยังไม่มีติดต่อแลกเปลี่ยนข้อมูลในการปฏิเสธสินค้ากับประเทศคู่ค้า
- มีการอบรมและมีการประชุมให้ความรู้อย่างสม่ำเสมอเป็นประจำและมีการพัฒนาขึ้นทุกปี มีความสม่ำเสมอทั่วประเทศ มีการกำหนดออกมาเป็นรายลักษณะอักษรในเรื่อง SOP และจัดให้มีการประชุมภายในอาจมีการเชิญผู้เชี่ยวชาญหรือเจ้าหน้าที่จากกองต่างๆมาให้ความรู้ในเรื่อง ระเบียบที่ออกมาใหม่, การเพิ่มเติมอำนาจในการตรวจสินค้า
- การตรวจสอบใบรับรองสินค้า จะตรวจ GMP, BSE, GMO และใบอนุญาตอื่นๆ และป้องกันการปลอมแปลงโดยต้องนำเอกสารตัวจริงมายื่น หรือหากเป็นสำเนาต้องมีการรับรองจากสถานทูตหรือหน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบในเรื่องนั้นโดยตรง ในแต่ละเรื่องจะมีความแตกต่างของอายุใบอนุญาตให้นำเอาเอกสารมายื่นขอการรับรองโดยการประทับตราและลงลายมือชื่อ ที่จะต้องนำมาแสดงทุกครั้งที่ผ่านมาในอนาคตหากมีการรับรองระบบของประเทศคู่ค้าแล้วอาจสามารถรายการใบรับรองที่ต้องตรวจลงได้
- การทำงานในกรณีที่มีสินค้าลักลอบนำเข้ามา จะดำเนินการในสองเชิงคือ 1. เชิงรุก ดำเนินการเฝ้าระวังตลอด 24 ชั่วโมง 2. เชิงรับตั้งด่านตรวจให้เข้มงวดภัยอาหาร
- มีการให้ข้อมูลระเบียบการค้าแก่ผู้ประกอบการและประเทศคู่ค้าทาง internet แต่บางฉบับยังไม่มีฉบับแปลเป็นภาษาอังกฤษ ในขั้นตอนที่ออกกฎหมายจะเชิญผู้เกี่ยวข้องมารู้ล่วงหน้าแล้ว
- ปัจจุบันกำลังจัดทำโครงการแบ่งเกรดของผู้ผลิตตามข้อมูลและประวัติการนำเข้าย้อนหลัง 12 ปี ตั้งแต่การนำเข้าถึงขั้นที่จำหน่ายสู่ท้องตลาด บริษัทที่มีเกรดดีอาจลดการตรวจลง อาจทำแค่สุ่มตรวจตัวอย่างและจัดระบบการจัดการเชื่อมโยงกันจากรหัสตัวเลขประจำตัวผู้ประกอบการ อาจเป็นเลขทะเบียนพาณิชย์เพื่อสะดวกในการตรวจสอบประวัติให้เป็นระบบเดียวกับ กระทรวงพาณิชย์ กรมศุลกากร มีระบบการแจ้งข้อมูลล่วงหน้าในการตรวจสอบข้อมูลก่อนที่จะนำมาส่งที่ด่าน

อุปสรรคและปัญหา

- ปัจจุบันมีบุคลากรที่มีคุณภาพอยู่แต่ขาดการบรรจุตำแหน่ง รวมทั้งขาดเจ้าหน้าที่ที่มีอัตรากำลังในสาขาเฉพาะวิชาชีพประจำด้านตรวจ และยังขาดห้องตรวจปฏิบัติการขนาดเล็กในแต่ละด้านรวมทั้งเรื่องคุณภาพของห้องปฏิบัติการปัจจุบันมียังไม่ครบทุกด้านใช้การขนส่งช่วยเหลือในการส่งตรวจยังด้านอื่นที่มีประสิทธิภาพ
- การดำเนินคดีโดยนำเอาผลปฏิบัติการจากห้องตรวจเอกชนมีความไม่น่าเชื่อถือ ถึงแม้จะเป็นห้องปฏิบัติการที่ได้รับการรับรองโดยกรมวิทย์มาแล้ว
- ปัจจุบันเนื้อโคจากประเทศสหรัฐอเมริกามีกระดูกอ่อนปนซึ่งผิดกฎหมายประเทศไทย
- ในปัจจุบันมีการกำหนดค่าบางอย่างที่สูงกว่าเกณฑ์ของ Codex เช่น เชื้อ Bacillus cereus ในน้ำมันซึ่งประเทศไทยร้อนขึ้นมีโอกาสเติบโตง่ายจึงตั้งไว้สูงและมีการวิจัยในเรื่องนี้ที่จะปรับค่าสูงขึ้น ในระหว่างนี้ยังมีใช้มาตรการเดิม ถ้าเกินที่กำหนดก็ให้ซ้ระบบกักกันแต่ไม่ส่ง
- ในสถานการณ์ฉุกเฉินยังขาดการประสานงานที่เป็นระบบระหว่างหน่วยงาน ทางกองด่านคิดว่าประเทศไทยยังไม่มี focal point จะได้รับข้อมูลจาก สถาบันอาหารทาง internet, กองวิชาการ และจากสื่อต่างๆ แต่ยังไม่ได้รับการประสานจาก มกอช.
- ยังไม่ได้รับการพูดคุยกับกองอาหารเรื่อง Food alert system of Thailand (FAST) แต่ทางกองด่านมีความเกี่ยวข้องและมีข้อมูลพร้อมแล้ว
- ยังขาดการจัดระบบในการเชื่อมโยงประสานในการเก็บตัวอย่าง ทำให้มีการสุ่มตรวจตัวอย่างในวิธีที่แตกต่างกันเป็นการตรวจคนละอย่าง รวมทั้งวิธีการขอสินค้าที่ถูกเก็บไปตรวจคืน การประสานงานกับผู้นำเข้าโดยตรงลดการถูกตัวกลาง(shipping) ยึดสินค้าบางส่วนไป ในปัจจุบันหากมีการเก็บจากหน่วยงานกระทรวงเกษตรและมีหลักฐานอาจจะไม่ต้องเก็บซ้ำ
- ความล่าช้าในขั้นตอนการตรวจสอบมักเป็นที่ขั้นตอนของการตรวจในห้องปฏิบัติการ ส่วนที่ด่านมีการตกลงขั้นตอนการตรวจกับศุลกากรทำให้ลดความล่าช้า การขออายัดตัวอย่างของสินค้าพีชมีปัญหาในการเน่าเสียเพราะสถานที่และสภาพอากาศไม่เอื้ออำนวยทำให้เน่าเสียเร็ว ยังไม่ได้รับการอนุมัติในเรื่องนี้ งานวิจัยเพิ่มเติม
- ศึกษาวิจัยการปรับปรุงข้อกำหนดเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ด้านการพัฒนาระบบการทำงานที่ด่านให้ใช้ได้อย่างรวดเร็วและมีประโยชน์แก่หลายองค์กร ความเกี่ยวข้องของระบบที่มีอยู่แล้วว่ามีความสอดคล้องกับกฎระเบียบ Codex เพื่อนำมาแก้ไขระบบการทำงานในปัจจุบัน ศึกษาการประยุกต์ใช้หลักการของ Codex ในการเรียกเก็บค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบตัวอย่างจากผู้ส่งออกหรือจากผู้นำเข้าที่ได้รับผลประโยชน์
- การศึกษาแผนการเก็บตัวอย่างที่ถูกต้องเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และในเรื่อง risk base analysis การศึกษาขั้นตอนการเก็บตัวอย่างให้สามารถนำมาใช้ได้จริง

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ – คุณ ทะนงพันธ์ สัจจะपालะ

๑. - รับทราบเกือบครบทุกข้อ ยกเว้นฉบับที่ CAC/GL 27 – 1997

- ฉบับที่เกี่ยวข้องมากที่สุด คือ เรื่องของ Generic certificate / Format ในอดีตทำด้านรับรองการส่งออก รองลงไปเป็นฉบับที่เกี่ยวข้องกับ equivalence ที่มีข้อตกลงปัจจุบันเป็นส่วนหนึ่งของ MOU ซึ่งมีทั้งผลดีและผลเสีย ผลดีคือ อำนวยความสะดวกทางการค้า ผลเสียคือ ไทยจะเสียสิทธิพิเศษด้านการค้าไป

ปัญหาในการทำการตกลงความเท่าเทียม ของกลุ่มประเทศกลุ่มสหภาพยุโรป

- การที่ประเทศพัฒนาแล้วหันกลับที่ประเทศโลกที่สามที่ด้อยพัฒนาจะมาขอทำความตกลงความเท่าเทียมกัน เช่นเดียวกับที่ทำกับประเทศพัฒนาแล้วหรือประเทศกำลังพัฒนาอื่นๆ
- ในกลุ่มสหภาพยุโรปจะคำนึงถึงปริมาณการซื้อขาย (trade volume) ด้วยในการที่จะทำความตกลงความเท่าเทียมกัน เนื่องจากการทำนั้นจะต้องเสียค่าใช้จ่ายและกำลังคนที่จะทำจุดนั้นมาก
- การทำความตกลงความเท่าเทียมกันเป็นผลเนื่องมาจากนโยบายของประเทศนั้นที่จะทำข้อตกลงกัน

- หน้าที่ของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

อดีต : ตรวจสอบและออกใบรับรองสินค้าที่จะส่งออกไปยังต่างประเทศ โดยที่จะยึดตามที่ประเทศคู่ค้าเรียกร้องมาในเรื่องชนิดของการตรวจ โดยที่จะสุ่มตรวจตามหลักสถิติ มีแผนการเก็บตัวอย่าง ตรวจทั้งในเรื่องของ จุลวิทยา ทางกายภาพ ทางเคมี

ปัจจุบัน : รับภาระในการตรวจสินค้านำเข้าให้กับ อย. ซึ่งมีศักยภาพเพียงพอต่อการตรวจสอบ และมีหน้าที่ในการ Accreditation laboratory ทั่วประเทศให้กับทั้งภาครัฐบาลและเอกชน เป็นตัวแทนในการร่วมประชุมกับคณะอนุกรรมการของไทยในการกำหนดท่าทีก่อนการเข้าร่วมประชุมกับ CCFICS โดยให้ความคิดเห็นในทุกเรื่องและเน้นหนักในเรื่องการออกใบรับรองสินค้า ในด้านการส่งออกจะดูส่วนที่เกี่ยวข้องกับ traceability ในการเข้าตรวจสอบโรงงาน โดยสมมติเหตุการณ์ที่ ต้องมีการเรียกคืนสินค้า (recall) แล้วตรวจสอบความสามารถของผู้ผลิตในการเรียกคืนสินค้า โดยอาศัยระบบ Quality control แล้วเชื่อมโยงกับ lot identification

ในส่วนของการให้การรับรองห้องปฏิบัติการด้านอาหารทั้งหมดจะดำเนินการโดย สำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการ (สมก.) โดยมีทั้งในส่วนที่ให้การรับรองและในส่วนของการตรวจประเมินควบคุมคุณภาพเป็นระยะโดยที่จะออกใบรับรองในแต่ละ item ของการตรวจทางห้องปฏิบัติการจึงจัดว่าเป็น accreditation body ของประเทศไทยและได้รับการยอมรับจาก APLAC ในส่วนของตัวสินค้าจะเป็นหน้าที่ของกรมอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมประมงจะให้การรับรองสินค้าที่เป็นจำพวกอาหารทะเล เป็นต้น แต่ในส่วน of สำนักมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) จะเป็นคนประสานงานและแบ่งงานในเรื่องของการให้การรับรองในด้านต่างๆให้แก่หน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบ จึงจัดเป็น National Accreditation Council (NAC)

๒.การจัดทำระบบ ปัจจุบันประเทศไทยมีระบบการตรวจสอบและความคุ้มครองสินค้าอาหารที่นำเข้าและส่งออก อยู่แล้วที่ค่อนข้างสอดคล้องกับ CCFICS เสนอแนะว่าอาจมีการ integrate ของระบบงาน อาจจัดตั้งบอร์ด คณะทำงานขึ้นและสร้างระบบ net working ให้แข็งแกร่งเพื่อการกระจายงานที่มีประสิทธิภาพ เมื่อมีการ ติดต่อประสานงานจะสามารถที่จะสั่งการได้ทันที ในส่วนของศุลกากรจะดูแลสินค้านำเข้าในด้านที่ไม่ใช่ ด้านเทคนิค ควรมีระบบเตือนภัยด้านในกรณีมีสถานการณ์ความไม่ปลอดภัยอาหารหรือเป็นในเรื่องของ สินค้าที่ถูกตีกลับจากประเทศผู้นำเข้า

ปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน

- ความพร้อมที่ไม่เท่ากันของแต่ละประเภทสินค้าของผู้ประกอบการในเรื่อง traceability เช่นถ้าเป็น ธุรกิจขนาดใหญ่ที่มีมาตรฐานสูงแล้ว อาทิ กุ้ง ไก่ เป็นต้น สามารถที่จะดำเนินการตรวจย้อนกลับไปยัง แหล่งผลิตได้ ส่วนที่เป็นด้านกลไกกรรมยังมีปัญหาในการตรวจสอบย้อนกลับ มีความยากในการบันทึกข้อมูล ควรดำเนินการเป็นแต่ละชนิดผลิตภัณฑ์ไป
- ขาดความเชื่อมโยงในระหว่างหน่วยงานที่เป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพเพียงพอ

ข้อเสนอแนะ

- การที่มีผู้เชี่ยวชาญในด้านการค้าระหว่างประเทศมาตั้งสำนักงานในประเทศไทยถือเป็นประโยชน์อย่างมากในการ

อำนวยความสะดวกทางการค้ากับประเทศนั้น ความสนับสนุนให้มากขึ้น

- การทำความเข้าใจด้านห้องปฏิบัติการต้องระวังในเรื่อง การที่จะต้องรับเทคโนโลยีที่ทันสมัยจาก ต่างประเทศ

อาจมีปัญหาในเรื่องค่าใช้จ่าย ควรมีความตกลงอย่างอื่นที่มีผลคล้ายคลึงกันจะช่วยลดปัญหาได้ เช่น MRA MOU

- ไทยควรมีจุดยืนและมีการเจรจาในเชิงรุกบ้าง เช่น เรื่อง Redundance certification และขอความช่วยเหลือจาก

ประเทศที่พัฒนาในการฝึกอบรมความรู้ให้ (training assistant) เช่น ในด้าน risk analysis เป็นต้น

การศึกษาเพิ่มเติม

- ศึกษาการขัดขวางระบบ networking ที่มีประสิทธิภาพ ในระหว่างหน่วยงาน
- ศึกษาในการรวมเอาเรื่อง traceability มาใช้ใน risk management
- ศึกษาข้อมูลเพื่อนำมาเป็นจุดยืนของประเทศไทยและนำไปใช้ในการกำหนดนโยบายในการประชุม คณะทำงานรวมทั้งในการประชุมระดับต่างๆ
- แสดงบทบาทการมีส่วนร่วมประชุม drafting group การเสนอเป็นเจ้าภาพในการประชุม Codex เพื่อความได้เปรียบในการเจรจาทางการค้า, มีสิทธิ์ในการที่จะเลือกพิจารณาในเรื่องที่มีประโยชน์กับประเทศ

ไทยรวมทั้งสิทธิในการเสนอความคิดเห็นโดยนำข้อมูลที่ได้ศึกษามาหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปกำหนดทำของประเทศและเพื่อนำมาจัดเตรียมงบประมาณให้เหมาะสม

สำนักคณะกรรมการอาหารและยา คุณดารณี หมู่ขจรพันธ์

- ความคิดเห็นในฐานะผู้แทน อย. เข้าประชุมคณะกรรมการเรื่อง CCFICS ปัจจุบันประเทศไทยยังต้องมีการปรับตัวให้เกิดข้อมูลที่ชัดเจนที่จะนำไปพัฒนาระบบการทำงาน เพราะปัจจุบันเป็นไปตามกฎหมาย พ.ร.บ. อาหารปี 2522 ซึ่งไม่สอดคล้องกับ CCFICS ทั้งหมด ต้องนำ CCFICS เข้ามาปรับใช้กับประเทศไทยให้เหมาะสมแต่ไม่ถึงกับต้องนำมาใช้ทั้งหมด อาจจะทำการตกลงทางความเท่าเทียมอย่างอื่น ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์และความพอใจของทั้งสองฝ่าย

- หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับ CCFICS ใน อย. คือ
 - กองควบคุมอาหาร : ทำหน้าที่ออกกฎระเบียบ กฎหมาย และแนวปฏิบัติต่างๆ และออกประกาศกำหนดบังคับใช้

- กองงานด้านอาหารและยา : เป็นหน่วยที่ปฏิบัติงานในการตรวจสอบอาหารนำเข้า อาจมีส่วนร่วมในการที่จะนำเอา CCFICS ในส่วนที่ยังไม่สอดคล้องมาจัดทำ คู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ (SOP) เพิ่มเติมตามความจำเป็นและเหมาะสม

โดยปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการประชุมร่วมกันในการปรับใช้ CCFICS ใน อย.

- **Traceability** : อย.เกี่ยวข้องในการตรวจสอบดูแลผลิตภัณฑ์อาหารที่แปรรูปและมีการวางขายในท้องตลาดให้เกิดความปลอดภัยกับผู้บริโภค เมื่อสินค้าอาหารมีปัญหาจำเป็นต้องทราบที่มาของอาหารโดยประสานกับ มกอช. ตามที่ Codex ได้กำหนด คือ one step backward – one step forward ในมุมมองคิดว่าคือทั้งระบบการผลิตที่ต้องเชื่อมโยงกัน สำหรับประเทศกำลังพัฒนาจะตรวจสอบกลับสินค้าภาคกลิ้งกรรมได้ลำบากเนื่องจากความแตกต่างของขีดระดับความสามารถของผู้ผลิต การจัดทำระบบการลงทะเบียนผู้ผลิตตั้งแต่ระดับฟาร์ม การจัดทำระบบ GMP, COA (certificate of analysis) มีส่วนช่วยได้บ้าง ขณะนี้กำลังรอความชัดเจนของตัว guideline อยู่

- **Base on risk** : ในการประชุมในเรื่องดังกล่าวปัจจุบันพยายามจัดทำเป็นการยกตัวอย่างให้เห็นภาพและประยุกต์ไปใช้ได้จริง ให้เข้าใจง่ายขึ้นเพราะปัจจุบันยังมีความเข้าใจไม่ตรงกันอีกมาก ประเทศไทยเองยังไม่มีเตรียมตัวในเรื่องนี้นักนัก ยังรอความชัดเจนของการกำหนด guideline

- **Food reject** : การดำเนินการปฏิเสธอาหารเป็นหน้าที่ของ อย. ยังไม่ชัดเจนในเรื่อง national authority ซึ่งควรเป็น อย. แล้วมี มกอช.เป็นหน่วยที่แลกเปลี่ยนข้อมูลตาม Codex กำหนด แต่ในส่วนขอข้อมูลฉุกเฉินด้านความปลอดภัยของอาหารควรแจ้งไปที่ด่านซึ่งเป็นจุดที่ปฏิบัติงานเพราะจะเป็นจุดที่อาหารถูกปฏิเสธจะส่งกลับเข้ามา ไทยมักส่งชื่อหน่วยงานรัฐให้ติดต่อกลับหลายแห่งไม่ชัดเจน

ปัจจุบันถ้าสินค้าถูกปฏิเสธและส่งกลับมาจะเข้าสู่การกักสินค้าและตรวจสอบสาเหตุที่ถูกปฏิเสธเพื่อแยกว่าเป็นสาเหตุ หากเป็นเองที่ไม่มีผลกับความปลอดภัยของอาหาร เช่น เรื่องฉลาก จะทำการ

ตรวจและแก้ไขก่อนอนุญาตให้เข้ามาขายในประเทศ ส่วนที่มีผลทางความปลอดภัยจะทำการตรวจสอบ ยืนยัน ข้อมูลในการปฏิเสธสินค้าปัจจุบันส่วนใหญ่ได้รับจาก rapid alert จากประเทศคู่ค้าการประสานงาน จากสำนักพาณิชย์ในต่างประเทศผ่านทางกระทรวงพาณิชย์การส่งข้อมูลผ่านทาง internet ยังมีน้อยมาก ในส่วนของอาหารนำเข้าที่เป็นเนื้อสัตว์ไม่แปรรูปจะประสานงานกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ถ้าพบว่า อาหารที่นำเข้ามีปัญหาซ้ำๆ ในรายเดิมจะมีการตรวจสอบโดยเริ่มจากการขอข้อมูล-การขอเข้าตรวจโรงงาน เพื่อหาทางแก้ไขต่อไป การดำเนินคดีจะให้ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์รับผิดชอบ(มีคณะกรรมการในการ พิจารณาดำเนินคดี

- มาตรการและมาตรฐานของ มกอช. ยึดเอามาจาก Codex เป็นส่วนใหญ่ ในปัจจุบันเป็นไปใน รูปของความสมัครใจการปฏิบัติหากจะมีผลบังคับใช้ทางกฎหมายจะต้องผ่านไปยัง อย. โดยในแต่ละ มาตรฐานนั้นจะต้องผ่านการพิจารณาสถานะการณและประเมินความสามารถของผู้ประกอบการไทย ก่อนที่จะมีการออกเป็นกฎหมาย

ปัญหาและอุปสรรค

1. ขาดข้อมูลจากผู้ประกอบการที่จะนำมาใช้ในการเจรจาทางการค้า กรณีที่ผู้ประกอบการร้อง ขอความช่วยเหลือด้านการค้า ผู้ประกอบการที่เข้าร่วมประชุมมักเป็นผู้ที่ไม่มีพื้นความรู้ในด้าน CCFICS มา ก่อน ส่วนผู้ที่รู้ไม่ได้มาร่วมประชุม ทำให้เสนอความคิดเห็นได้น้อย ยังคงเป็นเรื่องใหม่สำหรับผู้ประกอบการ ไทย
2. CCFICS มีใจความที่กว้างมาก ผู้ประกอบการหรือผู้ที่มีหน้าที่จะต้องนำไปปฏิบัติจริงยังขาด ความเข้าใจในการเชื่อมโยงให้เห็นภาพแนวทางปฏิบัติ
3. ขาดการมองภาพกว้างถึงผลกระทบกลางทางการค้าบางอย่าง ขาดการติดต่อประสานหารือกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในทุกฝ่าย ทำให้เกิดความเสียหายตามมาได้
4. ขาดบุคลากรที่เพียงพอใน อย. ในการทำงานที่จำเพาะในด้านนั้นโดยเฉพาะ ปัจจุบันอาศัย การร่วมทำงานของหลายหน่วยงานในการแก้ไขในจุดนี้

งานวิจัยเพิ่มเติม

1. ศึกษาการรวบรวมข้อมูลจากผู้ประกอบการที่เป็นระบบเพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการเจรจาทาง การค้า, กรณีที่จะมีการนำเข้าสินค้าชนิดใหม่เข้ามาในประเทศจะต้องมีการศึกษาวิจัยถึงความปลอดภัยทั้ง ในด้านการกำหนดเกณฑ์ของสินค้า ด้านความเป็นพิษ หรือมีรวมข้อมูลที่เชื่อถือได้อย่างเป็นระบบว่ามี ความปลอดภัยจริงก่อนอนุญาตนำเข้า
2. รวบรวมข้อเท็จจริงต่างๆเพื่อนำมาสร้างมาตรฐานและออกกฎบังคับใช้ โดยเฉพาะมาตรฐาน ของ Codex เพื่อพิจารณาได้ถึงความสามารถและเหมาะสมกับการปฏิบัติได้ของผู้ประกอบการของไทย เพื่อปรับให้เหมาะสมกับขีดจำกัดของประเทศไทย และใช้ในการเจรจาทางการค้า

สำนักมาตรฐานสินค้าและระบบคุณภาพ(สมส.) [มกอช.] คุณอุษา บำรุงพีช

๑. การทำงานของ สมส. เกี่ยวข้องกับ CCFICS ทุกฉบับ ในด้านความเคลื่อนไหวของมาตรฐานอาหาร โดยมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุมในคณะกรรมการของประเทศไทยในเรื่อง CCFICS เพื่อหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อนำเอาข้อมูลมาใช้ในการหารือกับที่ประชุมใหญ่และยังใช้ในการกำหนดท่าทีในการเจรจา จุดยืนของประเทศไทย ก่อนที่จะเข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการ Codex ต่อไป รวมทั้งมีส่วนร่วมในการประชุม กลุ่มย่อย working group ในเรื่องที่เกี่ยวข้องและน่าสนใจ

Traceability : ปัจจุบันมีการประกาศใช้ guideline นี้อย่างเป็นทางการแล้ว โดยที่ จะเกี่ยวข้องกับการบันทึกข้อมูลตั้งแต่ในฟาร์มเพื่อให้สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ รวมทั้งขณะนี้มีการจัดทำโครงการเกี่ยวกับเรื่องนี้โดยอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศ

Risk base inspection : ประกาศเป็นส่วนเสริมของฉบับที่ 47 ขยายความในเรื่องการกำหนดความเข้มในการตรวจสอบตามความเสี่ยง

Equivalency : เป็นมาตรการหรือกลุ่มมาตรการที่อยู่ในระบบการตรวจสอบ-รับรอง สินค้าอาหารที่นำเข้า – ส่งออก โดยการทำความตกลงความเท่าเทียมกันอาจทำบางมาตรการหรือทุกมาตรการก็ได้ ที่อยู่ในระบบตรวจสอบและรับรอง หากมาตรการใดไม่ได้มีการขอทำความตกลงก็ต้องมีความสอดคล้องกับความต้องการของประเทศคู่ค้า การทำความตกลงด้านความเท่าเทียมในเรื่องอาหารของประเทศไทยยังไม่เคยเกิดขึ้น มีเพียงกรมประมงที่มีการทำ MRA กับประเทศแคนาดาในเรื่องปลาทูน่า เป็นไปในรูปของการยอมรับผลการตรวจสอบของประเทศไทย โดยเป็นการประยุกต์ใช้ระบบของประเทศผู้นำเข้า ขณะนี้การติดต่อขอทำความตกลงความเท่าเทียมทางด้านอาหารสำเร็จรูป อาหารแปรรูป จะติดต่อมาที่ อย. โดยอาจผ่านการประสานงานจาก มกอช. ก่อนก็ได้

Site by site comparision เป็นการจัดทำตารางเพื่อเปรียบเทียบความเท่าเทียมของระบบตรวจสอบรับรองอาหาร เท่านั้น

Objective of comparision จะมีการลงรายละเอียดมากกว่าการจัดทำตารางเปรียบเทียบ จะดูตั้งแต่เรื่องของกฎหมาย จนถึงรายละเอียดของการตรวจสอบทางวิทยาศาสตร์ และมีการเข้าตรวจสอบถึงการบรรลุ ALOP

Exchange information : ฉบับที่ 25 เป็นเรื่องของการปฏิเสณสินค้าอาหาร เป็นหน้าที่หลักของ อย. ในการเรียกคืนสินค้ากลับจากท้องตลาดและส่งเรื่องไปตามหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมปศุสัตว์เป็น competent authority ในด้านของดูแลเนื้อสัตว์กับทาง EU

ฉบับที่ 19 ในเรื่องของกรณีฉุกเฉินด้านความปลอดภัยอาหาร ปัจจุบันจะติดต่อผ่านทาง สำนักงานพาณิชย์ของประเทศไทยที่อยู่ในประเทศต่างๆ จากนั้นจึงกระจายข้อมูลมายังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประเทศไทยยังขาดจุดที่จะรวบรวมข้อมูล และจุดประสานงานหลักในเรื่องนี้

ข้อเสนอแนะ

- จัดให้มีการอบรมความรู้ในเรื่อง CCFICS แก่ผู้ประกอบการและภาครัฐ รวมทั้งความเคลื่อนไหวของกฎระเบียบทางการค้ากับต่างประเทศ

งานวิจัยเพิ่มเติม

- ศึกษาขั้นตอน ระบบการทำความตกลงความเท่าเทียมกันของต่างประเทศที่เกิดขึ้นแล้ว นำมาประยุกต์ใช้กับประเทศไทย
- ศึกษาและวิจัยตาม Guideline ต่างๆ เช่น เรื่อง OBC ในแง่ของการตีความทางกฎหมายจนถึงการศึกษาเชิงวิทยาศาสตร์, ฉบับที่ 47 ศึกษาความพร้อมของการเตรียมข้อมูลของประเทศไทย

สำนักรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรและระบบคุณภาพ (สรม.) คุณยุธนา นรภูมิพิทักษ์

1. หน้าที่เกี่ยวข้องกับ CCFICS โดยตรงมีเพียงเรื่องของการรับรองสินค้าเกษตรและอาหารทั้งขบวนการผลิต ทำหน้าที่เป็นหน่วยประสานนโยบายสร้างความเชื่อมั่นให้เกิดการผลักดันการใช้มาตรการและการตรวจสอบรับรองที่ถูกต้อง โดยเน้นไปในด้านการส่งออก ปัจจุบันเป็นไปในรูปของความสมัครใจ ซึ่งกำลังอยู่ในระหว่างการออกกฎหมายของ มกอช. ให้การรับรองหน่วยงานรับรองด้าน HACCP/GMP/การรับรองตามมาตรฐานระหว่างประเทศและตามความต้องการของประเทศคู่ค้า จัดเป็น Accreditation body รับรองพวก CB เช่น ในกระทรวงเกษตร คือ กรมประมง, กรมปศุสัตว์, กรมวิชาการเกษตร กรมพัฒนาที่ดินซึ่งเกี่ยวข้องกับปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ย, ดิน มีการตรวจประเมินเป็นระยะตามที่กำหนด รวมทั้งการศึกษาวินิจฉัยเพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาระบบรับรองของประเทศไทย ให้มีความทัดเทียมกับระดับสากลและเป็นที่ยอมรับของประเทศคู่ค้า และทำหน้าที่เป็นหน่วยประสานงานกลางกับกรมต่างๆ ในเรื่องการรับรอง ในส่วนของกรณีประเทศคู่ค้ามีการร้องขอข้อมูลหรือต้องการที่จะตรวจสอบระบบของไทย สรม. จะทำหน้าที่เป็น focal point ในการประสานงานกลางไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่วนรายละเอียดของข้อมูลจะได้รับจากหน่วยงานที่ทำหน้าที่ ณ จุดนั้น ปัจจุบันมีการประเมินเบื้องต้นจากประเทศคู่ค้า เช่น รัสเซีย, นิวซีแลนด์ ในเรื่อง GMP/HACCP แล้วในเบื้องต้น ยังมีแผนงานในเรื่องความเท่าเทียมกันต่อไปในอนาคต ในส่วนของการขึ้นทะเบียนห้องปฏิบัติการจะรับรองด้านคุณภาพส่วนในด้านของเทคนิคการตรวจวิเคราะห์จะเป็นหน้าที่ของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ในการตรวจสอบแล้ว สรม. รับรองให้ นอกจากนี้ยังมีส่วนร่วมในการประชุมคณะอนุกรรมการของประเทศไทยก็จะไปเข้าร่วมประชุมกับนานาชาติ

จากการที่ สรม. เคยศึกษาถึงเรื่องระบบการรับรองคุณภาพสินค้าอาหารของประเทศไทย พบว่า ในหน่วยงานต่างๆ มีผู้ที่มีความสามารถอยู่แล้วแต่ยังขาดการจัดระบบที่ดี มีคุณภาพและความโปร่งใสเป็นกลาง ในเรื่องของความถูกต้องของระบบรับรองยังไม่เป็นไปตาม ISO 62, 65 ซึ่งยังอยู่ในระหว่างการดำเนินการซึ่งหากเกิดปัญหาทางการค้าขึ้นการที่ระบบยังไม่ดีพอจะทำให้เสียเปรียบทางการค้า

ปัญหาและอุปสรรค

ยังขาดบุคลากรที่มีประสบการณ์และความรู้ ควรประสานกับต่างประเทศในการฝึกอบรมบุคลากรเพิ่มเติม

การศึกษาวิจัยเพิ่มเติม

- ศึกษาในเรื่องของการพัฒนาระบบการตรวจสอบรับรอง

ส่วนตรวจสอบคุณภาพสินค้าปศุสัตว์เพื่อการส่งออก กรมปศุสัตว์ น.สพ.เกรียงศักดิ์ แดงพรหม

๑. รับทราบเกี่ยวกับ CCFICS ในบางฉบับที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน เช่น เรื่อง genera principle, traceability, risk base inspection เป็นต้น โดยมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับด้านการส่งออก เน้นในส่วนของการตรวจสอบโรงฆ่าสัตว์ อาศัยอำนาจตาม พรบ. ควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์, พรบ. ควบคุมโรคระบาดสัตว์, พรบ. ควบคุมการฆ่าและการเคลื่อนย้ายสัตว์ ในด้านการควบคุมโรงฆ่าสัตว์โดยที่โรงฆ่าสัตว์ได้รับโอนอำนาจมาจากกระทรวงมหาดไทย ทำให้จำเป็นต้องยอมให้โรงฆ่าสัตว์ที่เคยจดทะเบียนไว้ก่อนหน้านี้จะมีการถ่ายโอนอำนาจเป็นโรงฆ่าสัตว์ที่ถูกกฎหมาย โดยปัจจุบันการใช้มาตรฐานจะใช้ของ มกอช. ที่เป็นมาตรฐานแห่งชาติหากไม่มีจะใช้ของแต่ละกรม กอง เช่น การใช้มาตรฐานของ มกอช. ที่มีการออกเป็นมาตรฐานตามความสมัครใจเมื่อ 11 สิงหาคม พ.ศ.2548 เรื่อง การปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงฆ่าสัตว์ ครอบคลุมทั้ง สุกร, โค-กระบือ, แพะ, แกะ, สัตว์ปีกและสัตว์อื่นๆที่ มกอช.ประกาศ ส่วนหน้าที่ในการควบคุมเนื้อสัตว์นำเข้าจะเป็นหน้าที่ของ กองควบคุมบำบัดโรคสัตว์ (สคบ.) ดูแลเนื้อสัตว์ (โค-สุกร-ไก่) ที่ยังไม่แปรรูปตาม มติ ครม. วันที่ 19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2545

ทราบว่า Codex จัดทำมาตรฐานที่ใช้กับทั่วโลกมีจุดประสงค์เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค ในส่วนที่มีความคิดเห็นไม่ตรงกันนั้นกับประเทศสมาชิกสามารถที่จะโต้แย้งได้และมีบางประเทศนำเอามาเป็น TBT ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาให้ทัดเทียมกับประเทศที่พัฒนาแล้ว โดยที่การใช้มาตรการใดนั้นต้องมีความโปร่งใสและเท่าเทียมกัน เช่นมาตรการที่ใช้ในการควบคุมการนำเข้าต้องสอดคล้องเท่าเทียมกันกับมาตรการที่ใช้กับสินค้าที่ผลิตภายในประเทศ ในปัจจุบันประเทศไทยมีการพัฒนาด้านส่งออกไปพอสมควรแล้วแต่ในด้านการผลิตในประเทศยังพัฒนาไม่มากเท่าที่ควร กรณีเนื้อสดที่ยังไม่แปรรูปกรมปศุสัตว์จะดูแลตาม พรบ.โรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2499 ถ้ามีโรคที่มีผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนและไม่มีอยู่ใน พรบ. ทาง อย. จะเป็นคนดูแล

Traceability : ปัจจุบันสินค้าส่งออกที่ดูแลอยู่มีความสามารถที่จะตรวจสอบย้อนกลับไปยังผู้ผลิต ตั้งแต่ระดับฟาร์มได้แล้วโดยอาศัย รหัสตัวเลขบนบรรจุภัณฑ์ ขณะที่ในส่วนของการผลิตในประเทศยังอยู่ในระหว่างการดำเนินการ

ความเชื่อถือนยอมรับในระบบของประเทศไทยจากต่างประเทศ : การตรวจสอบจะเริ่มจากการส่งแบบสอบถาม การตรวจเรื่องกฎหมายที่บังคับใช้อยู่ การดำเนินการเข้าตรวจสอบที่ประเทศไทยทั้งในส่วนของการเอกสารและการปฏิบัติจริงในโรงงานและโรงฆ่าสัตว์ ค่าใช้จ่ายจะขึ้นกับการตกลงระหว่างประเทศคู่ค้านั้น หลังการตรวจสอบจะมี draft report ให้สามารถโต้แย้งและให้เหตุผลได้ นอกจากนี้ยังสามารถร้องเรียนต่อ WTO ได้ในระยะเวลาที่กำหนด จากนั้นจะมีการนำเสนอรายชื่อขึ้นบน web board (โดยมาก EU จะให้ความเชื่อถือจาก competent authority ที่ ตั้งขึ้นโดยพิจารณาจาก อำนาจ-ประสิทธิภาพ-ความรู้ ซึ่งมักเป็นหน่วยงานรัฐบาล ส่วนประเทศมาเลเซียจะเชื่อมั่นโดยพิจารณาจากผู้ประกอบการแต่ละแห่งเป็นหลัก)

ปัญหาและอุปสรรค

- การตรวจสอบปัจจุบันมีหลายหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบ การประสานงานกันระหว่างกระทรวงยังไม่ดีเท่าที่ควร ตามนโยบายของ Codex เน้นให้เกิด one stop service ปัจจุบันประเทศไทยมีในด้านการส่งออกแล้วที่กระทรวงพาณิชย์ การนำเข้ายังขาดการพัฒนา ซึ่งมาตรการที่จะนำมาเป็นเครื่องมือทางการค้าต้องนำมาจากการนำเข้า
- การเจรจาติดต่อทางการค้ายังขาดการบูรณาการที่ดี แต่ละกระทรวงยังคงหวงในอำนาจของตนเป็นหลัก และพยายามโยนสิ่งที่ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของตนออกไป “ยังขาดการมองภาพรวมถึงผลประโยชน์ส่วนรวมและการมองภาพกว้างในระดับที่สูงขึ้นไปของแต่ละหน่วยงาน
- คณะทำงานที่เข้าร่วมประชุมเรื่อง CCFICS ของประเทศไทย ยังขาดความต่อเนื่องของตัวผู้เข้าประชุม รวมถึงสิ่งจูงใจในการเข้าร่วมประชุม เพราะการประชุมจำเป็นต้องอาศัยผู้ที่มีประสบการณ์และผู้ที่มีมองภาพกว้างในทุกเรื่องได้ รวมทั้งมีความเข้าใจที่แท้จริงในเรื่องนี้เนื่องจากต้องใช้ เทคนิคต่างๆมากมายในการเจรจา การส่งคนเข้าร่วมประชุมจากหน่วยงานต่างๆมักไม่ใช่คนที่มีอำนาจการตัดสินใจและขาดประสบการณ์ความเข้าใจ ทำให้ไม่เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเท่าที่ควรและขาดการผลักดันให้เกิดความสำเร็จขึ้นตามผลการหารือ มกอช. จึงมีการตั้งผู้ทรงคุณวุฒิไว้เป็นที่ปรึกษาอีกชุดหนึ่ง จำเป็นต้องมีกฎหมายที่มีการระบุคณะทำงานที่ชัดเจนขึ้นมา การประชุมจะต้องมีประธานและ เลขาในการประชุมที่มีความสามารถเพียงพอเพื่อป้องกันข้อสรุปที่ผิดพลาดจากการประชุม (ใน guideline ของ Codex จะพูดถึงในเรื่องของการอาศัยประสบการณ์ไว้ด้วย)
- ข้อสรุปจากการประชุม CCFICS ยังขาดการเผยแพร่ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- กฎหมายยังขาดการพัฒนาปรับปรุงให้ทันต่อโลกาภิวัตน์ในด้านการค้าขายกับต่างประเทศ
- ปัจจุบันการคัดเลือกบุคคลยังไม่ได้มาจากความสามารถที่แท้จริง

ข้อเสนอแนะ

- บุคลากรยังไม่เพียงพอสืบเนื่องจากระบบการจัดวางที่ยังไม่ดีพอ
- ควรมีการร้องขอต่อ Codex ในการขอความช่วยเหลือในเรื่องการวิจัยข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการชี้แจงกรณีต่างๆ เช่น การที่ประเทศไทยยังมีความจำเป็นต้องใช้ยาในการควบคุมโรค เพราะเป็นประเทศในแถบศูนย์สูตร
- การฝึกอบรมพัฒนาเจ้าหน้าที่ให้มีความสามารถอย่างเพียงพอในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับที่เป็นบุคลากรที่เข้าตรวจโรงฆ่าจนถึงระดับที่เป็นคนตรวจสอบรับรองเจ้าหน้าที่เหล่านี้ก็อีกต่อหนึ่ง โดยร่วมมือกับสถานศึกษา อาจมีการตั้งเป็นสถาบันและจัดให้มีการอบรมหลักสูตรต่างๆที่จำเป็น ร่วมกันกับการประเมินตรวจสอบอย่างมีประสิทธิภาพสม่ำเสมอ

งานวิจัยเพิ่มเติม

1. พัฒนาปรับปรุงกฎหมายเป็นอันดับแรกเพื่อให้เกิดแนวทางที่ชัดเจนนำไปปฏิบัติให้ตรงกันและสอดคล้องกับ Codex ทั้งที่จะอำนวยความสะดวกด้านการส่งออก และนำมาป้องกันการนำเข้าสินค้าอย่างมีประสิทธิภาพใช้ได้จริง
2. การติดตามกฎระเบียบที่จะประกาศใช้ใหม่ถึงในส่วนกระทบต่อประเทศไทย เพื่อเตรียมการในการรับมือและชี้แจงเหตุผลได้ชัดเจน มีความเท่าเทียมกันในระหว่างการนำเข้าและการควบคุมในประเทศ เนื่องจากปัจจุบันเสียเปรียบด้านการค้าในการที่จะนำข้อมูลเกี่ยวกับการปกป้องสุขภาพของประชาชนมาเป็น TBT เช่นประเทศอื่นๆ
3. ศึกษาในระดับตัวเลขของผลที่จะเกิดขึ้นกรณีที่มีการเปิดการค้าเสรีตามข้อตกลงต่างๆ เพื่อนำมาเตือนรัฐบาล
4. ศึกษาเกี่ยวกับการตรวจสอบ, การพัฒนาห้องปฏิบัติการ, การพัฒนาบุคคล ให้สอดคล้องกับกฎหมาย

กำหนดการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ
เรื่อง การศึกษาข้อมูลเพื่อเป็นแนวทางสำหรับการจัดทำระบบตรวจสอบ
และรับรองสินค้าอาหารนำเข้าและส่งออกของประเทศไทย

วันที่ 19 กรกฎาคม 2549
ณ ห้องกิ่งทอง ชั้น 2 โรงแรมเอเชีย

08.30 – 08.45 น.	ลงทะเบียน รับเอกสาร
08.45 – 09.00 น.	รายงานที่มาของการศึกษาวิจัย ดร. ทิพย์วรรณ ปริญาศิริ ผู้อำนวยการกองควบคุมอาหาร สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กล่าวเปิดงาน รศ.ดร. จันทร์จรัส เรียวเดชะ ผู้อำนวยการฝ่ายเกษตร สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
09.00 – 11.00 น.	อภิปรายเรื่อง “การวางระบบตรวจสอบและรับรองสินค้าอาหารนำเข้าและส่งออก ของประเทศไทย” วิทยากรดำเนินรายการ : คุณดารณี หมู่จรพันธุ์ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ผู้ร่วมการอภิปราย : 1. ดร. ทิพย์วรรณ ปริญาศิริ 2. คุณยุทธนา นรภูมิพิทักษ์ สำนักรับรองระบบมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร บรรยาย “แนวทางของ CCFICS ที่เกี่ยวข้องกับระบบตรวจสอบและรับรองสินค้า อาหารนำเข้าและส่งออกของประเทศไทย” 3. ผศ.สพ.ญ.ดร. เบญจมาศ ปัทมालัย คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รายงานผลการรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิและการสัมภาษณ์
11.00 – 12.00 น.	ประชุมกลุ่มย่อยระดมสมอง
12.00 – 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 – 14.45 น.	ประชุมกลุ่มย่อยระดมสมอง
14.45 – 15.00 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
15.00 – 16.00 น.	นำเสนอผลการประชุมกลุ่มย่อยและอภิปราย
16.00 – 16.30 น.	สรุปผลและปิดการประชุม

ลำดับ	ชื่อ - สกุล		ตำแหน่ง — สังกัด
กระทรวงสาธารณสุข			
ผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา			
1	นายไพโรจน์	แก้วมณี	นิติกร 8 กลุ่มกฎหมายอาหารและยา
2	นางนฤมล	โกมลเสวิน	อดีตผู้อำนวยการกองควบคุมอาหาร
3	นายชนินทร์	เจริญพงศ์	นักวิชาการ 10 ชช.
4	น.ส.คารณี	หมู่ขจรพันธ์	นักวิชาการ 9 ชช. ด้านความปลอดภัยของอาหารและการบริโภคอาหาร
กองควบคุมอาหาร สำนักคณะกรรมการอาหารและยา			
5	ดร.ทิพย์วรรณ	ปริญญาศิริ	ผู้อำนวยการกอง
6	นางวนิดา	ขาวเขียว	นักวิชาการอาหารและยา 8 ว.
7	น.ส.พัชณี	อินทรลักษณ์	นักวิชาการอาหารและยา 8 ว.
8	นายพงศ์สันต์	อรุณสินทวีพร	นักวิชาการอาหารและยา
กองงานด้านอาหารและยา สำนักคณะกรรมการอาหารและยา			
9	นายสาทิส	ศรีสัตยาเวทย์	ผู้อำนวยการกองงานด้านอาหารและยา
10	นางสุวิมล	ฉกาจน โรคม	เภสัชกร 8 วช.
11	นายสมเดช	สายจิตบริสุทธิ์	เภสัชกร 8 วช.
กองแผนงานและวิชาการ สำนักคณะกรรมการอาหารและยา			
12	นางสุวารี	เตียงพิทักษ์	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 8 ว.
กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์			
13	นายทะนงพันธ์	สัจจาปาละ	สำนักคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์			
สำนักมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ			
14	นายชวาลวุฒ	ไชยнуวัติ	ผู้อำนวยการ มกอช.
15	นายสมชาย	ชาญณรงค์กุล	รองผู้อำนวยการ มกอช.
16	นายคมสัน	จำรูญพงษ์	ผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศ (ศสท.)
17	นายมนตรี	กฤษณ์ไพบูลย์	ผู้อำนวยการสำนักรับรองมาตรฐานสินค้าและระบบคุณภาพ
18	คุณอรทัย	ศิลปภาพร	ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานสินค้าและระบบคุณภาพ (สมส.)
19	คุณดุจเดือน	ศชนะวิน	ผู้อำนวยการกองนโยบายมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร (กนม.)
20	นายชลวิทย์	จุลบุตร	(กนม.)
21	คุณอุษา บำรุงพืช		(สมส.)
22	นายนรินทร์	สมบูรณ์สาร	ผู้อำนวยการส่งเสริมการผลิตผัก
23	นางวิมลพร	ธิตีศักดิ์	ผู้อำนวยการส่วนพัฒนาระบบงาน
กรมปศุสัตว์			

กรมประมง			
24	น.ส.วราภรณ์	พรหมพจน์	กลุ่มความร่วมมือระหว่างประเทศ
25	น.ส.สุวิมล	กิริติวิริยาภรณ์	
กระทรวงพาณิชย์			
กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ			
26	คุณวัชรী	อิทธิวิชกุล	
กรมการค้าต่างประเทศ			
27	คุณสุชนา	ชูเชิด	ผู้อำนวยการสำนักมาตรการทางการค้า
28	คุณอาคม	สีทับทิม	ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานสินค้านำเข้าส่งออก
สถาบันคลังสมองแห่งชาติ			
29	รศ.ดร.ทรงศักดิ์	ศรีอนุชาต	
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย			
30	ผศ.เบญจมาศ	ปัทมาลัย	รองศาสตราจารย์ระดับ 8 คณะสัตวแพทยศาสตร์
31	ผศ.สถิตพงศ์	ธนวิริยะกุล	อาจารย์
32	นายทวีทรัพย์	ตั้งจิตเพียรพงศ์	ผู้ช่วยวิจัย คณะสัตวแพทยศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง			
33	ผศ.ประภาพร	ขอไพบูลย์	รองศาสตราจารย์ระดับ 8
สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย			
34	นายไพบูลย์	พลสุวรรณา	ประธานกลุ่มอุตสาหกรรมอาหาร
35	น.สพ. บุญเพ็ง	สันติวัฒนธรรม	รองกรรมการผู้จัดการ บ. เจริญโภคภัณฑ์อาหาร รองประธานกลุ่มอุตสาหกรรมอาหาร
สมาคมผู้ผลิตอาหารสำเร็จรูป			
36	นายพูนเกียรติ	ทั้งสมบัติ	อุปนายก
สมาคมผู้แปรรูปอาหารภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้			
37	นายจรัส	พรคุณธรรม	
สถาบันอาหาร			
38	คุณอรวรรณ	แก้วประกายแสงกุล	ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารห้องปฏิบัติการ
อื่นๆ			
39	บริษัท ธารสมุทรฟู้ดส์		

กำหนดการประชุมระดมสมอง
เรื่อง การวิจัยด้านการพัฒนาระบบการตรวจสอบและรับรองสินค้าอาหารนำเข้าและส่งออก
ของประเทศไทยให้เข้าสู่มาตรฐานสากล
จัดโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
วันที่ 21 – 22 ตุลาคม 2549
ณ โรงแรมโรสการ์เดน จังหวัดนครปฐม

วันเสาร์ที่ 21 ตุลาคม 2549

09.30 น.	เดินทางถึงโรงแรมโรสการ์เดน และพักผ่อนน้ำมะพร้าวอ่อน
10.00 – 10.15 น.	ลงทะเบียน
10.15 – 10.30 น.	กล่าวเปิดงาน และอธิบายความเป็นมาของโครงการ
รศ.ดร. จันทร์จิรวิทย์ เรียวเดชะ
ผู้อำนวยการฝ่ายเกษตร สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
10.30 – 10.45 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
10.45 – 11.15 น.	นำเสนอผลงานของโครงการ “การศึกษาข้อมูลเพื่อเป็นแนวทางสำหรับการจัดทำระบบ
ตรวจสอบและรับรองสินค้าอาหารนำเข้าและส่งออกของประเทศไทย เพื่อรองรับการค้าเสรี
ผศ.สพ.ญ.ดร. เบญจมาศ ปัทมลัย
คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
11.15 – 11.45 น.	บรรยาย “ระบบการนำเข้าของต่างประเทศ”
ผศ.สพ.ญ.ดร. ประภาพร ขอไพบูลย์
อ.ดร. วรวิทย์ อารีกุล
11.15 – 11.45 น.	บรรยาย “ระบบการนำเข้าของต่างประเทศ”
ผศ.สพ.ญ.ดร. ประภาพร ขอไพบูลย์
อ.ดร. วรวิทย์ อารีกุล
โครงการคณะอุตสาหกรรมเกษตร
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
11.45 – 12.00 น.	ถาม – ตอบ
12.00 – 13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
13.00 – 14.00 น.	บรรยาย “ประเด็นงานวิจัยที่ ย่อย ต้องการ เพื่อนำไปใช้ในการขับเคลื่อนระบบการนำเข้า
ของประเทศไทยให้เข้าสู่มาตรฐานสากล”
ดร. ทิพย์วรรณ ปริญาศิริ
ผู้อำนวยการกองควบคุมอาหาร สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
14.00 – 15.00 น.	อภิปราย และระดมสมอง
15.00 – 15.15 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
15.15 – 17.00 น.	อภิปราย และระดมสมอง
17.00 – 18.00 น.	พักผ่อนตามอัธยาศัย

18.00 – 19.30 น.

รับประทานอาหารเย็น

-2-

วันอาทิตย์ที่ 22 ตุลาคม 2549

07.30 – 09.00 น.

รับประทานอาหารเช้า

09.00 – 10.30 น.

อภิปราย และระดมสมอง

10.30 – 10.45 น.

พักรับประทานอาหารว่าง

10.45 – 11.45 น.

สรุปประเด็น และ

ปิดการประชุม

11.45 – 12.00 น.

เช็ค out

12.00 – 13.00 น.

รับประทานอาหารกลางวัน

13.00 น.

เดินทางกลับ